

ÅRSBOK 2025-2026
VASA ÖVNINGSSKOLA

VASA ÖVNINGSSKOLA
Årsberättelse för läsåret 2025-2026

© Åbo Akademi / Vasa Övningsskola

Pärmbild: Andreas Sundstedt.

Ombrytning: Carolina Svartsjö, Lena Engsbo, Andreas Sundstedt.

INNEHÅLL

ALLMÄN DEL 4

GRUNDLÄGGANDE UTBILDNING 30

ÅK 1-6 56

ÅK 7-9 74

GYMNASIET 108

PERSONAL 174

ELEVER OCH STUDERANDE 180

MEDDELANDEN 204

ALLMÄN DEL

UTVECKLING OCH FRAMTIDSTRO

LÄSÅRET 2025–2026 har varit ett år präglat av fortsatt utveckling, förändring och framtidsarbete vid Vasa övningsskola. Efter jubileumsåret har fokus i hög grad riktats mot att förvalta och vidareutveckla det arbete som under de senaste åren byggts upp inom undervisning, handledning och skolutveckling.

Läsåret har också kännetecknats av ett starkt utvecklingsarbete kring stöd för lärande, digitalisering och användningen av artificiell intelligens inom undervisningen. Inom flera projekt och arbetsgrupper har personalen arbetat målmedvetet med frågor som berör inkludering, lärmiljöer, studerandes välmående samt hur ny teknologi kan användas på ett pedagogiskt och ansvarsfullt sätt. Samtidigt har skolans personal fortsatt att aktivt delta i fortbildning, nätverk och nationella utvecklingsprojekt.

ÖVNINGSSKOLANS ROLL som praktikskola och pedagogisk utvecklingsmiljö har ytterligare stärkts under året. I en tid då utbildningsfältet genomgår snabba förändringar har det varit särskilt viktigt att värna om skolans utvidgade uppdrag. Det innebär att fortsätta utveckla och erbjuda högklassig undervisning för elever och studerande samt att fungera som en central del av den finlands-svenska lärarutbildningen.

Samarbetet med de övriga övningsskolorna utgör fortsättningsvis ett viktigt stöd för skolans eget utvecklingsarbete och nationella genomslag. Bland annat har övningsskolornas gemensamma strategi uppdaterats under läsåret. Den nya strategin gäller fram till år 2030. Samtidigt fortsatte diskussionen nationellt kring lärarutbildningens framtid, resurser och övningsskolornas roll.

SKOLLEDNING. Läsåret 2025–2026 innebar några förändringar inom skolans ledning. Från och med 1.8.2025 tillträdde Emmi Herler-Westeråker som rektor för den grundläggande utbildningen. Moja Ladvelin fortsatte som gymnasiektör och Mats Borgmästars som ledande rektor. Annika Lassus verkade som prorektor för årskurserna 1–6, Jennica Haga som prorektor för årskurserna 7–9 (tjänstledig våren 2026) och Diane-Christine Blusi som prorektor för gymnasiet. Under våren 2026 tillträdde Stina Ahlmark som vikarierande prorektor för Jennica Haga. Henrik Lindgren fortsatte som koordinator för International Baccalaureate-programmet vid gymnasiet.

Under läsåret har skolans direktion sammanträtt regelbundet och behandlat bland annat verksamhetsplanering och läroplansarbete, ekonomi, rekryteringar samt skolans strategiska utveckling.

Personalen 2025-2026 Foto: Airaksinen Ab

Förtjänstechecken delades ut i samband med Luciafirandet i Academill. Från vänster expeditionsmästare Patrik Backholm (25 år), lektor Camilla Söderback (30 år), lektor Johan Vikström (35 år), lektor Diane-Christine Blusi (35 år), lektor Gun-Britt Kull-West (40 år). Foto: Moja Ladvelin

LÄRARSTUDERANDE. Den handledda praktiken fortsatte att utgöra en central och betydelsefull del av verksamheten vid Vasa övningsskola. Antalet lärarstuderande låg under läsåret på en stabil nivå och intresset för praktik inom de flesta utbildningsområden var fortsatt gott.

Övningsskolans roll som den enda finlands-svenska övningsskolan innebär ett särskilt ansvar för den svenskspråkiga lärarutbildningen i Finland, vilket också ställer höga krav på verksamhetens kvalitet, handledning och utvecklingsarbete. Under året fortsatte arbetet med att utveckla handledningsformer och stärka kopplingen mellan praktik, forskning och skolans vardagliga verksamhet.

EKONOMI. Vasa övningsskolas ekonomi har under året varit stabil och i balans. Samtidigt kvarstår osäkerheten kring framtida externa projektmedel och finansieringen av utveckl-

ingsarbete och fortbildning inom hela utbildningssektorn. Extern projektfinansiering har även detta läsår möjliggjort omfattande försöks- och utvecklingsverksamhet som stöder övningsskolans uppdrag.

VÄLKOMMEN att ta del av årsboken för läsåret 2025–2026! Ett varmt tack riktas till all personal, alla elever och studerande, vårdnadshavare och samarbetspartners för ett år präglad av ett starkt engagemang och stor framgång. Jag önskar samtidigt alla en avkopplande sommar och ser fram emot ett nytt läsår med fortsatt utveckling och samarbete.

Mats Borgmästars
Ledande rektor

I PENSION

GUN-BRITT KULL-WEST

Foto: Airaksinen Ab

Vid utgången av läsåret 2025-2026, den 31 juli, avgår lektor Gun-Britt Kull-West med pension. Gun-Britt knöts till Vasa övningskola genast efter att hon erhållit sin lärarberättighet 1984. Det är en fullödlig lärargärning som nu avslutas.

Arbetsuppgifterna kom att bli mångsidiga. Vid sidan av huvuduppgiften, att verka som lärare och lärarutbildare, har Gun-Britt varit verksam med såväl administration som mentorskap och lärarfortbildning. Hon har varit prorektor och koordinator för övningsundervisningen. I ett par repriser var Gun-Britt anknyten till CLL, Centret för livslångt lärande. Också själv har hon levt upp till devisen "livslångt lärande" genom att delta i kurser och seminarier.

Gun-Britt har medverkat som medförfattare i läromedlet "Orden vi ärvde", ett läromedel i modersmål och litteratur för högstadiet. Likaså har hon varit medförfattare i en handledningsskrift som utgavs i eNorssis regi. eNorssi är övningsskolläraernas samarbetsnätverk.

Under många år har Gun-Britt arbetat med mentorskap och mentorsgrupper. Nya lärare som kommit ut på fältet har i Gun-Britts trygga mentorsgrupper kunnat bearbeta intryck och ta del av handfasta råd. I alla sammanhang där Gun-Britt är ansvarig är rättsnöret respekt. Respekt för varandra och för situationen.

Gun-Britt har en naturlig förmåga att uttrycka sig tydligt med klarhet och exakthet i framställningen. Också den underfundiga humorn finns där. Få kan som hon kåsera om livets trivialiteter. Klurigt, finurligt och roligt.

Gun-Britt har en stark musikalisk ådra. Med sin bärande stämma har hon varit en stöttepelare i personalkörer. Likaså har hon med tvärflöjt och blockflöjt medverkat i skolorkestern.

Gun-Britt, åren har gått fort, nu väntar ett nytt kapitel i ditt liv. Tid för barnbarnen, tid för villan och vänner. Vi önskar Dig allt gott.

Kerstin Nyman, mångårig kollega

I PENSION

MAJ-LOUISE RÖJ URRUTIA

Foto: Airaksinen Ab

I närmare fyrtio år har Maja undervisat i bildkonst med stort engagemang och en stark kärlek till sitt ämne. Hon har varit anställd vid Vasa övningsskola sedan 1989 och huvudsakligen som lektor i bildkonst i årskurserna 7-9 och i gymnasiet. Under hennes många år vid vår skola har det för Maja varit en självklarhet att undervisa elever i olika åldrar. De senaste tio åren har hon undervisat enbart på gymnasiet medan hon tidigare även undervisat elever i årskurserna 7-9 samt 5-6.

Både som lärare och privatperson är Maja empatisk och varmhjärtad. Det känns som om Maja känner alla hon möter – och gör hon inte det, så lär hon snart känna dem genom lyhört samtal. Hennes generositet och intresse för andra kulturer har i hög grad bidragit till gymnasiet Erasmus+ projekt under flertal år.

Maja brinner för sitt ämne och är inte bara en skicklig pedagog och duktig konstnär, utan också en fantastisk berättare. Med sina historier har hon berikat både undervisningen och vardagen i skolan. Majas nyfikenhet på världen märks tydligt i hennes resande, som ofta blivit en källa till inspiration – både i hennes konst och i samtalen i klassrummet eller runt bordet i matsalen. Hon har en unik förmåga att knyta samman upplevelser, människor och uttryck, och göra undervisningen levande och meningsfull.

Under hela hennes långa lärarkarriär har Maja lyckats kombinera läraryrket med egen skapande verksamhet. Hennes konstnärliga arbete har varit en ständig inspirationskälla för elever, studerande och kolleger. Konstnären Maja har under årens lopp medverkat i många konstnärsgruppers utställningar och dessutom arrangerat egna utställningar där vi fått möjlighet att beundra hennes visuella uttrycksförmåga och tekniska skicklighet inom framför allt konstgrafik, teckning och målning. Flera av hennes minnesvärda konstutställningar har ägt rum i gymnasiet utrymmen och på så sätt fått en konstfostrande funktion för studerande, kolleger och besökare utifrån. I flera decennier har kulturprofilen Maja varit en ypperlig representant för Vasa övningsskola ute i kulturlivet. Hon har bidragit till att synliggöra Vasa övningsskolas bildkonstverksamhet både nationellt och internationellt.

Vi är tacksamma för allt som vi fått uppleva och pröva på tillsammans med Maja, såväl inom yrkeslivet som i mer informella sammanhang. Vi önskar henne en fortsatt aktiv och konstinriktad pensionärstid tillsammans med familjen och den stora vänskretsen.

Ämneskollegerna Johan Vikström och Lisette Smedlund

DE BLIVANDE KLASSLÄRARNAS HANDEDDA PRAKTIK 2025 – 2026

Praktikperioderna tuffar på under hela läsåret och i vissa perioder är alla klasser och handledare involverade, i andra ett urval. Under detta läsår har vi haft ovanligt många studerande i flera av praktikperioderna. De första studerandena kom redan i början på höstterminen, under v. 36-39 genomfördes den avslutande praktiken (AVP) av 13 studerande.

En av läsårets stora praktikperioder, ämnespraktiken genomfördes v. 43-46. Fokus ligger på bedömning och här hölls ett temaseminarium i ämnet under den första praktikveckan. Det var 48 studerande anmälda, varav åtta personer hade fyra lektioner i sitt biämne också i 7-9. Temaseminarium 2 hölls i enheterna och där presenterade studerande olika bedömningsförfaranden för varandra.

Speciallärares klasslärares praktik genomfördes i årskurserna 3-6 under v. 47-50. Detta år var den gruppen ovanligt stor, hela 28 speciallärares studerande fick pröva på klassläraresrollen i grupper om tre, det betyder att tio av våra basklasser var engagerade i denna praktik. Temaseminarierna handlade om klasslärares vardag och samarbetet med hemmet.

Vårterminen inleddes och redan den andra skolveckan kom terminens första studerande. Under v. 3-6 var det en period avslutande praktik där 9 studerande deltog. Dessa var alla placerade i åk 3-6 på grund av att nybörjarenheten hade förskole- och nybörjarundervisning för första årets special- och klasslärares studerande. Praktikdelen av kursen förskole- och nybörjarundervisning hade 93 deltagare i årskurserna 1-2 under v. 6-8, vilket betyder cirka 13 studerande per klass under dessa tre veckor.

Den grundläggande praktiken genomfördes v. 10-13 och studerande var 58 till antalet, vilket betyder att alla klasser var i användning och vissa klasser i åk 5-6 hade till och med dubbla studerandepar. Praktiken genomfördes i grupper om tre eller i vissa fall som par

där varje par/grupp höll två sekvenser i två olika ämnen och därtill fyra till åtta individuella lektioner. Varje studerande ska undervisa totalt 20 lektioner.

I april och maj genomfördes ännu två perioder av avslutande praktik med totalt 32 studerande. Under alla AVP-perioder har rubrikerna för temaseinarierna varit Föräldramöten och kontakten mellan hem och skola och Konflikthantering och svåra samtal.

Ett jättetack till alla elever och handledare som jobbat för och tillsammans med våra klasslärares studerande under det gångna läsåret!

Johanna Rähä-Jungar

Klasslärareskoordinator

Studeringe på ämnespraktik i klass 2a. Foto: Johanna Rähä-Jungar

DE BLIVANDE ÄMNESLÄRARNAS HANDLEDDA PRAKTIK 2025 – 2026

Under läsåret 2025–2026 har Vasa övnings-skola haft en omfattande och mångsidig verksamhet kopplad till ämneslärarutbildningen. Redan i augusti, i samband med skolstarten, genomförde 33 lärarstuderande sin inledande praktik vid skolan. Praktiken gav dem en första inblick i läraryrkets vardag och skolans verksamhet.

I december ordnades två viktiga inslag för lärarstuderande. Den 8.12 fick första årets klasslärar- och speciallärarstuderande möjlighet att auskultera undervisning i årskurserna 7–9 samt i gymnasiet. Följande dag, den 9.12, deltog lärare från skolan i en paneldiskussion där de besvarade frågor och delade med sig av sina erfarenheter av läraryrket åt de blivande klass- och speciallärarna.

Under vårterminen har totalt 48 ämneslärarstuderande genomfört sin praktik vid Vasa övningsskola. Fördelningen mellan olika ämnen har varit följande: 5 studerande i främmande språk, 1 i finska, 4 i svenska och litteratur, 4 i biologi och geografi, 10 i matematik, fysik och kemi, 5 i religion, filosofi och psykologi, 5 i historia och samhällslära, 1 i gymnastik, 3 i hälsokunskap, 5 i huslig ekonomi samt 5 i slöjd.

I praktiken ingår kursen Didaktik II, där ämneslärarkoordinatorn delvis ansvarar för innehållet. Inom ramen för kursen har de lärarstuderande fått en fördjupad inblick i lärarens vardag genom föreläsningar och diskussioner kring aktuella teman. Under året har särskilt fokus legat på den nya stödreformen och hur den implementeras i klassrummet. Andra inslag har varit arbete i det multikulturella klassrummet samt den så kallade Ankarverksamheten, som är ett samarbete mellan skola, polis, ungdomsverksamhet samt social- och hälsovård. Även ämneslärarstuderanden har deltagit i paneldiskussion med lärare vid Vasa övningsskola där de har fått möjlighet att ställa frågor om läraryrket.

Lsåret har präglats av ett nära samarbete mellan lärarstuderande, handledande lärare och övrig personal, med målet att ge de studerande en bred och verklighetsnära bild av läraryrket.

Johanna Bonäs

Ämneslärarkoordinator

DE BLIVANDE SPECIALLÄRARNAS HANDLEDDA PRAKTIK 2025 – 2026

Under läsåret 2025-2026 hade vi igen ett större antal anmälda studerande inom specialpedagogiken. Några av dem kunde tyvärr inte delta i sina praktiker trots anmälan och 33 blivande speciallärare genomförde till slut praktikerna under läsåret.

S35 praktiken inföll v. 43-46 och tolv studerande deltog. Bland dem fanns också blivande socionomer med en annan pedagogisk bakgrund. På grund av antalet studerande så pågick Grundpraktiken (S3) under läsåret 2025-2026 i åtta veckor. Första delen av praktiken inföll v. 3-6 och 12 blivande speciallärare deltog. Andra delen av praktiken inföll v. 10-13 och nio blivande speciallärare deltog.

Temaseminarier under höstens och vårens praktiker har hållits av Susann Kalander, Margaretha Karvonen, Josefina Ingves-Mangs och Kim Martin (åk 1-6), samt Jenny Norrgård och Lena Grahn-Söderström (åk 7-9). Seminarierna har fokuserat på speciallärarens vardag, läsinlärning och lästräningsmodeller, appar och annat material som kan användas i specialundervisningen samt olika arbetsätt i respektive stadium. Josefina och Kim fokuserade under sina seminarier på stödreformen och vad den innebär för skolans verksamhet. I januari höll också Lena tillsammans med Anne Uppgård en föreläsning för årets ämneslärarstuderande med temat "Specialundervisning och stöd för lärande inom grundläggande utbildningen och gymnasiet".

Lena Grahn-Söderström

Speciallärarkoordinator

INTERNATIONELLA STUDERANDE

Internationella studeranden

Teaching and Learning-programmet (T-Learn) vid Åbo Akademi är ett magisterprogram riktat till studerande med utländsk lärarbehörighet. Under läsåret genomförde T-Learn-studerande två praktikperioder vid Vasa övningsskola. Under höstterminen deltog 22 studerande i undervisningspraktik under veckorna 38–45. Av dessa var fem placerade inom årskurserna 1–6, medan övriga genomförde sin praktik inom årskurserna 7–9 samt i gymnasiet. Vårterminen inleddes med Teaching Practice I, som ägde rum under veckorna 2–4, då 17 T-Learn-studerande genomförde observationspraktik i klasser från årskurs 1 till gymnasiet.

Lsåret 2025–2026 har 14 utbytesstuderande vid ÅA genomfört en lärarpraktik vid Vasa övningsskola. Både åhörande och egna lektioner ingår i praktikerna för utbytesstuderande.

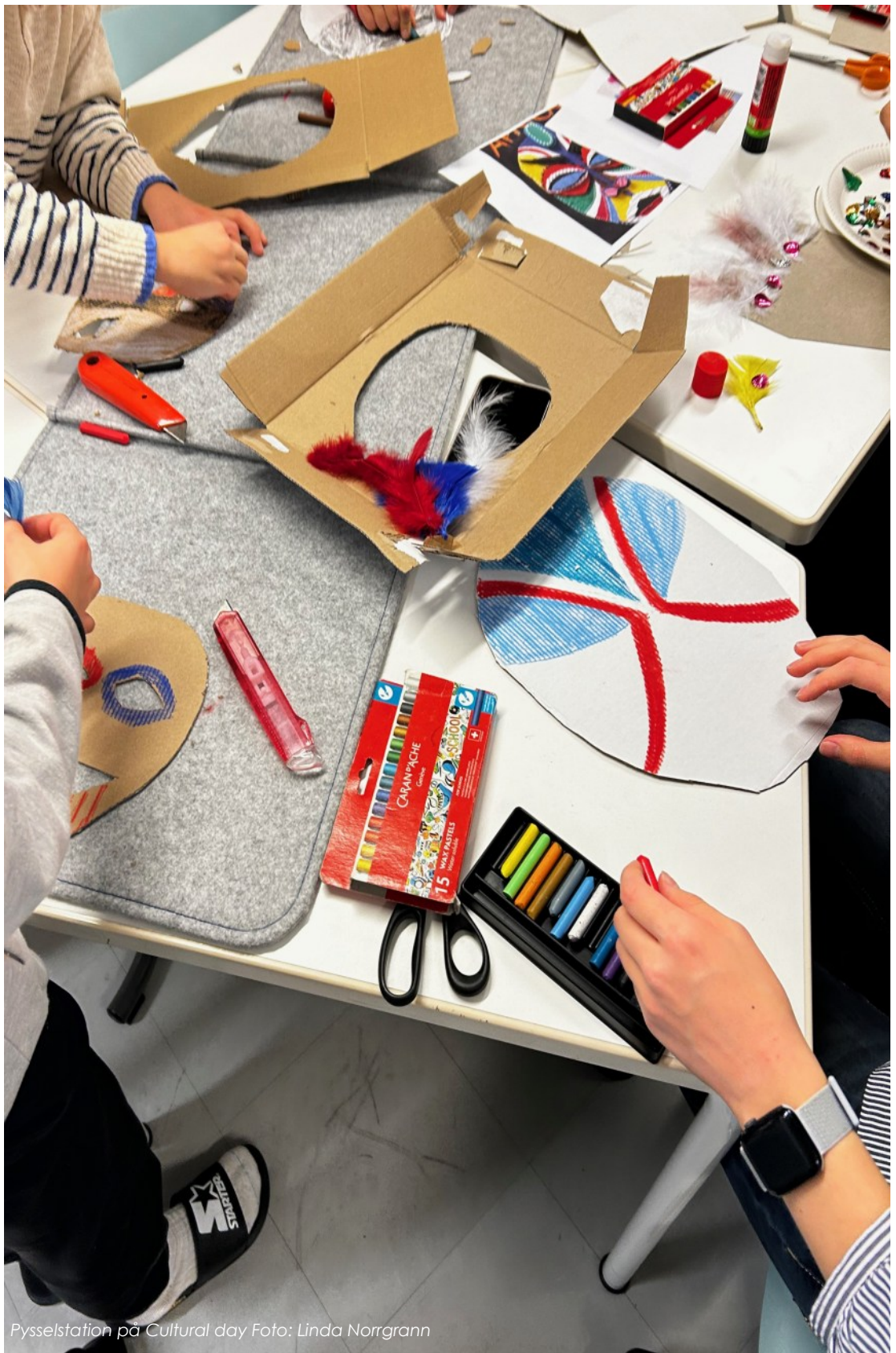
Årets utländska studerande, TLearn och utbytesstuderande, kom från bland annat Schweiz, Tyskland, Japan, Spanien, Cameroon, Ghana, Mexiko, Nigeria, Sri Lanka, England, Vietnam och Pakistan.

Culture Days

Under läsåret har fyra Culture Days anordnats i samarbete med såväl utbytes- som T-Learn studerande. Utöver jul- och påsktraditioner har vi fått ta del av sånger, danser, lekar, hantverk, bildkonst, matlagning och lärt oss om traditioner runtom världen. Ett stort antal elever i åk 1–6 har fått delta åtminstone en gång i Culture Day under läsåret.

Cultural event ordnades av T-learn studerande. Foto: Linda Norrgrann

Pysselstation på Cultural day Foto: Linda Norrgrann

MENTORSKAP

Även under detta läsår har nyanställda lärare erbjudits mentorskap. Det ingår som en del av ett introduktionsprogram som lärarna får ta del av. Mentorn och lärarna träffas individuellt, i par eller grupp, på frivillig basis. Under detta läsår har alla dessa sammansättningar förekommit. Tanken är att lärarna själva är med och formar agendan för träffarna, utgående från frågeställningar kring att hantera situationer, glädjeämnen och eventuella utmaningar på en ny arbetsplats.

På en mentorsträff möts man i samtal, delar erfarenheter, sätter sig in i den andres arbetsituation, tolkar och ger respons på det som sagts. Man tar vara på att det finns tid för medveten närvaro och reflektion, samtidigt som känslan av tillit och trygghet skapar en positiv helhet. Mentorskap ska ses som ett långsiktigt och fortlöpande stöd för professionell utveckling, trivsel och välmående i yrket.

Mentorskap har funnits vid Vasa övningsskola sedan år 2013. Jag är tacksam att jag fick det uppdraget då och uppriktigt glad över att ha fått ta del av många nyanställda lärares vardag. Jag är ödmjuk inför lärarnas engagemang, att de velat komma och tagit sig tid att komma.

Nu tackar jag för mig och överläter mentorskapet till andra.

Gun-Britt Kull-West

Mentor

Handledarutbildning, Modul 1

Under läsåret har fokus inom handledarutbildningen, Modul 1, legat på att stärka och utveckla handledares kompetens. Utbildningens övergripande mål har varit att ge deltagarna redskap för att forma sin handledaridentitet och för att medvetet tillämpa en professionell handledning. Utgångspunkten inom utbildningen har varit den handledda praktiken som är en central del av lärarutbildning-

en. Handledarens ansvar att stöda lärarstudierande i samspelet mellan teori och praktik har också betonats.

Handledarutbildningen har riktat sig till lärarutbildare som undervisar inom årskurserna 1–9 och gymnasiet. Under perioden september–maj har sju närstudietillfällen à 90 minuter genomförts. Arbetet har kännetecknats av både individuella och kollegiala arbetssätt och portfoliobaserat arbete med kontinuerlig återkoppling. Deltagarna har erbjudits möjlighet att reflektera över sitt handledarskap i dialog med andra.

Utbildningen har även fungerat som ett forum för att synliggöra och utveckla den egna praxisteorin kring handledning. Särskild tonvikt har lagts vid den handledande lärarens helhetsansvar samt vid att bygga upp, beskriva och utveckla en egen handledaridentitet. Deltagarna har fått möjlighet att identifiera sina egna styrkor och utvecklingsområden som handledare och att successivt fördjupa sitt handledarskap. Kännetecknen för god och kvalitativ handledning har lyfts fram, med målsättningen att ge handledare beredskap att stöda studierande i att omsätta teori i praktik och praktik i teori.

Vidare har konkreta redskap för handledning introducerats, såsom användning av positiv psykologi, skolans egna styrdokument, artiklar samt stödmaterial som utarbetats inom eNorssi. Deltagarna har arbetat med upplägg för handledningssamtal och behandlat olika skeden i processen: förberedelse, genomförande, uppföljning och sammanfattning.

Sammantaget har utbildningen bidragit till att stärka deltagarnas trygghet i handledarrollen och till att skapa en gemensam förståelse för handledningens betydelse och kvalitet inom den handledda praktiken. Deltagarna har fått intyget efter genomförd utbildningshelhet.

Annika Lassus och Gun-Britt Kull-West

FORSKNING OCH UTVECKLINGS- PROJEKT

Nordisk smag

Syftet med projektet Nordisk Smag är att sammanföra lärarutbildare, studerande och lärare från grundskolor i Danmark, Norge och Finland för att utveckla en tvärvetenskaplig läromedelsserie med tillhörande lärarhandledningar för huslig ekonomi och omgivningslära. Materialet ger eleverna inblick i nordisk natur, matkultur och grannspråk, från fortidens råvaror till framtidens mat. Projektet som startade våren 2023 avslutas under detta läsår.

Under det tredje och sista året har fokus för läromedel tre med tillhörande lärarhandledning varit framtidens mat. Våra finländska studerande har bidragit med två undervisningsupplägg, gröna ärter och proteinpulver. Gröna ärter är ett livsmedel som borde produceras och konsumeras mera, eftersom det ur miljösynpunkt är bra för jordmånen som växelgröda och ett billigt vegetabiliskt proteinrikt livsmedel. Ärtpesto, som testades vid utprovning av materialet i en klass, blev en riktig sensation. I temat proteinpulver används Solein som ett exempel. Solein är ett revolutionerande hållbart mikrobiellt protein som uppfunnits av ett finländskt företag. Denna produkt är så ny att den ännu inte finns tillgänglig i Finland.

I slutet av september var det vår tur att ta emot de danska och norska projektdeltagarna. Under en intensiv vecka fick vi äntligen möjlighet att visa Vasa övningsskola och deltagarna fick en inblick i vad en övningsskola i Finland innebär. Förutom många timmars jobb med läromedlet Framtidens mat fick våra danska och norska gäster bekanta sig med tomatodling i växthus, grönsackspackeriet Närpes grönsaker, växthusresturangen Linds kök, Finne farm, Bocks ölbryggeri och världsnaturarvet i Kvarkens skärgård. Enligt önskemål fick våra gäster pröva på att bada bastu och simma vid Vasa pingviner. Gästerna fick också smaka på många olika finländska specialiteter som karelska piroger, älgkött, böckling, havtorn, surskorpor, lakrits med mera.

Projektets sista del att göra projektet synligt har vi jobbat med under vårterminen. Vid bokreleasen den 8 april kunde vi stolt visa upp läromedelsserien i samband med ett lärarmöte. I tillägg skriver vi artiklar till olika tidskrifter.

Projektet är till ända och vi är tacksamma för att Vasa övningsskola gett oss (Gun, Heidi och Anne-Marie) möjlighet att delta i detta projekt. Det har gett oss möjlighet att få en liten inblick i dansk och norsk grundskola och deras lärarutbildningar, matspecialiteter, det

Besök till en tomatodling Foto: Gun Åbacka

Bokrelease den åttonde april. Foto: Annika Lassus

norska och danska språket, men framför allt våra träffar med intressanta ämneskollegor. Vi har fått uppleva och lärt oss nya och intressanta saker om våra läroämnen och våra nordiska länder i detta projekt

Lunch vid växthusrestaurangen Linds kök Foto: Gun Åbacka

Erasmus+: Elevutbyte med Idar-Oberstein för elever i åk 9

I oktober 2026 hade 11 elever i årskurs 9 möjlighet att åka på Erasmus+ utbyte till Idar-Oberstein i Tyskland. Eleverna anmälde sig på intressebasis och alla hade antingen tyska eller franska som tillval. Det var en lärorik vecka och eleverna lärde sig mycket om sig själva, om en annan kultur och hur skolor i andra länder kan se ut. Under besöket bekantade sig eleverna med naturen och djurlivet i sydvästra Tyskland och de lärde sig även om olika religioner och historiska händelser.

På programmet stod besök i Trier, som är den äldsta tyska staden med många kvarvarande delar av byggnader och monument från romartiden, varav ett besök var vid en amfiteater där eleverna fick höra om hur gladiatorspel gick till. Källaren fanns kvar så att man kunde se i hurdana förhållanden för fångarna hölls. Porta Nigra (Svarta porten) var ett annat besöksmål. Porten är det som finns kvar av stadsmuren som skyddade staden från fiendeangrepp under romartiden. Vi hade möjlighet att gå upp i porten där vi fick lära oss hur staden möjligen kan ha sett ut vid den tiden. Vi besökte även kyrkor, bland annat Konstantin-Basilikan och Domkyrkan i Trier och fick lära oss om skillnader mellan den Katolska och Lutherska kyrkan.

Gruppen utanför Porta Nigra. Foto: Erika Vuorinen

Gruppen utanför ädelstensgruvan Steinkaulenberg. Foto: guiden

I Idar-Oberstein finns mycket ädelstenar så en viktig del av kulturen är även att besöka Steinkaulenberg, den enda ädelstensgruvan i Europa som är öppen för besökare. En guidning i Felsenkirche var också möjlig att ordna och kyrkan är ett kännetecknande landmärke för Idar-Oberstein så det var en viktig kulturell programpunkt. Under veckans gång serverades traditionell tysk mat vid flera tillfällen och eleverna hade möjlighet att smaka både sött och salt. Medföljande lärarna Erika Vuorinen och Joanna Kraft-Nappari hoppas att det blev ett oförglömligt minne för eleverna.

Felsenkirche. Foto: Erika Vuorinen

FCLab – utveckling av lärmiljöer och teknik i slöjden

Under de senaste åren har Vasa övningsskola deltagit i det nationella utvecklingsprojektet FCLab, ett nätverk där alla övningsskolor i Finland samarbetar kring att utforska innovativa lärmiljöer och teknik som stöder lärande. Projektet avslutas nu under våren, och vid Vasa övningsskola har FCLab fungerat som en viktig motor för utveckling – särskilt inom slöjd, teknik och digitalt skapande. Nedan några exempel på vad som gjorts inom projektet.

Ett av de mest synliga resultaten är ombyggnationen av slöjdsal B024, där det tidigare garaget byggdes samman med den befintliga slöjdsalen. Samtidigt gjordes det gamla elektronikrummet om till ett gym. Förändringen har gett skolan en mer funktionell, lärmiljö i slöjd som bättre stöder varierande arbetsätt och projekt.

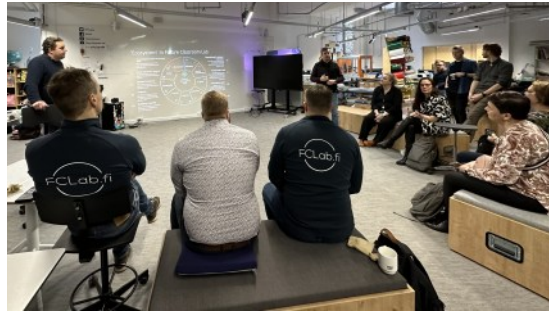
Inom projektet har skolan även kunnat göra betydande teknikanskaffningar, bland annat laserskärare, 3D-skrivare, LEGO- och Sphero-robotar samt en toppmodern handhållen CNC-fräs. Dessa verktyg har öppnat nya möjligheter att arbeta i gränslandet mellan det fysiska och det digitala i slöjden, och har använts både i undervisning, fortbildning och lärarutbildning. I år fokuserade vi på CNC-teknik och hur CNC kan nyttjas i olika slöjdsprojekt. Vi har laborerat, utvärderat och hållit intro-kurs för ämneslärarstuderande i april.

Ett annat viktigt utvecklingsområde har varit teknikbiblioteket i anslutning till skolbiblioteket. Där kan lärare låna resurser och läromedel för programmering, robotik och tekniskt skapande, vilket stärker tillgången till teknik i hela skolan och sänker tröskeln för att pröva nya arbetsätt. Vi hoppas att våra lärare fortsätter nyttja resurserna i teknikbiblioteket!

Under projektiden har vi även arrangerat workshoppar bland annat under den regionala fortbildningsdagen den 8.2.2025, hållit

korta fortbildningar för kollegor under "Övis delar"-tillfällen samt ordnat utbildning för lärarstudierande. (Foto: FCLab-Övis50) Därtill har projektet möjliggjort studiebesök till skolor, universitet och samarbetsparter i Köpenhamn, Tallinn och Oslo, samt deltagande i större utbildningssammanhang som ITK-dagarna i Tavastehus och Bett-mässan i London. (Foto: FCLab_Köpenhamn och FCLab_Oslo) Vårt arbete har också synliggjorts under olika nätverksträffar, presentationer och artiklar i övningsskolornas egen eNorssi-tidskrift. Den näst sista skolveckan, 21-22.5 ordnades ett avslutningsseminarium där vi besökte bland annat Tallinns universitet.

Sammanfattningsvis har FCLab-projektet gett Vasa övningsskola nya lärmiljöer, ny kompetens och ett stärkt nätverk – och lagt en stabil grund för fortsatt utveckling av slöjd, teknik och lärande även efter projektets slut.

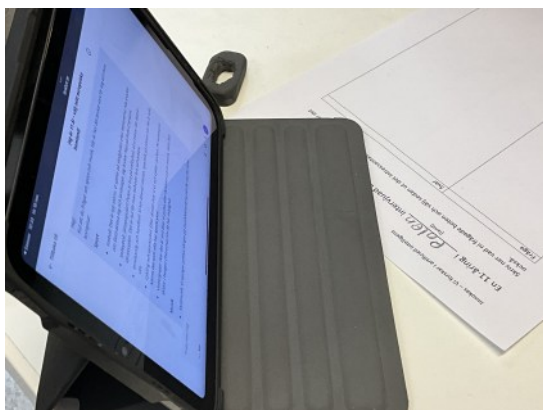

Foton: Lars Broman

"Vi utforskar artificiell intelligens"

Klass 5c i Vasa övningsskola deltar i ett nationellt projekt, Vi utforskar artificiell intelligens (Tutkitaan tekoälyä) under tidsperioden 08/2025–06/2027. Projektet drivs av Innokas-nätverket, som koordineras av Pedagogiska fakulteten vid Helsingfors universitet. Projektet finansieras av Finska Kulturfonden.

I det tvååriga projektet får eleverna bekanta sig med artificiell intelligens tillsammans med forskare. Projektets kärna är att väcka barns och ungas intresse för att granska AI ur vetenskapligt och forskningsbaserat perspektiv, samt att lyfta fram barns delaktighet och barnets rättigheter i utvecklingen och användningen av digital teknologi.

Klass 5c jobbade med Innokas-projektet. Foto: Lars Broman

I projektet utforskas AI på ett sätt som engagerar och involverar barn och unga. Eleverna undersöker artificiell intelligens i samarbete med sina lärare och AI-forskare som deltar i projektet. Forskarna som ingår i teamet är både från Jyväskylän yliopisto och Helsingfors universitet samt experter från Innokas-nätverket.

Lärarna i projektet har deltagit både i när- och distansstudier tillsammans med medverkanden från andra skolor och forskare. Eleverna i klass 5c har lärt sig om AI via färdiga lektionsplaner som den deltagande lärargruppen har skapat.

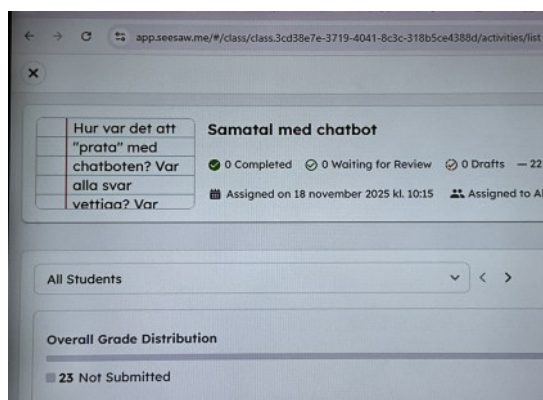

Foto: Jan Alin

Eleverna i klass 5c har använt AI i omgivningslära, slöjd, musik och modersmålsinriktad finska. Under lektionerna skriver eleverna en lärandedagbok som stödjer lärandet under de undervisningsförsök som görs inom projektet. Lärandedagböckerna från elever med forsknings-tillstånd kommer att användas som forskningsmaterial i projektet.

Jan Alin och Lars Broman

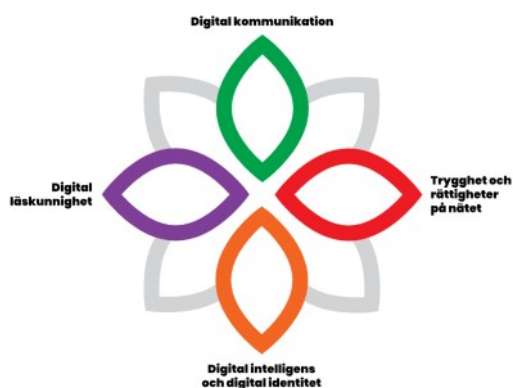
Medieläskunnighet #somesmart

Syftet med projektet har varit att utarbeta en hållbar verksamhet och en lärtig för att utveckla och stärka elevernas medieläskunnighet. För att uppnå detta har det varit viktigt att stärka undervisningspersonalens beredskap att undervisa i medieläskunnighet.

Projektet inleddes hösten 2020 med kartläggningar bland elever i årskurserna 1-9 och bland lärarna. Resultatanalysen av kartläggningarna fungerade som underlag för det fortsatta utvecklingsarbetet.

Kartläggningarna och projektarbetet resulterade i tre användbara produkter:

Webbresursen somesmart.abo.fi som fungerar som stödmaterial för lärare med tydliga lärandemål för varje årskurshelhet.

Elevapplikation som stöder elever direkt i utmanande situationer på nätet.

Elevvänliga kunna-kartor synliga i klassrummen för att implementera lärandemålen och stödja arbetet i klasserna.

Under läsåret har projektet fortsatt arbetet utgående från lärandemålen. Vi har ordnat två "temaveckor" med projektets hjälp, en på hösten och en på våren, då alla klasser har jobbat mera intensivt med temat.

Vi kan konstatera att implementeringen av lärandemålen och arbetet i klasserna har gått över förväntan.

Kunna-kartorna har varit ett viktigt hjälpmedel för att synliggöra för eleverna vilka mål som vi jobbar emot. Artificiell intelligens och rekommendationer om sociala medier för barn under 13 år har påverkat i skolvardagen och lärandemålen har diskuterats och analyserats i samband med detta. Klasserna har jobbat utgående från målen, lärarna verkar vara mera säkra på att undervisa medieläskunnighet än tidigare och även eleverna visar sig ha en god medvetenhet.

BRAVO-Skola

Skolnätverket BRAVO! stödjer arbetet för en skola där konstämnen är en naturlig och integrerad del av vardagen, över ämnesgränser och genom hela läsåret. Målet är att barn och unga får lära sig i, av och med konsten. Inom ramen för detta utvecklingsarbete stod Vasa övningsskola i april värd för ett gemensamt tillfälle för lärare från närområdet. Dagen präglades av ett inspirerande och lärorikt innehåll där deltagarna fick skapa tillsammans, pröva idéer och utbyta erfarenheter. Sammankomsten bidrog till fördjupat kollegialt samarbete och nya perspektiv på undervisningen i färdighetsämnen. Som koordinatörer i skolan fungerar Minna Rimpilä (bildkonst) och Mathias Granfors (musik).

NORMOS – den nordiska modellen i skolan

Detta utvecklingsprojekt syftar till att stärka och fördjupa den internationella verksamheten i gymnasiet med utgångspunkt i ekosocial bildning, globalt medborgarskap och demokratiska värderingar. Projektet genomförs med understöd från UBS och tidsramen sträcker sig från den 18 juni 2024 till den 31 juni 2026. Projektet genomförs bland annat i samarbete med Åbo Akademi, Experience Lab, Vasa stad, VASEK samt Karlstads universitet

Ett övergripande mål med projektet är att erbjuda studerande jämlika möjligheter att tillägna sig de kunskaper, färdigheter och den värdegrund som hör samman med ekosocial bildning och ett aktivt globalt medborgarskap. Projektet vill särskilt främja kulturell läskunnighet, definierad som förmågan att fungera i växelverkan och med empati i gemenskaper som präglas av kulturell och språklig mångfald. Som UNESCO-skola utgör mänskliga rättigheter och jämställdhet en central och integrerad del av projektet.

Under läsåret 2025-26 har ett flertal satsningar gjorts. I april besökte Anders Fransén (lektor i historia, samhällslära och filosofi)

och Moa Kola (UNESCO-koordinator och handledande lärare för studerandekårsstyrelsen) tillsammans med 5 studerande Karlstads universitet. Studieresan fokuserade på demokratiska värderingar, skoldemokrati, kulturell mångfald och jämförelser mellan det finska och svenska skolsystemet, samt på möten och workshops tillsammans med forskare, lärare och studerande vid Karlstads universitet och närliggande skolor.

På studiebesök vid KAUs Risklab. Foto: Anders Fransén

NORMOS 2026 utgjorde en ämnesövergripande pilotgrupp under den årliga temaveckan där samhällsämnena, språk och färdighetsämnena samverkade kring bland annat kultur,

Thomas Karv föreläser om demokratins utmaningar. Foto: Anders Fransén

demokrati och socialt entreprenörskap. Med samskapande som metod och samverkan med Vasa stad, Österbottens förbund, VisitVaasa och VASEK som autentiska samarbetspartners undersökte studerande hur kultur kan bidra till demokratisk delaktighet, samhällig resiliens och regional livskraft. Veckan bestod av workshops, studerandearbete, digitala inslag (AI, XR och storytelling i samarbete med Åbo Akademi Experience Lab). Arbetet kan kopplas till forskningsspåren Playful Democracy och ERASMUS+ projektet ReCoCreaYouth. Kompetensveckan avslutades med ett pop-up-evenemang där studerande

Vernissage i Runebergssalen under Kompetensveckan. Foto: Anders Fransén

träffade nämnda externa aktörer för att presentera sina slutprodukter under en vernissage.

Inom ramen för projektet har också en internationell konferens i Finland planerats och genomförts i samverkan med ReCoCreaYouth-nätverket. Konferensens huvudtema är att undersöka den potential som finns hos ett antal kommuner runt om i Östersjöområdet för att stärka samskapandet mellan kommuner och unga. Exempel på kommuner och samarbetspartners är Vasa och Nykarleby (Åbo Akademi), Alvesta (Karlstads universitet) samt Kuusalu och Võru (Tallinns universitet). Programmet i maj omfattar workshops, paneldiskussioner och presentationer där studerande, forskare, kommunala aktörer och internationella samarbetspartners gemen-

samt utforskar former för delaktighet, demokratisk fostran och lokal utveckling.

Ett fjärde och strategiskt viktigt spår i projektet har varit att utveckla lärarutbildningen genom att integrera demokratiska värderingar i arbetet med VR- och AI-teknologier. Under läsåret har man bland annat arbetat med Virtual Speech och andra digitala verktyg som stöd för muntlig framställning, delaktighet och kritiskt tänkande. Arbetsgruppen vid Vasa övningsskolas gymnasium, bestående av lektorerna Anders Fransén och Markus Norrby, har i detta arbete etablerat en bredare nordisk forskargrupp. För detta fortsatta utvecklings- och forskningsarbete har redan extern finansiering erhållits.

Andreas Sundstedt förevisar Virtual Speech vid ÅAs XR-lab. Foto: Anders Fransén

Sammantaget har projektet bidragit till att stärka gymnasiets internationella dimension, öka studerandes delaktighet och kulturella kompetens samt förankra demokratiska och mänskliga rättigheter i både undervisning och lärarutbildning på ett långsiktigt och hållbart sätt.

FCLab-gymnasiet

Vasa övningsskolas gymnasium har under läsåret fortsatt samarbetet med de andra övningsskolorna inom det gemensamma FCLab-projektet. För Vasa övningsskolas del handlar det framför allt om att vidareutveckla vårt Makerspace, att fortsätta utforskandet av XR som verktyg i undervisning och handledning, samt att arbeta på gemensamma IT- och AI-riktlinjer inom eNorssi, som möjlig modell för andra skolor. Som dokumentation av projektet gjordes i slutet av läsåret en film i samarbete med Byroon. Under kompetensveckan testades ett mer omfattande programmerings- och designkoncept för undervisning med Makerspacegruppen.

Under året har en mediastudio tagits i bruk för foto-film- och ljudredigering. Foto: Markus Norrby

Asiantuntija TET i Vasa

Gymnasiet har inlett sin medverkan i Asiantuntija-TET-projektet, ett treårigt utvecklingsprojekt som drivs av Lasten ja nuorten säätiö med ESR-finansiering. Projektets mål är att utveckla fungerande modeller för hur expert- och kunskapsintensiva företag bättre kan erbjuda TET-platser för unga.

Under projektets gång har studerande i preDP bland annat deltagit i en enkät om arbetsliv och framtidsval, och en sakkunnig från Barn- och ungdomsstiftelsen har hållit en lektion för dem. Därtill erbjuds TET-praktik, företagsbesök samt strömmade evenemang som knyter undervisningen närmare arbetslivet.

Vasa är en av projektets fokusstäder, och samarbetet ska utnyttas i en särskild arbetslivsvecka under kompetensveckan våren 2027. Projektet ger våra studerande värdefulla insikter i arbetslivet och stöd inför framtida studie- och yrkesval.

Green Career Education –

Att vägleda unga mot en hållbar framtid

Green Career Education är ett Erasmus+ projekt som genomförts i samarbete med projektparter i länderna Tjeckien, Slovenien, Slovakien och Finland. Vi som jobbat med projektet för VÖS gymnasium och Finlands del är Nina Kallio, Pia Lustig och Camilla Rogaszewska.

Projektet handlar om hur karriärutbildning kan förbereda elever och studerande för framväxande gröna jobb och branscher, hur vi kan främja miljömedvetenhet och systemtänkande, uppmuntra elever till innovativt tänkande och entreprenörskap inom hållbarhetsområdet samt hur vi kan utveckla traditionella sektorer för att kunna tillämpa hållbara metoder inom redan existerande

GREEN CAREER EDUCATION

arbeten. För att pedagoger och andra verksamma inom skolvärlden lätt ska kunna lära sig mer om ämnet har vi inom projektet utvecklat en handbok och arbetsblad på praktiska övningar som man på ett smidigt sätt kan ta in i undervisningen.

I vår handbok bjuder vi in läsaren på en tidsresa genom karriärvägledningens utveckling – en resa som speglar samhällets förändrade behov genom historien. Vi tar avstamp i industrialiseringen och följer utvecklingen fram till idag, där vi står mitt i en ny omställning: den gröna.

Den gröna omställningen är inte något som väntar runt hörnet – den är redan här. Därför uppmanar vi våra läsare till handling. Det räcker inte längre att passivt vänta på förändring utan vi i behöver agera nu.

Vi vill bredda perspektivet på vad det innebär att vara pedagog idag. Vi har ett gemensamt ansvar att rusta våra barn och unga för framtiden – inte bara med kunskap, utan med hopp. En framtid där de både har en värld att leva i och en tro på att de kan påverka den. Ett steg i detta är att integrera grön

karriärvägledning i vårt arbete.

Vad kan vi göra idag för våra ungdomar och för framtiden? I handboken utforskar vi hur vi kan hjälpa barn och unga att upptäcka sina styrkor och intressen – och hur dessa kan kopplas till hållbara yrken och gröna karriärvägar.

”En framtid i Norden”

”En framtid i Norden” är ett Nordplus Junior-projekt där Vasa övningsskolas gymnasium och Korsholms Gymnasium samarbetar med gymnasieskolor i Borås (Sverige), Hamar (Norge) och Köpenhamn (Danmark), under två läsår. Projektets syfte är att stärka ungas förståelse för nordiska språk och nordisk kultur samt att öka studerandes kunskap om möjligheter till studier och framtida liv i de nordiska länderna. Målet är att ge unga ett stärkt självförtroende i att kommunicera på

Promenad i världsnaturarvet. Foto: Nina Kallio

nordiska språk och en tro på att de har en framtid i hela Norden.

Under läsåret har studerande från alla nordiska länder besökt Vasa för en avslutande träff. Studerande har bott i värdfamiljer, följt värdarnas skoldag och fått inblick i både gymnasieutbildning och vidare studier i landet. I varje värdland har en nordisk afton arrangerats där deltagarna genom tilltugg, presentationer och olika aktiviteter har fått lära känna varandras länder och kulturer. Som en gemensam del av utbytet har studerande i varje land producerat en film med fokus på att synliggöra likheter mellan elevernas vardag, språk och samhällen i de nordiska länderna.

I januari hölls ett projektmöte i Köpenhamn där representanter från samtliga deltagande skolor deltog. Under mötet utvärderades erfarenheterna från En framtid i Norden och samarbetet vidareutvecklades genom att en ny projektansökan utarbetades och skickades in. Den nya projektansökan har temat "Sammenhold i Norden – dannelselse, kultur og sprog" och bygger vidare på den struktur, de kontakter och de pedagogiska erfarenheter som etablerats genom det tidigare projektet.

unesco

Member of
the Associated Schools
Network

UNESCO

Vår skola är en UNESCO-skola vilket innebär att vi tillhör ett internationellt och nationellt nätverk av skolor som strävar efter att synliggöra FN:s mål för hållbar utveckling i all undervisning. Hållbarhet handlar inte endast om naturen och klimatet, utan även hållbara samhällen, demokrati och att lära sig leva ett hållbart liv på individnivå.

Under hösten kunde vi med hjälp av UNESCO-medel ordna utflykter till världs naturarvet Kvarken och under våren har studerande från gymnasiet deltagit i ett webinarium tillsammans med studerande från andra skolor i Finland som ingår i ASPnet. Under webinariet diskuterades hållbarhet och återvinning och studerande fick diskutera vilka hållbarhetsaspekter som syns i skolvardagen och var det finns utrymme för förbättring.

Under två dagar i mitten av maj deltog VÖS-studerande och -elever i UNESCO ASPnet:s vårdagar som ordnades i Vasa. Tillsammans med elever och studerande från hela Finland deltog vi i workshops och åkte också ut till Kvarken för att umgås i naturen, bada bastu, simma, spela spel och grilla.

XR i gymnasiet och lärarutbildningen

Att utforska XR i gymnasieundervisning och lärarutbildning är ett tema som löpt genom flera olika projekt under året, främst inom FCLab, KvAllitet och NORMOS. Vi har testat olika appar för skolbruk, och bland annat konstaterat att de intressantaste möjligheterna finns inom träning av social kompetens, demokratifostran och normmedvetenhet. På samma sätt har övningskolan aktivt varit med och undersökt möjligheterna för XR inom lärarutbildningen. En längre beskrivning har publicerats i eNorssis publikation "Oppimis- ja toimintaympäristöjen kehittämisen harjoittelukouluissa V". Under kompetensveckan gjordes också ett större test tillsammans med studerande inom NORMOS-gruppen.

Under året har XR testats bland annat på studiehandledarstuderande i samband med praktik vid övningskolan. Foto: Markus Norrby

KvAllitet

Det av UBS finansierade lärmiljöprojektet, som internt har fått namnen KvAllitet, handlar bland annat om att utveckla lärmiljöer som stöder kvalitativ gymnasieundervisning genom innovativa tekniska lösningar så som AI. Projektet har fått ett särskilt fokus på naturvetenskap och förverkligande av den nationella Luma-strategin, men innehåller också många komponenter som är generella för gymnasieundervisning. Projektet har jobbat

mångsidigt med bl.a. XR som ett verktyg, genom robotik och lärandeanalytik.

Markus Norrby representerade skolan och svenskspråkig gymnasieutbildning överlag vid Heureka den 27.1.2026. Foto: Markus Norrby

Inom projektet har Markus Norrby bekantat sig med Heurekas utbud för skolor i samband med deras invigning av det nyrenoverade planetariet 27.1.2026, och Andreas Sundstedt och Markus Norrby deltog i SETT-mässan 13-14.4.2026.

Robotik är ett tema som testas i samband med Makerspace. Foto: Markus Norrby

GRUNDLÄGGANDE UTBILDNING

Foto: Vilja Media

DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN 2025-2026

Förra läsåret fick Vasa övningskola fira sitt 50-års jubileum. Tidigare stadierektorn Elisabet Backlund-Kärjenmäki hade arbetat vid Vasa övningskola i 40 år och hälften av dessa år haft äran att få leda skolan från rektorsposition. Det var de stora skorna som jag som ny rektor hade att fylla, då jag hösten 2025 trädde i tjänst som Vasa övningskolas nya stadierektor för årskurserna 1-9. Med en lång internationell och flerspråkig bakgrund såg jag framemot att få komma tillbaka till min egen barndomsskola, skolan där jag själv fått gå under min egen uppväxt, men nu som rektor.

Läsåret 2025-2026 började med flertal ändringar i den finländska skolvärlden. I Finland trädde många nya lagar i kraft för grundläggande utbildningen, så för Vasa övningskola var det inte bara rektorn som byttes, utan även så en hel del annat.

Stödreformen

1.8.2025 trädde en ny stödreform i kraft i Finland, där målsättningen var att forma om stödet i undervisningen så att flera lärare skulle vara i klassen och stöda eleverna i undervisningen. Tanken med reformen var vidare den att elevens primära plats är i klassrummet med klassen och då skall lärarna stöda och forma undervisningen så att den stöder varje individ i sitt lärande på bästa möjliga vis. På skolan satt vi i gång med stödreformen genom att arbeta och implementera den på många olika sätt. Under årets gång har vi haft en hel del utbildningar kring reformen, både interna och externa utbildningar, samt har lärarna fått i uppgift att jobba med egen personlig utveckling i form av olika utvecklingsuppgifter både i klass, med kolleger samt i handledningssituationer.

Under årets gång har vi fått utarbeta modeller för skolans verksamhet så att vi stöder på bästa möjliga sätt elever i det nya grupp-specifika och elevspecifika stödet. Det är inte

på något sätt färdigt, utan som en lärande organisation, vars uppgift är utveckling och försöksverksamhet, fortsätter vi denna stödreformutveckling med nya utvecklingsidéer och -tankar inför nästa läsåret.

Mikaela Stens och Hanna Rusk, konsulterande sjukhusundervisnings lärare, höll fortbildning för grundskolans personal i november 2025. Vi fick lära oss om låg affektivt bemötande samt hur differentiera på olika sätt. Foto: Emmi Herler-Westeråker

Mobiler i skolan

En annan förändring som vi fick tänka om med på skolan var den nya mobillagen. Från och med 1.8.2025 trädde även en till ny lag i kraft med restriktioner för hur elever skulle använda sina mobila enheter i skolan. Vi bestämde tillsammans med lärarna att på årskurserna 1-6 skulle telefonerna inte användas alls under skoldagen. I åk 5-6 skulle telefonerna samlas in på morgonen, för att sedan ges tillbaka då skoldagen slutade.

I årskurserna 7-9 var omställningen kring mobiler något som vi fick arbeta med lite mera. Eleverna hade tidigare fått ha sina telefoner med sig, dock hade de inte haft lov att använda dem under lektioner. Lektionerna och elevernas koncentration var något som Utbildningsstyrelsen hade som ambition att

förbättra med den nya mobillagen. Därav beslöt vi att vid Vasa övningsskolas åk 7-9 samlades in alla telefoner vid varje lektionsinledning och ställdes in i röda telefonbackar, för att sedan efter lektionen få tillbaka sina telefoner inför rasten.

I maj 2026 prövade vi på årskurserna 7-9 på MMM, Mobilfriare Måndagar i Maj. Vi ville se hur det skulle utfalla ifall eleverna skulle

Telefonback. Foto: Emmi Herler-Westeråker

vara helt utan telefon. Det som hände var att eleverna började gå ut på skolgården mer under rasterna, prata mera med varandra samt socialisera mer med kompisarna. Framtiden får utvisa hur vi vidareutvecklar den nya mobillagen och hur vi anpassar den till vår skolas verksamhet.

Säkerhet i skolan

Övningsskolor har ett säruppdrag i samhället och i skolvärlden, nämligen utveckl-

ingsarbete. Detta läsår har vi inte bara utvecklat olika stödformer eller telefonregler, utan ävenså sett över våra rutiner med tanke på skolsäkerhet. Jag som rektor samt vår arbetskyddombud Kasper Hiltunen har fått ta del av en hel del säkerhetsskolningar och vi har sedan vidarefortbildat våra lärare inom detta tema. Utvecklingsarbete har gjorts en hel del och vi har även gått in för en del nya säkerhetsrutiner på skolan. Nuförtiden är ytterdörrar låsta och vi har övat med både personal och elever på både utrymning samt inrymning.

Som ny stadirektor för Vasa övningsskola blickar jag tillbaka på detta år och funderar på vad jag tar med mig från detta läsår. Utan tvekan är det eleverna och värmen som finns där. Utan elever, finns det inte någon skola. Underbara 'Hej, Emmi!'-rop då man går i åk 1-6 korridorer eller ett hårt knack på rektorsdörren, där stora, bredaxlade åk 7-9 unga män står och har ärende till rektorn. En lunch med högstadiepojkar, där man funderar på hur rektorn kan hjälpa just dem. Eller niornas självständighetsdans på Vasa Stadshus. Brev som skickats till rektorn - 'Vem är du, Emmi? Vad tycker du om?'. Inte att förglömma en härlig kompetensvecka med alla i 'Från hundar till fladdermöss'-gruppen. Tack alla ni elever för varje möte!

Kompetensveckan. Foto: Emmi Herler-Westeråker

På kompetensveckan med 'Från hundar till fladdermöss'-gruppen. Foto: Emmi Herler-Westeråker

En skola kan inte ha verksamhet utan elever, nej. Men inte heller utan den underbart drivna, engagerade och yrkeskunniga personal som finns runt mig varje dag. Ett stort tack till alla er, som gjort detta år så lätt! Det skulle inte ha varit lika lätt att komma in i verksamhetskulturen och alla processer, ifall inte jag fått så bra guidning!

Självständighetsfest med åk 9. Foto: Emmi Herler-Westeråker

Mitt mål för mitt första år som Vasa övnings-skolas stadierektor för årskurserna 1-9 har varit att gå in de stora skorna, se hur det känns, vad händer var och när. Det har varit ett lärorikt år och en tid som jag har fått lära mig en hel del, men också en tid då jag har fått ge en hel del tillbaka genom att se på verksamheten genom nya glasögon. Då man kommer in som ny, upplever jag att det är viktigt att man låter sig ta den tid det behövs för att ibland stanna upp, se sig omkring och observera.

En god vän sa åt mig innan jag började på mitt nya jobb samtidigt som hon överräckte en anteckningsbok med läderpärmar: Ta dig tid att se dig omkring, fundera och gör inte snabba eller lösryckta beslut.

Med de orden vill jag citera Vasa övnings-skolas lystringssång, som jag fick vara med om som liten flicka och sjunga på de första fester-na sången sjöngs på:

”Se dig omkring, det är här du skall leva. Här skall du vandra och bli vad du blir.”

Så nu, är det att vandra i korridorerna och se sig omkring!

Tack till alla lärare och personal för detta år! Tack till mitt rektorsteam – Annika, Jennica och Stina, för ovärderlig hjälp och stöd! Tack rektorskollegerna Mats och Moja, för stöd, råd och goda diskussioner!

Tack till alla elever för de underbara möten samt till alla er föräldrar för ett gott samarbete under läsårets gång!

Emmi Herler-Westeråker

Rektor för grundläggande utbildningen vid Vasa övningskola

Elevvårdsgruppen 2025-2026. Foto: Airaksinen Ab

Den skolspecifika elevvårdsgruppen 1-9

Under läsåret 2025–2026 har den skolspecifika elevvårdsgruppen arbetat målmedvetet för att stärka skolans helhetsmässiga elevhälsa och vidareutveckla de gemensamma arbetssätten inom vår skolgemenskap. Arbetet har präglats av både fördjupning och förnyelse: vi har analyserat skolans behov, byggt vidare på tidigare utvecklingsinsatser och tagit oss an nya utmaningar i takt med förändrade nationella riktlinjer. Elevvårdsgruppen har fungerat som en central samordnande kraft, där tvärprofessionell kompetens samlats för att skapa hållbara strukturer och för att säkerställa att elevernas välbefinnande, trygghet och lärande står i centrum för skolans verksamhet.

Till den skolspecifika elevvårdsgruppens primära uppgifter har även detta läsår ingått att arbeta för allas bästa i skolgemenskapen, stärka en trygg och välfungerande skolmiljö samt utveckla modeller för ett systematiskt och förebyggande elevvårdsarbete. Under läsåret 2025–2026 har gruppen fördjupat sig i flera centrala utvecklingsområden som stärker både elevernas välbefinnande och skolans pedagogiska kvalitet.

Ett viktigt fokusområde har varit fortsatt arbete med stödreformen, som trädde i kraft 1.8.2025. Elevvårdsgruppen har under årets gång bekantat sig med reformens centrala principer och skapat tillvägagångssätt som fungerar i skolans vardag på bästa möjliga sätt. Ett konkret utvecklingsarbete blev utarbetande av handboken Stödreformen i ett nötskal, vilken erbjuder en tydlig översikt över reformens innehåll och fungerar som stöd i undervisning, elevvårdsarbete och vid handledning av lärarstuderande. Elevvårdsgruppens ordförande har samarbetat med de andra övningsskolorna, inom nätverket eNorssi, för att tillsammans reflektera över hur reformens betoning på värdegrund, verksamhetskultur, undervisningsarrangemang som stöder förutsättningar för lärande, grupp-specifikt stöd och elevspecifikt stöd påverkar skolans vardag.

Under läsåret har elevvårdsgruppen arbetat vidare med frågor kring främjande och förebyggande arbete. Från elevvårdsgruppen deltar även medlemmar i skolans arbetsgrupp "Pedagogisk utveckling- Välmående i skolan 1-9" som har till uppgift att utvärdera de aktiviteter och arbete som gjorts inom ramen för ACT (Acceptance and Commitment Theory), med fokus på Min Grej för åk 1-6 och De

Ungas Kompass för åk 7–9. Kärnfrågan handlar om hur vi kan stöda elevernas välmående i skolan. Arbetsgruppens enkät kartlägger hur lärare jobbat med olika ACT-aktiviteter med sina elever samt vilka styrkor och utmaningar man stött på.

Ett annat område som fått särskild uppmärksamhet är bemötande av problemskapande beteende. Syftet med fortbildningen tillsammans med sjukhuslärarna Mikaela Stens och Hanna Rusk var att stärka personalens kompetens i årskurserna 1–9, med fokus på lågafektivt bemötande och på att skapa lugna och förutsägbara lärmiljöer samt hantera utmanande situationer professionellt.

Rusmedelsförebyggande lektioner med PEPP har uppskattats och de har tangerat viktiga teman såsom rusmedel och reklam, alkohol samt tonårshjärnan och beroende. Elevvårdsgruppen har även uppmärksammat arbetet med elevernas skolfrånvaro, genom att diskutera skolans rutiner för uppföljning, tidig kartläggning och dialog med kolleger och vårdnadshavare.

Som en del av elevvårdsgruppens uppdrag att kontinuerligt följa den nationella utvecklingen inom elevhälsa och stöd för lärande har gruppen under läsåret deltagit i tre aktuella webinarier samt tagit del av nya publikationer och stadens uppdaterade regionala elev- och studerandevårdsplan. I oktober 2025 deltog elevvårdsgruppen i webinariet "Att leda en trygghetskapande verksamhetskultur som förebygger mobbning och våld". Under eftermiddagen fördjupade vi oss i hur skolor kan arbeta långsiktigt och strukturerat för att bygga en verksamhetskultur där trygghet, positivt skolklimat, rutiner, traditioner och god kommunikation genomsyrar hela skolgemenskapen. Webinariet lyfte fram både ledarskapets och det kollegiala samarbetets betydelse i det förebyggande arbetet, samt hur gemensamma rutiner, tydliga värderingar och ett inkluderande förhållningssätt kan minska risker för våld och kränkande behandling.

I november deltog gruppen i Utbildningsstyrelsens webinarium "Aktuellt om stöd för lärande", där de teman som väckt mest frågor nationellt under hösten behandlades. Bland de frågor som diskuterades fanns förlängd och tidigarelagd läroplikt, ändring av beslut om särskilt stöd, vad som ska beslutas i beslutet om stöd samt tillfällig befrielse från undervisning. Webinariet gav en fördjupad förståelse för de juridiska och praktiska aspekterna av stödprocesserna samt hur de påverkar skolans elevvårdsarbete.

I januari deltog elevvårdsgruppen i webinariet "Stärk jämställdhet och likabehandling i skolvardagen – förebygg och ingrip vid diskriminering och rasism", där fokus låg på hur skolor systematiskt kan arbeta för att skapa trygga miljöer fria från diskriminerande strukturer. I samband med detta tog gruppen del av Utbildningsstyrelsens nya handbok Från ord till handling – handbok för planering av jämställdhet och likabehandling i skolans verksamhet, som ger konkreta verktyg för att utveckla skolans likabehandlingsarbete.

Utöver detta har gruppen tagit del av den nypublicerade kartläggningen "Ny kartläggning över den svenskspråkiga gemensamma elev- och studerandevården", vilken ger en aktuell helhetsbild av den svenskspråkiga elevhälsans strukturer, styrkor och utvecklingsbehov. Kartläggningen utgör ett värdefullt underlag för skolans långsiktiga planering av elevvårdsarbetet.

Under läsåret har elevvårdsgruppen även tagit del av både de skolvisa och de nationella resultaten från Hälsa i skolan-undersökningen. Resultaten presenterades för skolans personal av Anna-Lena Joutsen och gav en viktig helhetsbild av elevernas mående, trygghetsupplevelser och skolvardag. Genom jämförelser mellan de lokala och nationella siffrorna fick vi en fördjupad förståelse för vilka styrkor som kännetecknar vår skola och vilka områden som kräver fortsatt uppmärksamhet. Presentationen lyfte bland annat fram faktorer kopplade till elevernas psykiska hälsa, skoltrivsel, skollunch, delaktighet, upp-

levelser av trygghet samt förekomst av skolfrånvaro och skolrelaterad stress.

Elevvårdsgruppens arbete under läsåret har koordinerats av prorektor Annika Lassus. Gruppen har bestått av rektor Emmi Herler-Westeråker, prorektor Jennica Haga (ht 2025), prorektor Stina Ahlmark (vt 2026), elevhandledare Joanna Kraft-Nappari, speciallärarna Susann Kaland, Margaretha Karvonen, Josefina Ingves-Mangs, Kim Martin, Jenny Norrgård och Lena Grahn-Söderström, skolcoach Eva Dahlström, skolkurator Camilla Ahlroth, skolpsykolog Emilia Kronqvist samt skolhälsovårdare Johanna Rosendahl.

Genom omvärldsbevakning, fortbildning och aktivt arbete med nya styrdokument säkerställer elevvårdsgruppen att skolans elevhälsostrukturer är i linje med nationella rekommendationer och att arbetet utvecklas på ett sätt som gynnar hela skolans lärande, trygghet och välbefinnande.

Ett varmt tack riktas till samarbetspartner inom social- och hälsovård, Ankarteamet, Mieli Kriscenter Österbotten, Barnavårdsföreningen, ergo-, tal- och fysioterapitjänsterna, förberedande undervisningen, den konsultativa sjukhusundervisningen, sjukhusskolan samt enheten för rusmedelsförebyggande arbete – alla viktiga aktörer som bidrar till en trygg, inkluderande och elevcentrerad skolmiljö.

Elevhälsopersonalen

Detta läsår har skolkurator Camilla Ahlroth och skolpsykolog Emilia Kronqvist varit tillgängliga för VÖS grundskola 3–4 dagar/vecka. Skolhälsovårdaren Johanna Rosendahl har varit på plats i skolan 5 dagar/vecka och en annan skolhälsovårdare har periodvis varit på plats 1 dag/vecka. Skolläkare Annika Utter-Andtfolk har hållit mottagning 1 dag/vecka. Elevhälsopersonalen är anställd av Österbottens välfärdsområde.

Skolkuratorn har vid behov samarbetat med klassföreståndare och klasslärare angående

planering och genomförande av lektioner kring olika teman i klasser. Utöver detta har skolkuratorn också träffat elever i smågrupper förutom de enskilda stödsamtalen. Skolpsykologen har främst jobbat med stöd-kontakter och psykologiska utredningar. I början av läsåret höll skolkuratorn och skolpsykologen lektioner med alla sjuor i samband med den årliga presentationen. Kuratorn delade i samband med detta ut enkäter för en liten kartläggning av olika delar av elevernas tillvaro och behov av stödsamtal. Under våren höll kuratorn tillsammans med Mieli r.f. en Min grej-grupp.

Under årets gång har skolhälsovårdare Johanna Rosendahl träffat eleverna för de årliga hälsogranskningarna. Utöver hälsogranskningarna har elever även haft möjlighet att komma på spontana drop-in besök. Skolläkare Annika Utter-Andtfolk har träffat eleverna i årskurs 1, 5 och 8 och vid behov träffat elever i andra hälsorelaterade ärenden, som kan påverka skolgången.

Skolhälsovårdaren, -kuratorn och -psykologen har alla deltagit i det generella och förebyggande elevvårdsarbetet i skolan. Under läsåret har de ordnat ett diskussions- och informationstillfälle för skolgångshandledare. Fokus låg på lågaffektivt bemötande vid utmanande beteende i skolan. Därtill diskuterades bl.a. samarbetet och framförandet av oro.

Elevvården i Österbottens välfärdsområde har utökat samarbetet kring ett gemensamt Instagramkonto, som numera heter [opiskeluhoolto_elevvard_ovph](#). Instagramkontot har bl.a. som mål att dela aktuell information, föreläsningar och att ge tips i vardagen. Inom skolkuratorernas och skolpsykologernas team håller man på att utarbeta material för generellt och förebyggande elevvårdsarbete.

SKOLCOACHEN

Under året har skolcoach Eva Dahlström funnits som ett tryggt och neutralt stöd för eleverna i årskurserna 5–9. Hennes uppdrag bygger på relationsskapande och förebyggande arbete, där närvaro i elevernas vardag är kärnan. Genom att finnas i korridorer, på raster och i spontana möten skapas en låg tröskel för kontakt. Många elever söker inte aktivt upp elevvården, men de pratar gärna med en vuxen de känner förtroende för. Och ofta är det just i dessa samtal som små signaler kan fångas upp i tid.

Skolcoach Eva. Foto: Eva Dahlström

Eva har under året samarbetat med flera aktörer som arbetar för ungas välmående, bland annat Årligt Talat-stödchatten. Folkhälsan, Ninni-verksamheten och MIELI. Genom dessa samarbeten har eleverna fått arbeta med viktiga teman kring hälsa, relationer och trygghet, och fått veta vart de kan vända sig när de behöver stöd.

Som en del av elevvårdsteamet har Eva också fungerat som en bro mellan elever och skolans stödfunktioner, vilket gjort att behov kunnat uppmärksammas tidigt och stöd satts

in förebyggande. En särskild styrka i skolcoachfunktionen har varit kontinuiteten från årskurs 5 till 9, där eleverna haft en trygg och bekant vuxen genom flera viktiga år.

SKOLANS ANTIMOBBNINGSFÖREBYGGANDE ARBETE OCH EMPATEAMET

Empateamet 2015-2026. Foto: Minna Rimpilä

Empateamet och antimobbningsarbetet utgör en central del av vardagen i årskurs 1–9 vid Vasa övningsskola. Målsättningen är ett långsiktigt och systematiskt arbete med fokus på trygghet, delaktighet och respekt. Både elever och personal involveras aktivt i att stärka en positiv och inkluderande skolmiljö. Arbetet bedrivs kontinuerligt i klasserna och kompletteras med temadagar där även externa experter medverkar.

I båda stadierna verkar vänelever som genom sitt engagemang bidrar till att stärka vänskapen och gemenskapen i skolan.

Empateamet i årskurs 1–6 består av Mathias

Granfors, Pia Valkeakari, Minna Rimpilä, Susann Kalander och Eva Dahlström. I årskurs 7–9 ingår Sandra Bernas, Heidi Håkans, Pontus Särs, Anna Norrback och Joel Storgård.

Under året har delar av teamet deltagit i Vasa stads gemensamma utvecklingsarbete med målet att skapa en enhetlig plan för hantering av mobbningsituationer i stadens skolor. Arbetet pågår men ska så småningom implementeras, och våra egna antimobbningsplaner ska ses över.

SPECIALUNDERVISNINGEN

Specialundervisningen är en integrerad del av all undervisning med syfte att stödja elevernas lärande och skolgång. Mångprofessionellt samarbete är en grundförutsättning för specialundervisningens genomförande. Speciallärarna har ett nära samarbete med klasslärare, ämneslärare och skolgångshandledare. Stödet skraddarsys utgående från behovet i klasserna och stödet kan variera i omfattning och tid.

Specialundervisningens styrka är att den kan genomföras flexibelt och mångsidigt enligt elevernas behov. Stor vikt har lagts vid att stödja och hjälpa eleverna att bli medvetna om det egna lärandet samt att hitta en aktiv och självreglerande roll i sin kunskaps- och färdighetsutveckling. Läsårets tema "Omsorg om mig själv, andra och världen" samt våra fokusområden (se bild) har genomsyrat den specialpedagogiska verksamheten.

Gott samarbete med hemmen är av stor vikt och vi har arbetat för att synliggöra vårt arbete och att vårdnadshavare ska ta kontakt med låg tröskel. I september ordnade speciallärarna ett mångkulturellt föräldramöte för föräldrar med annan språklig och kulturell bakgrund. Vid mötet fick hemmen information om den finländska skolan samt om verksamheten i Vasa övningskola. Tolkar fanns tillgängliga.

Specialundervisningens fokus ligger fortsättningsvis på basfärdigheter i läsning, skrivning, matematik samt studieteknik. I åk 1-6 har vi fortsatt utveckla rutiner som uppmuntrar läsintresse och goda läsvanor. Detta görs genom kontinuerlig uppföljning av elevernas läsutveckling, förebyggande stöd samt roliga läsprojekt som uppmärksammar läskonditionen och vikten av att upprätthålla den. Detta läsår har vi fortsatt med vår traditionsenliga läsutmaning både höst och vår. Alla läser på egen nivå och i egen takt, men det gemensamma är att vi läser tillsammans.

Arbetet enligt "Handlingsplan för ingripande i skolfrånvaro" har tillämpats för elever med

hög skolfrånvaro, där tidiga insatser är nödvändiga. Vi har under årens lopp kunnat se ett ökat behov av stöd för elever som reagerar med utagerande beteende. Dessa situationer har krävt flexibla lösningar och ett väl fungerande samarbete mellan många berörda parter. Speciallärarna har därför under läsåret utarbetat en handlingsplan som beskriver tågordning, ansvarsfördelning och sektorövergripande samarbetsformer. Samarbetet med konsultativa sjukhusläraren Mikaela Stens har varit värdefullt. I de högre årskurserna har motsvarande samarbete berört elevers välmående, skolnärvaro och utmaningar med att hantera krav och förväntningar i skolvardagen. I årskurs 1 - 6 har Niilo Mäki-institutets Check In/Check Out (CICO) metodik vid behov tillämpats för elever med beteendeproblematik

Fokusområden inom specialundervisningen 2025-2026.

ELEVKÅRSSTYRELSENA 2025-2026

Elevkårsstyrelsen åk 1–6

Klasserna i 1–6 har demokratiskt valt elever som representerat den egna klassen i elevkårens styrelse. Årskurserna 1–2 har två ordinarie medlemmar per klass och årskurserna 3–6 en ordinarie medlem och en suppleant. Syftet med elevkårsverksamheten är att väcka elevernas intresse för att utveckla den egna skolan. Representanten har framfört den egna klassens åsikter och diskuterat i klassen aktuella ärenden som behandlats i elevkåren.

Under läsåret 2025–2026 här elevkåren arbetat med bland annat följande:

- Att främja en positiv verksamhetskultur
- Deltagit i matmöten
- Hungerdagsinsamlingen
- Timplanen
- Fysisk postlåda för elevkåren utanför lärarrummet
- Elevkåren uppmanade klasserna att skriva frågor till Emmi och sedan hölls möte på vilket Emmi besvarade frågorna. EK fick i uppgift att föra svaren till klasserna.
- Kontakt till Lekoteksgruppen
- Serverat vid Luciaglöggen
- Deltagit och representerat Vasa övningsskola under eNorssis elevkårsdagar i Uleåborg.
- Deltagit i eNorssis Unesco-webbinarium kring fred
- Ordnat läsevenemang för åk 1-6
- Tillsammans med 7-9 initierat en maskeraddag på Valborgsmässodagen

Styrelsen har sammankommit ungefär en gång i månaden som storgrupp och vid behov i mindre sammansättningar.

Som handledande lärare har Jenny Teir fungerat.

Elevkårsrepresentanter under läsåret:

1a1 Nikolaj Granlund, Allan Pavval

1a2 Oliver Kuusisto, Ilse Skott

1c Telma Schrey, Vincent Alaviitala, Olivia Rogaszewska, Alma Ahlbäck

1-2b Ivar Bogdan Doris Haglund

1-2 en Ebbie Lehto, Hugo Kaarre, Evan Berg, Edwin Granfors

2a Topi Haarala, Jonathan Baende, Milea Haglund, Joel Talvi

3a1 Liam Pensar, Enja Klemetti

3a2 Mollie Becker, Vilja Penttilä

3-4 b Julia Edsvik, Cornelia Englund

3-4 en Joshua Degbey, Hilda-Alina Pada

4a Lenny Back, Noel Beijar

4c Wilma Udd, Minea Vikström

5a Arthur Öst, Elsa Storfors

5-6b Elvi Nordberg

5c Marko Bogdan, Caius Tervo

5-6 en Aasir Saeed, Linnea Still

6a Oskar Moberg, Emma Englund

6c Clara Yliaho, David Vybornov

Elevkårsstyrelsen åk 7-9

Det har varit ett händelserikt år för Elevkårsstyrelsen detta år. Vi har haft möten ungefär var tredje vecka.

Vi började hösten med att ordna dagsverksdagen vars inkomster detta år tilldelades Taksverkki/Dagsverke. Sen har styrelsen ordnat temadagar och maskerader. Styrelsen har också diskuterat viktiga ärenden med rektor Emmi Herler-Westeråker såsom telefonanvändning och jämställt bemötande oberoende av kön.

I slutet på november ordnade styrelsen innebandyturneringen. I januari deltog fyra elever i eNorssi nätverkets styrelsedagarna i Uleåborg. Det är alltid intressant och lärorikt att träffa lärare och elever från andra skolor. Dessa Elevkårsstyrelsedagar kommer att ordnas här i vår skola i januari 2027

Detta år hade elevkårsstyrelsen ett specialuppdrag också. Då tjänsten som Elevhandledare skulle tillsättas fick Elevkårsstyrelsen fungera som undervisning grupp till de sökandes undervisningsprov. Det var en spän-

nande uppgift.

I maj fortsatte vi med traditionen vi startade ifjol, sommarolympiaden. Det betyder att styrelsen ordnade roliga stafetter och tävlingar årskursvis på grönområdet på Brändö intill bensinstationen. Samtidigt bjöds det på framgångstårta.

Elevkårsstyrelsens representanter är:

7a Kevin Kalervo, Naomi Englund

7b Marcus Borgmästars, Leon Alanen

7c Maria Andersén, Adrian Helsing

8a Yeuhiniina Dobryden, Chris Mutiganda

8b Lea Nordberg, Luna Nappari

8c Elvira Sjöberg, Astrid Dahlbäck

9a Klara Staffans, Iina Häggman

9b Rurik Byrkjeland, Signe Olme (ordf), William Borgmästars (ordf)

9c Della Hintermeyer, Nalani Wanyoike

Elevkårens representanter i Uleåborg. Foto: Moa Kola

FÖRÄLDRAFÖRENINGARNA

Årskurs 1-6

Föräldraföreningen för fritidsklubben i Vasa centrumområde r.f., Övis eftis, är en föräldraförening som erbjuder eftermiddagsverksamhet efter skoldagarna för elever i årskurserna 1-2. Under läsåret 2025-2026 hade vi 86 inskrivna barn indelade i fyra olika grupper (Muren, Pyramiden, Sockertoppen och Labyrinten) samt 10 anställda ledare. Anna-Karin Berg har fungerat som föreståndare och Jessica Kempe som administrativ föreståndare. Eftis öppettider under skoldagar under läsåret har varit kl. 12.30-16.45.

Föräldraföreningen drivs av en styrelse. På årsmötet 19.11.2025 valdes följande medlemmar in i styrelsen: Disa Widell (ordförande), Paulina Horn (vice ordf.), Suvi Dahlsten, Emma Vasström, Fia Derghokasian, Annastiina Mäkynen, Kaisa Penttilä och Jenna Matintupa. Utanför styrelsen fungerar föreståndarna Anna-Karin Berg som kassör och Jessica Kempe som sekreterare. Styrelsen utvecklar aktivt eftisverksamheten och just nu jobbar vi med framsynsarbete som ska resultera i en formulerad värdegrund för Övis eftis inför nästa läsår.

Principen i anordnandet av eftermiddagsverksamhet inom den grundläggande utbildningen är att en trygg uppväxtmiljö under handledning av yrkeskunnig personal ska erbjudas barnet efter skoldagen. Eftermiddagsverksamheten ska främja barnens välmående, deras känslomässiga och sociala utveckling samt etiska tillväxt. Eftermiddagsverksamheten ska ge barnen möjlighet till lek, vila, utomhusaktiviteter och annan skapande verksamhet med betoning på den fria leken.

Varje dag har barnen börjat eftisdagen med en kort samling med högläsning följt av en timmes utevistelse. Mellanmålet har serverats i skolans matsal av Compass Group, som även sköter tillredningen av skolmaten. Efter mellanmålet har alla grupper vistats i sina respektive utrymmen i skolan samt i en lokal på Kyrkoesplanaden 19. Eftisdagen har avslutats med utevistelse fram till stängning kl. 16.45.

Under detta läsår har vi haft planerad verksamhet i form av temaveckor, rörelsestunder, biblioteksbesök, knytkalas, lässtunder, maskerade, pyssel och musikstunder. Vi har även besökt närliggande parker och pulkbackar samt firat olika

Nyvald styrelsen i november 2025. Jenna Matintupa saknas på bild. Foto: Jessica Kempe

högtider.

Övis eftis på utfärd till Fiskstrandens pulkbacke.
Foto: Jessica Kempe

Årskurs 7-9

Föräldraföreningen för 7-9 har som mål att aktivt arbeta för ett gott samarbete mellan hemmen och skolan. Vi vill främja och skapa ett nätverk där föräldrarna spelar en viktig roll, både i kontakten till skolan och till andra föräldrar. Föreningen agerar som en länk och kan föra fram aktuella och berörande frågor i skolvardagen. Detta förverkligas exempelvis genom anordnande av olika evenemang och stöd för aktiviteter som sker inom ramen för skolans verksamhet. Vi är också måna om att genom vår verksamhet sätta en extra guldkant på elevernas skolvardag.

Hösten började med att föreningens verksamhet presenterades på föräldramöten för samtliga årskurser.

I samband med Hem och Skola-dagen, 26.9.26, bjöds föräldrar och elever traditionsenligt på gemensam frukost i skolans matsal. I år deltog närmare 80 personer! I samband med frukosten presenterades en liten utställning på temat matmod, med olika smakbitar.

Niornas självständighetsbal vid Vasa stadshus ordnades 5.12.25, varefter föräldrarna bjöds in för att se niorna framföra sina danser i skolan. Föräldraföreningen bjöd på marmeladkullor och skål i Pommac tillsammans med godsaker som tillvalselever i huslig ekonomibakat. Evenemanget fick en fin uppslutning och vi hoppas på en ny tradition i skolan!

Föräldraföreningen deltog med övervakare på Vändags-Chillkvällen som ordnades av skolans elevkår. På Kompetensveckans vernissage deltog föreningen med kaffe- och saftbjudning. 42 liter saft blandades och inte en droppe blev över!

Föreningen har understött elevernas rastaktiviteter och enligt önskan anskaffat kortspel. Med understöd av Aktiastiftelsen i Vasa och i samarbete med skolans skolcoach och vänelever ordandes i slutet av maj rastaktivitet med frukt- och saftbjudning för att motivera till rörelse och utomhusvistelse under skoldagen. Ett extra tack till Närpes Grönsaker som försåg oss med läckra, närodlade tomater!

Under året har representanter från föräldraföreningen deltagit i Hem och Skolas årliga konferens samt varit en del av skolans köksgrupp.

Ett stort tack till elever, lärare, vårdnadshavare och familjer som deltagit i föräldraföreningens verksamhet.

Styrelsen för Hem och skola vid Vasa Övningsskola åk 7-9 genom ordförande Lykke Arvola.

Fruktbjudning på rasten för åk 7-9. Foto: Lykke Arvola

VÅRT GEMENSAMMA SKOLBIBLIOTEK BIBLICAN

Sedan ett antal år tillbaka är vårt skolbibliotek ihopkopplat med Vasa stadsbibliotek, men i en sluten enhet. I och med att vi här i VÖS är anslutna till stadsbiblioteket, så görs alla boklån med ett och samma bibliotekskort.

Biblican är bemannad alla skoldagar. Under läsåret har eleverna i åk 1 - 6 regelbundna bibliotekstider med boklån och läsmys. Åk 7 - 9 har besökt biblioteket vid behov.

Biblioteksgruppen har under läsåret fortsatt att utveckla skolbiblioteket.

Vi firade Pippi och Mumin 80 år, Plupp 70 år, samt Mamma Mu och Kråkan 40 år, som alla fyllde jämnt under 2025, med en uppskattad utställning i skolans utställningsmonter under höstterminen.

Höstlov blev läslov!

Eleverna i åk 7 - 9 har haft möjlighet att komma till läslandet - i anslutning till biblioteket - för en lugn lässtund alla skoldagar.

Föräldraföreningen i åk 1 - 6 har köpt in ett stort antal böcker, enligt eleverna önskemål. Reklam för de böckerna har gjorts i skolans matsal.

Under läsåret har två temaveckor gått av stapeln. I november med temat "fantasy" och sedan i april i uppmärksammade vi nationella läsveckan med årets tema "Läsning är en fest!".

Bokbeståndet har förnyats kontinuerligt och gamla och trasiga böcker har avskrivits.

Under vårterminen togs ett nytt bibliotekssystem i bruk.

Vårt skolbibliotek finns också på Instagram under #vosbiblican.

Biblioteksgruppen,
genom Helena Svarvar

Sköna lässtunder i Biblican. Foton: Helena Svarvar

Veckans höjdpunkt är att få läsmysa i skolbiblioteket! Foton: Helena Svarvar

KLUBBVERKSAMHETEN

Klubbverksamheten utgår från Finlandsmodellen för hobbyverksamhet och ger elever möjlighet att delta i trygga, avgiftsfria fritidsaktiviteter i anslutning till skolan. Målet är att så många barn som möjligt ska få prova på olika intressen och hitta en hobby som passar just dem. Under läsåret erbjuds ett varierat utbud av klubbar för att väcka nyfikenhet och inspirera till lärande. Klubbarnas teman utgår från elevernas önskemål.

Genom deltagandet får eleverna utveckla sina kunskaper och färdigheter inom olika områden, samtidigt som de stärker sin sociala kompetens, samarbetsförmåga och kommunikation. Verksamheten är öppen över klassgränserna, vilket ger eleverna möjlighet att lära känna kamrater från andra årskurser och bredda sina sociala nätverk.

Klubbverksamheten finansieras med stöd från Undervisnings- och kulturministeriet inom ramen för Finlandsmodellen samt genom Vasamodellen i Vasa stad. Därtill sker samarbete med DUNK – De Ungas Musikförbund i Svenskfinland.

Klubbarna leds av skolans egen personal och av externa aktörer. Under läsåret 2025–2026 har följande klubbar ordnats:

scoutklubb, körklubb, dramaklubb, legoklubb, parkour, ordkonst, tyskaklubb, spanskaklubb, skrivklubbar, bildkonstklubbar, klättringsklubbar, kockklubbar och bakklubbar.

Carolina Svartsjö
Klubbkoordinator

Legoklubben åk 3-4. Foto: Maria Fjällström

Min Öviskör åk 3-6. Foto: Johnny Sandsten

I skrivklubben åk 1-2 får eleverna vara författare. Foto: Wilma Möller

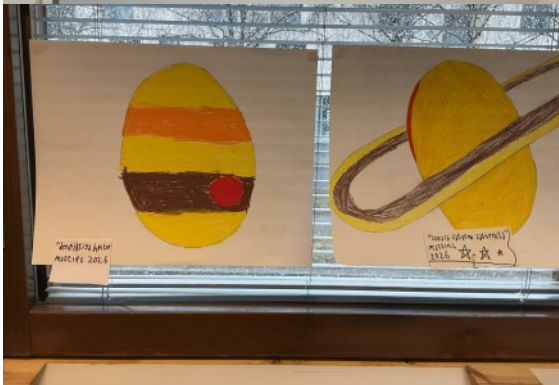
Bakklubben åk 7-9. Foton: Charlotta Böhlsström

Nedanföör: Kockklubben åk 3-4 och åk 5-6. Foton: Joakim Welroos

yskaklubben åk 1-2 och spanskaklubben åk 3-6. Foto: Mariana Lazquez

Bildkonstklubben åk 3-6 ordnade vernissage och bjöd in vårdnadshavarna. Foton: Eliel Öhling och Miranda Klockars

Bildkonstklubben åk 3-6 använde sig av flera olika tekniker. Foto: Miranda Klockars

I Parkourklubben får barnen vara med och hjälpa till att bygga hindren. Foto: Ivar Malm

Parkourklubben åk 3-6. Foto: Ivar Malm

ÅK 1-6

50

50th Anniversary

Foto: Jan Alin

NYBÖRJARNA ÅK 1-2

Nybörjarenheten har detta läsår haft 113 pigga och glada elever. Under läsåret har vi haft några gemensamma evenemang men till stor del består skolvardagen av att lära sig läsa, skriva, tala och räkna. Vi tränar också mycket på de sociala färdigheterna och lär oss respektera både varandra och vår miljö.

Foto: Johanna Rähä-Jungar

Alla klasser har regelbundet haft utedagar, främst i Vasklotskogen. Vi har promenerat fram och tillbaka och haft undervisning i så gott som alla ämnen utomhus. Under en utedag kan eleverna få ihop cirka 10 000-15 000 steg så det är även god motion.

Traditionsenligt inledde vi läsåret med en så kallad "snurrdag". Målet var att alla elever skulle få lära känna de lärare som jobbar på nyb-enheten. Eleverna rörde sig klassvis och hade olika program med olika lärare. Snurrdagen följdes upp med friidrottsdag på Karlsplan. Två av årets första grupp av avslutande praktikanter ledde en del av aktiviteterna under den dagen. Eleverna fick prova på olika friidrottsgrenar under lekfulla former.

Friidrottsdag. Foto: Johanna Rähä-Jungar

Utedagar på Vasklot. Foton: Johanna Rähä-Jungar

Under hösten arbetade vi med ett tema kring barnens rättigheter. Temat inleddes med en morgonsamling för hela nyb-enheten på FN-dagen. Sedan arbetades det flitigt i klasserna och det hela utmynnade i en morgonsamling för hela skolan på Barnkonventionens dag.

Taikon erbjöd tvåorna ett fint samarbete där keramikläraren Matilda besökte klasserna och eleverna fick prova på att arbeta med lera. Glädjen var stor över att få göra en egen relief, men kanske ännu större när de kom tillbaka glaserade och brända! Flera klasser besökte utställningen Barnens jul på Terranova, Österbottens museum.

Vinter OS hölls i Milano-Cortina men också i Pixne-Malax för nybörjarnas del! Bristen på snö i februari gjorde att vi flyttade skiddagen till första veckan efter sportlov. Den 4.3 åkte vi med två bussar till Malax och skidade hela dagen, för många av eleverna var det första gången de stod på skidor.

Under våren jobbade vi också med sagor inför besöket på Wasa teater där vi såg pjäsen Hans och Greta den 12.5. Ettorna åkte på vårutfärd till Öjens naturstig medan tvåorna fick uppleva vår unika skärgård genom en båtutfärd till Granskär med MS Tiira. Där vandrade de en naturstig och såg spår av landhöjningen.

Bilder från Terranova och lerarbete. Foto: Johanna Rähä-Jungar

Eleverna bekantade sig med OS-elden. Foto: Johanna Rähä-Jungar

PÅBYGGARLINJEN ÅK 3-4

En vanlig skoldag i åk 3-4

Baskningskaperna är en viktig del av vår vardag i åk 3-4. Vi läser, skriver, samtalar och utvecklar språket tillsammans varje dag. Vårt skriftspråk tränas mångsidigt såväl med papper och penna, som med hjälp av digitala verktyg. Textbearbetningen görs ofta multimodalt på iPad, genom att kombinera texterna med ljud och bild på olika sätt.

Under skoldagen växlar vi mellan olika arbetssätt. Vi försöker skapa lärmiljöer där eleverna får använda flera olika sätt att lära sig och uttrycka sig. Inom matematiken vill vi skapa en större förståelse genom att laborera, problematisera och tänka kreativt när eleverna söker lösningar på sina uppgifter.

Matematik i åk 4. Foto: Christa Borgman

För att eleverna skall orka vara alerta under lektionerna, planerar vi in rörelsemoment i undervisningen. För våra elever är det naturligt att möta många studerande och lärare under skoldagen, vilket ger skolarbetet ett mervärde och samtidigt tränar elevernas sociala interaktion med vuxna.

Klass 3-4b. Foto: Sebastian Pelkkikangas

Goda gärningar i vardagen

Under läsåret har alla i åk 3-4 jobbat med ett gemensamt projekt kring temat goda gärningar i vardagen. I 3a valde klassen att uppmärksamma de yngre eleverna under vändagen. Treornas elever hade valt en bok som de läste för eleverna i åk 1. Lässtunden avslutades med att treorna gav ett vändagskort till ettorna. I åk 3-4en sjöng eleverna julsånger åt den äldre generationen på Carl och Carolina. 4a och 4c har jobbat med ett gemensamt projekt kring temat goda nyheter. Tanken med de goda nyheterna var att rikta blicken mot det positiva som händer runt om i världen.

4ac jobbade med nyheter. Foto: Christa Borgman

I mars höll åk 3-4 en gemensam morgonsamling för eleverna i åk 1-6. Under morgonsamlingen genomfördes en nyhetsshow "Övis-Nytt- Live" där eleverna fick dela med sig av sina goda gärningar inför en större publik. Eleverna från 4a och 4c jobbade som ansvariga nyhetsankare under morgonsamlingen.

Guldkant på vardagen

De sammansatta klasserna i åk 3-4 åkte till Öjberget i september. Öjbergets naturstig bjuder på en fantastisk möjlighet att studera spår efter landhöjningen och den senaste istiden. Vi vandrade, hade picknick och frågesport, plockade och åt bär och njöt av det vackra vädret.

Efter avslutad naturvandring fortsatte vi dagsprogrammet vid Österbottens museum. Vid vårt besök på Terra Nova-utställningen kunde vi sammanfatta det vi hade sett utomhus. Det har sina klara fördelar att bo så nära ett naturarv med tydliga spår efter landhöjningen och ett museum som stöder vårt arbete.

Samarbete med Wasa teater

Att få ha Wasa Teater så nära skolan är en guldgruva, åtminstone om man frågar våra elever i klass 3a (38 elever). Vi har haft förmånen att fungera som referensgrupp för Wasa Teaters produktion "Hans och Greta". Det innebär att vi har fått besöka teatern i flera repriser. Vi har tagit del av planeringen av föreställningen och fått besöka de olika avdelningarna på teatern. Det var jätteintressant att se skisserna, perukerna, kostymerna, rekvisitan, scenografin samt ljud och ljus växa fram. Vi har även fått besöka repetitionerna flera gånger och fått ställa frågor samt ge synpunkter på hur olika scener uppfattas av en elev i åk 3. Wasa Teaters pedagogiska material har varit ett fantastiskt hjälpmedel när vi har jobbat med klassiska sagor i klassen. Ett stort TACK riktas till Wasa Teater och hela teamet bakom produktionen Hans och Greta!

3a som referensgrupp på Wasa Teater. Foto: Martina Wilhelms

UPPFÖLJARNA ÅK 5–6

Inom årskurserna 5–6 arbetar klasserna 5a med läraren Inci Rotkirch, 5-6b med Henrik Friberg, 5c med Jan Alin, 5-6e med Pia Valkeakari, 6a med Minna Rimpilä och 6c med Mathias Granfors. Klasserna 6a och 6c samarbetar som en så kallad "storklass". I enheten undervisar även speciallärarna Josefina Ingves-Mangs och Kim Martin. Daniel Wakene fungerar som resurslärare och Melvin Ekman samt Jonathan Holm arbetar som skolgångshandledare.

Målet i enheten 5–6 är att skapa en skolatmosfär som är öppen, positiv och uppmanande, utan att tumma på vare sig krav eller struktur. Undervisningen syftar till att både bibehålla och stärka elevernas basfärdigheter samt att väcka och upprätthålla deras nyfikenhet för kunskap och lärande. Under dessa år fördjupas arbetet i enlighet med läroplanen, där eleverna successivt förväntas ta ett större ansvar för sitt eget arbete. Kraven på självständighet, uthållighet samt förmågan att planera och genomföra uppgifter ökar gradvis. Eleverna tränas också i att förstå kriterierna för sitt lärande.

Eleverna förbereds både socialt och kunskapsmässigt inför övergången till årskurserna 7–9. Det innebär att de får verktyg för samarbete, ansvarstagande och studieteknik, samtidigt som de utvecklar sina ämnesspecifika kunskaper. Särskilt fokus läggs på det svenska språket, eftersom kraven i årskurserna 7–9 i hög grad bygger på god språkförståelse och välutvecklade kommunikativa färdigheter, både muntligt och skriftligt.

Utedag i "Båtsparken". Foto: Jan Alin

AUGUSTI

Läsåret inleds med en gemensam utedag i "Båtsparken". Syftet med den årliga dagen är att eleverna ska umgås över klassgränserna, samarbeta och röra på sig. De får också möjlighet att bekanta sig med alla vuxna inom enheten.

SEPTEMBER

I september ordnar speciallärarna den återkommande läsutmaningsveckan, ett projekt som sätter läsningen i fokus. Tillsammans prioriterar vi läsning i klassrummen och ger eleverna tid och ro att läsa olika böcker och texter. Eleverna läser både skönlitteratur och texter kopplade till olika läroämnen, alltid utifrån sin egen nivå och i sitt eget tempo. Deras läsminuter noteras i klassernas synligt uppsatta läsprotokoll. Som extra motivation tävlar klasserna 5–6 om en vandringspokal. Läsutmaningen är ett uppskattat inslag som stärker både läslusten och gemenskapen.

Under månaden genomförs även en utomhusdag i Vasklot och Öjen med fokus på artkännedom och klassgemenskap tillsammans med studerande.

OKTOBER

Enhetsens första gemensamma MedLäs-/Somesmart-tema arrangeras. Eleverna arbetar med "fake news" och lär sig att vara källkritiska.

DECEMBER

I samband med självständighetsdagen uppträder klass 5a med "Finland Show", ett program som innehåller både fakta, dans och musik med Finland som övergripande tema. Eleverna ansvarar själva för presentationen och planerar alla koreografier.

I sedvanlig ordning uppträder eleverna i årskurserna 5–6 med Lucia. Det är ett stämningsfullt program som framförs tre gånger – två gånger i skolan och en gång vid Åbo Akademi. Årets Lucia är Lykke Ekman.

FEBRUARI

Den 13 februari ordnas vändagsskrinning i ishallen. Under tillfället får eleverna möjlighet att i friare former umgås över klassgränserna.

I alla klasser arbetar eleverna med olika kontinenter och länder, och varje elev skriver samt presenterar ett faktaarbete om ett europeiskt land.

Vändagsskrinning i ishallen. Foto: Jan Alin

MARS

MedLäs/Somesmart-tema del 2 ordnas med innehållet "Olika språk i olika forum". Eleverna lär sig skillnader mellan chattspråk, tal-språk och skriftspråk samt förstår vikten av att välja rätt språk i rätt sammanhang.

APRIL

Årskurs 5 får besök av PEPP. Temat är grupptryck och att förebygga mobbning. Klasserna arbetar även med mobbningsförebyggande frågor inför besöket. Genom improvisationsteater får eleverna öva på att säga ifrån när någon blir orättvist behandlad. Vi behandlar också temat nätmobbning samt hur man kan förebygga och ingripa.

MAJ

I skolan ordnas ÖvisTalang med fina bidrag från elever i årskurserna 1–6, inklusive framträdanden av elever i årskurserna 5–6.

Klasserna 6a och 6c samlar in pengar genom att ordna disco. Vinsten används till gemensamma aktiviteter som Zip Park och Smash Room. De klasser som inte samlar in egna medel gör cykelutflykter i närområdet.

Stafettkarnevalen är ett viktigt finlandssvenskt evenemang eftersom den samlar ungdomar, skolor och föreningar från hela Svenskfinland kring gemenskap, språk och rörelseglädje. Genom friidrotten skapas starka band mellan regioner och generationer, och unga får uppleva stolthet över det svenska språket och den finlandssvenska kulturen. Evenemanget är inte bara en tävling, utan också en folkfest som stärker identiteten och sammanhållningen inom det finlandssvenska samhället. Vår skola har detta läsår möjlighet att åka med två bussar, vilket innebär att omkring hundra elever får delta i detta evenemang. Målsättningen är att alla elever vid Vasa övningskola ska få delta i Stafettkarnevalen minst en gång under sin lågstadietid.

De som inte deltar i stafettkarnevalen ägnar sig åt "plogging", vilket innebär att vi joggar i närområdet och plockar skräp för att stärka elevernas miljömedvetenhet.

Musiken är en naturlig del av ungdomars vardag och därför är det viktigt att skolan fungerar som en plattform för meningsfulla musikupplevelser. Musikens roll som konstämne bidrar till kulturell verksamhet och stärker gemenskapen. Vi bjuder in föräldrarna till en avslutningskonsert i skolans auditorium, där eleverna uppträder med låtar ur den repertoar som de har arbetat med under året. Det blir en viktig upplevelse för eleverna att få knyta ihop säcken och visa sina föräldrar vad de har lärt sig under musiklektionerna.

ENGELSKA LINJEN ÅK 1-6

Skolans läsårstema "Omsorg om mig själv, andra och världen" har genomsyrat engelska linjens verksamhet under läsåret. Temat har förverkligats genom gamla traditioner samt nya evenemang och samarbeten.

Det första gemensamma evenemanget inom engelska linjen var det traditionella "Walk in the Woods". Detta läsår vandrade vi runt Degerträsk torsdagen den 4.9. Eleverna i åk 5-6 tog väl hand om sina läsepar i åk 1-2 när vi vandrade tillsammans i skogen.

Vandring kring Degerträsk Foton: Linda Norrgrann

Läsfadderverksamheten mellan åk 1-2 och åk 5-6 inleddes vid skolstarten och har fortsatt hela läsåret. Läsparen har träffats på måndagar för att inleda veckan med gemenskap och läsning.

Hela engelska linjen har samlats för gemensamma morgonsamlingar (morning assemblies) två gånger i månaden. Morgonsamlingarna har ordnats av linjens tre klasser och lärare i ett löpande schema. Under morgonsamlingarna har vi bl.a. lyssnat på upplästa berättelser, fått ta del av musikframträ-

danden, haft pausgymnastik och fått lyssna på fakta om aktuella högtider, som påsk och Alla hjärtans dag.

I oktober hade eleverna och deras familjer möjlighet att ta del av kulturellt utbyte då TLearn studeranden vid Åbo Akademi presenterade sina hemländer genom musik, dans och pyssel, under årets Cultural evening. Eleverna fortsatte med kulturella inslag i oktober då vi tog del av utbytesstuderandes Culture Day under skoldagen. Denna gång fick eleverna ta del av traditioner från Japan, Schweiz, Tyskland, Spanien, Sverige och USA.

På morgonsamlingarna i november och december övade eleverna flitigt på julsånger. Christmas Carols ordnades detta läsår onsdagen den 17.12 i Dragnäsbäck kyrka. I enlighet med läsårstemat och för att sprida julsglädje, inleddes ett samarbete med äldreboendet Carl & Carolina. Hela engelska linjen 1-6 besökte Carl & Carolina torsdagen den 18.12 och uppträdde med några julsånger på de olika avdelningarna. En gemensam julpyseldag ordnades i början av november av studeranden som genomförde sin ämnespraktik. Under pyseldagen tillverkade eleverna julkort som utdelades under besöket till Carl & Carolina.

Vårens temafest "At the Circus" ordnades torsdagen den 12.3. Under kvällen fick familjerna ta del av pjäser om cirkusdjur på rymmen, artister som sökte jobb på cirkus och en pjäs om hur fel det kan gå på cirkus. I år framfördes även originalsånger då eleverna i åk 5-6 sjöng en ny sång som de skrivit och övat tillsammans på musiklektionerna. Kvällen avslutades med knytkalas i matsalen som koordinerats av klassföräldrarna.

Engelska linjens lärare detta läsår har varit Linda Norrgrann, Anna-Brita Slotte och Pia Valkeakari

Vårens temafest "At the Circus" ordnades torsdagen den 12.3. Foton: Linda Norrgrann

SVENSKA SOM ANDRA SPRÅK

I undervisningen i svenska som andraspråk möter vi elever med olika språkliga bakgrunder, erfarenheter och behov. Vårt arbete utgår från att språkutveckling sker i samspel med andra och i meningsfulla sammanhang, där eleverna får använda språket aktivt på olika sätt.

I undervisningen arbetar vi med att utveckla elevernas ordförråd, läsförståelse och skrivförmåga, samtidigt som vi lägger stor vikt vid muntlig kommunikation. Vi strävar efter att skapa en trygg miljö där eleverna vågar pröva språket, göra misstag och utvecklas i sin egen takt.

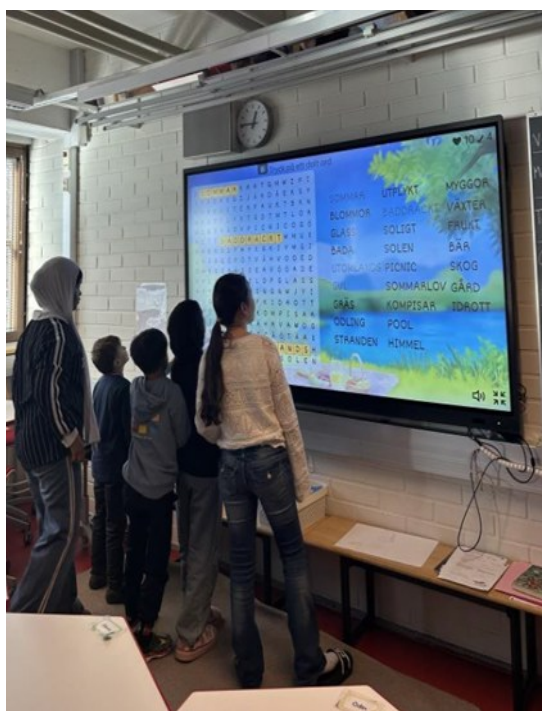
Arbetsätten varierar och anpassas enligt elevernas behov. Vi använder både analoga och digitala verktyg, och eleverna får arbeta med texter i olika former - läsa, skriva, samtala och skapa multimodala produktioner.

Samarbete är en viktig del av S2-undervisningen. Vi arbetar både i mindre grupper och i elevernas klasser. Genom gemensamma diskussioner, pararbete och olika kommunikativa övningar får eleverna möjlighet att utveckla både språk och självförtroende.

Undervisningen i S2 är en naturlig del av skolans vardag och samverkar ofta med övrig undervisning. Målet är att ge eleverna de språkliga verktyg de behöver för att kunna delta fullt ut i skolarbetet och i det sociala samspelet, både i och utanför klassrummet.

Vi övar på artkännedom. Foto: Maja Lundin

Ordgömma. Foto: Maja Lundin

FREDANS

Foto: EBK

Under läsåret har vi fortsatt med konceptet Fredans under vissa fredagar. Under en rast har två lärare, Inci Rotkirch och Sebastian Pelkkikangas, dansat med eleverna på skolgården.

Syftet med denna verksamhet är att erbjuda mera rörelseaktiviteter under rasten, sprida positiv stämning och öka samhörigheten bland elever och lärare.

ÖVIS TALANG SHOW

I april hölls uttagning till årets talangshow. Vi hade ca 30 bidrag och till finalen valdes 10 olika talanger. I årets talangshow som gick av stapeln den 25 maj, fick vi njuta av cheerleading, gymnastik, dans, gitarrspel, sång och uppräknig av pi-tal.

Utöver detta hade vi ett överraskningsbidrag av "sura Sussi" som uppträdde med musagility.

Foton: Jan Alin

Foton: Jan Alin

Foton: Jan Alin

Foto: Jan Alin

STAFETTKARNEVALEN

För elever och lärare som tycker om löpning är Stafettkarnevalen vårens höjdpunkt. Fredagen präglades av regn och rusk, men eleverna lyste som små solar när stafetterna drog igång. På lördagen sprack himlen upp och bjöd på strålande solsken och temperaturer över 20 grader, vilket förstärkte den festliga karnevalsstämningen ytterligare.

Åk 3-6

Vasa övningsskolas åk 3-6 deltog i årets Stafettkarneval med 88 ivriga och energiska elever. Redan under träningarna inför karnevalen märktes att rörelseglädjen var på topp – och den blev ännu större när det äntligen blev dags för Stafettkarneval.

Resan till karnevalen gick smidigt med två bussar fyllda av förväntansfulla deltagare. Vi ställde upp med 27 lag och stämningen var på topp både på och utanför banan. Med på resan fanns sex lärare samt rektorn.

Övernattningen ordnades vid Granhultsskolan. Eleverna sov i gymnastiksalen och på klassrumsgolv.

Under Stafettkarnevalen nådde eleverna dessutom fina framgångar – höjdpunkterna var två finalplatser samt en stark femte plats i grässtafetten!

Åk 7-9

I år hade Vasa Övningsskolas högstadium totalt 12 lag som tävlade i 4 x 100 meter, grässtafetten och gatustafetten. Utöver många fina placeringar och prestationer lyckades också pojknas grässtafettlag kamma hem en bronsmedalj. Stort grattis till alla löpare för fina prestationer och ett stort tack till lärarna för ert engagemang.

Gymnastiklärarna Sonja Deniel och Thomas Friman har dragit stafettkarnevalsträningarna för åk 7-9.

Åk 3-6 deltog i Stafettkarnevalen med 88 ivriga elever. Foton: Martina Wilhelms

Åk 7-9 flickornas lag i gatustafett. Foto: Sonja Deniel

Pojkarna tog brons i grässtafetten åk 7-9. Foto: Sonja Deniel

ÅK 7-9

Foto: Vilja Media

KLASSFÖRESTÅNDARNA

Det har varit ett händelserikt år för eleverna i årskurserna 7—9 med många minnesvärda händelser både inom och utanför skolan. Vi kan se tillbaka på ett år fyllt av lärande och nya erfarenheter. Nedan lyfter klassföreståndarna upp några minnesvärda tillfällen från det gångna läsåret.

Årskurs 7

I år inledde vi höstterminen med rekordmånga elever i årskurs 7 och fler elever droppade in under läsårets gång. Under läsåret har vi i alla tre klasser haft fokus på att lära känna varandra och arbetat med att stärka gemenskapen och klassandan.

Den 3 oktober ordnades den traditionella friluftsdagen där eleverna i årskurs 7 vandrade från skolan till fyrstenen vid Risö längs södra stadsfjärden. En lång vandring i höstsolen, men eleverna tog sig an utmaningen med glatt humör och stämningen var positiv

under hela dagen. Väl framme på Risö väntade skolans expeditionsmästare med pizza, det grillades korv och eleverna njöt av varandras sällskap.

Under den gemensamma Svenska dagen-festen fungerade fyra elever från årskurs 7 som marskalkar.

Vänelevernas program under hösten var också uppskattat bland eleverna i årskurs 7, särskild temadagen "klassen som kom fel" samt maskeraddagen då både cheerleaders och dinosaurier kunde skymtas bland eleverna i årskurs 7.

Innebandyturneringen som ordnades av elevkårsstyrelsen var något som sjuorna hade sett mycket fram emot, vilket också märktes i klassernas samarbete och fina spel. Många klasser hade också satsat på att klä ut sig enligt ett gemensamt tema.

Eleverna i klass 7B tävlar i att bygga spagettitorn. Foton: Heidi Håkans

Friluftsdag åk 7. Foton: Charlotta Böhström och Heidi Håkans

Före sportlovet hann vi också ta en sväng nedför backarna på Öjberget i samband med vintersportdagen den 19 februari. En fin dag som uppskattades av både elever, lärare och personal.

Årskurs 8

Årskurs 8 har under läsåret inlett sina tillvalsämnen. De har på hösten deltagit i friluftsdagen den 3. oktober då de vandrade vid Iskmo-Jungsund vandringsled. Vid julfesten så var det marskalkerna som tog emot gästerna från

årskurs 8. Under läsåret på åttan får alla elever i Finland delta i Konstttestarna, vilket vi också gjorde. På hösten besökte hela årskursen Wasa Teater och gick på pjäsen "Festerna". Fortsättningen på Konstttestarna-programmet hölls i april då eleverna åkte iväg till Uleåborg till Oulun Taidemuseo för att gå på utställningen Eanangiella- Maan kieli. På vårterminen hade årskurs 8 sin första proovecka.

Årskurs 9

Åk 9 deltog i en höstvandring den 3:e oktober i Petsmo. Elever som inte kunde delta i höstvandringen samlades i rum B304 tillsammans med Anna Norrback. Eleverna jobbade med att skapa presentationer i form av postrar och tredimensionella konstverk över de aktuella vandringslederna så att elever i åk 7 skapade presentationer om Risö-leden, åk 8 om Iskmo-Jungsund och åk 9 eleverna om Petsmo-leden.

Höstterminens höjdpunkt var självständighetsmottagningen den 4 december i stadshuset dit niorna blev bjudna av stadsdirektör Häyry med fru. En av eleverna i vår skola Joar Nilsson höll niornas tal.

I januari fick niorna chansen att besöka vetenskapscentret Heureka och bekanta sig med bland annat programmering.

Vårbalen gick av stapeln tisdagen den 5 maj. Temat "Pastel Wonderland" satte sin prägel på både dekorationerna och klädseln.

Klassen som kom fel. Foto: Heidi Håkans

Tomte tema i klass 7B. Foto: Heidi Håkans

Konsttestarna i Uleåborg, åk 8. Foto: Charlotta Böhlin

9B:s klasströja. Foto: Mikael Bergwall

VÅRBAL

Tisdagen den 5:e maj kl. 18 gick niornas vårbal av stapeln i Academills foajé. Vårbalskommittén bestående av representanter från alla niondeklasser (Klara Staffans, Vanna Berglund, Micke Bergwall, William Borgmästars, Izabella Hudd, Edith Rosenberg, Michelle Gichuhi, Amanda Kaustinen och Nalani Wanyoike) hade jobbat hårt för att ordna en trevlig fest för niorna och de inbjudna lärarna. Även en grupp gäster från Turkiet närvarar under festen. Värdepåret William och Micke lotsade oss genom programmet som bestod av mingel och bubbel, en gissa lärarna -tävling, en trerätters middag, ett lärarprogram med en fotokavalkad, allsång och en fotograferingsstund. Till sist blev det dans som niorna övat på gymnastiklektionerna. Kommitténs representanter var nöjda med slutresultatet även om det enligt dem inte blev helt som det var planerat. Rådet till nästa års arbetsgrupp är att börja ännu tidigare med planeringen och använda fler klasstimmar till det. Kvällen var enligt gästerna mycket lyckad och en god stämning rådde hela vägen. Tack till kommittén och till alla som var med!

Foto: Jan Alin

Foto: Jan Alin

Åk 9 ordnade vårbal en kväll i maj. Foto: Jan Alin

Foton: Jan Alin

VÄNELEVERNA

Under läsåret har väneleverna ordnat roliga evenemang tillsammans med skolcoachen Eva Dahlström och läraren Kirsi Asplin. Vi har också samarbetat med Elevkårsstyrelsen. Väneleverna valdes under våren 2025 och började med sitt första uppdrag i maj under snurrdagen. Då träffade de alla elever i åk 6, visade dem runt i B-byggnaden samt berättade om vardagen på åk 7-9. Alla vänelever har fått vänelevströjor som de har på sig vid olika evenemang och i korridorerna så att nya elever känner igen dem.

Första skoldagen i början på augusti är speciellt viktig för alla väneleverna och för de nya eleverna i åk 7. Väneleverna ordnade med roliga lekar för alla sjuor ute i det vackra sensommarvädret.

Torsdagen den 28 augusti utlystes skolfreden i Finland. Väneleverna deltog i programmet genom att berätta om vad som karaktäriserar en god vän.

I december bakades pepparkakor.

Inför vändagen satte väneleverna upp uppmantrande lappar på allas skåpdörrar, på arbetsrumsdörrar och på väggar.

Väneleverna har även deltagit i föräldramöten för åk 7. Då är det rundvandring för elever och föräldrar samt att väneleverna besvarar frågor om högstadiet.

I maj fick väneleverna avsluta läsårets uppdrag med en picknick i den värmande vårsohlen. Alla vänelever tilldelades ett intyg på vänelevsuppdraget.

Vänneleverna ordnade med roliga lekar för alla sjuor ute i det vackra sensommarvärdet. Foto: Eva Dahlström

KOMPETENSVECKAN - EN MÅNGVETENSKAPLIG VECKA

Kompetensveckan har blivit en uppskattad och etablerad del av verksamheten för årskurserna 7–9 vid Vasa övningskola. Även i år genomfördes veckan i april och samlade elever, personal och lärarstuderande kring mångvetenskapligt arbete i åldersblandade grupper. Veckan inleddes med en gemensam start och fortsatte med ett intensivt och inspirerande arbete kring olika temagrupper, där elevernas delaktighet och valmöjligheter stod i centrum.

Årets teman erbjöd en bred variation av aktiviteter och läroprocesser. I gruppen Livskraft låg fokus på välmående ur ett helhetsperspektiv, med inslag av både vandring och gymträning. Gruppen Performance skapade och framförde pjäsen Mordet ombord, där eleverna fick arbeta kreativt med manus, gestaltning och scenproduktion. I Shark Tank fick eleverna prova på entreprenörskap ge-

nom att starta egna företag, medan gruppen Summan av kardemumman bakade och sålde produkter till förmån för mathjälp.

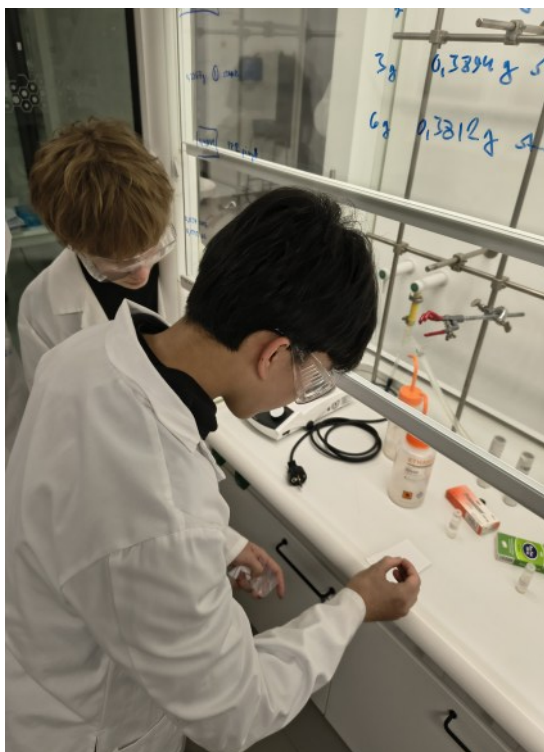
Praktiskt och skapande arbete präglade gruppen Hands on, där eleverna bland annat arbetade med keramik, batikfärgning och broderi samt gjorde ett studiebesök till Strömsö. Fritidsliv erbjöd naturupplevelser med en expedition till Repovesi nationalpark tillsammans med guidestuderande från Outdoor Academy vid Kronoby folkhögskola. I gruppen Från hundar till fladdermöss kombinerades naturkunskap och djurintresse genom agility och uppsättning av en fladdermusholk. I Detektiverna fick eleverna undersöka kriminalteknik och gjorde ett studiebesök till Åbo, där de bland annat lärde sig om DNA. Gruppen Back up arbetade för välgörenhet genom

Eleverna (från vänster) Aapo Pada, Dominic Valkola, Odin Wikstrand och Uno Enbuske som säljer Summan av kardemummans produkter. Foto: Lena Grahn-Söderström

Elsa Norrgran och sushi work shopens ledare Phuong Tran. Foto: Lena Grahn-Söderström

Detektiverna lärde sig om DNA. Foto: Charlotta Böhlström

att ordna insamlingar och loppis till förmån för bland annat Katthuset och Röda Korset. Slutligen fick eleverna i Bollsport utveckla sina färdigheter genom att prova på olika bollspel.

Under veckan tränade eleverna flera av de centrala kompetenser som lyfts fram i läroplanen, såsom samarbete, kreativitet, problemlösning och ansvarstagande. Samtidigt gav arbetssätten möjlighet till verklighetsförankring och kontakt med omvärlden.

Kompetensveckan avslutades med en gemensam vernissage, där eleverna presenterade sina projekt och resultat för varandra, inbjudna gäster och alla vårdnadshavare. Veckan visade återigen på styrkan i att arbeta ämnesövergripande och elevcentrerat – och bidrog till både engagemang, gemenskap och lärande på många plan.

Grupperna under kompetensveckan

Livskraft

- välmående ur ett brett perspektiv. Vandring, gymträning.

Performance

- skrev en pjäs och uppförde den. Hemligheten ombord hette pjäsen.

Shark Tank

- startade egna företag.

Summan av kardemumman

- bakade och sålde bakverken. Intäkterna gick till mathjälpen.

Hands on

- hantverk såsom keramik, batikfärgning, broderi. Studiebesök till Strömsö.

Friluftsliv

- vandring i Repovesi.

Från hundar till fladdermöss

- satte upp en fladdermössholk och lärde sig om agility, besök till en bondgård.

Detektiverna

- studiebesök till Åbo. Lärde sig bl.a. om dna.

Back up

- jobbade till förmån för andra bl.a. genom kattmatsinsamling på minimani och loppis. Denna gång för katthuset och Röda korset.

Bollsport

- lärde sig många olika bollsporter.

Detektiverna åkte ner till Åbo för att lösa ett mysterium. Foto: Charlotta Böhlström

Performance-gruppen framförde en spännande föreställning: Hemligheten ombord. Foton: Emmi Herler-Westeråker

Gruppen "Från hundar till fladdermöss" utforskade djur och natur. Foton: Emmi Herler-Westeråker

ÄMNESVIS VERKSAMHET

Svenska och litteratur

Ämnet svenska och litteratur presenterade i höstas för kollegiet sin vision för läsåret i form av en akvarell föreställande en djuphavsdykare. Vi vill på våra lektioner i svenska och litteratur tillsammans med eleverna, likt djuphavsdykare, tränga ner under ytan av mediebruset, det ständiga flödet på sociala medier och alla vardagströtta diskussioner. I stället vill vi mera på djupet reflektera över det som är viktigt och lärorikt, formulera längre texter, slipa på alla grundläggande läs- och skrivfärdigheter, möta pockande teman i skönlitteraturen och prata allvar med varandra.

Under läsåret har vi i svenska och litteratur synliggjort Vasa övningsskolas läsårstema "Omsorg om mig själv, andra och världen" genom att i lärmiljön låta kunskapsinhämtningen och färdighetsträningen vara en tydligt social aktivitet där alla medvetandegörs om vilken viktig pusselbit var och en av oss utgör. En uppmuntrande handledning har fortsatt att vara en ledstjärna i arbetet med elevernas texter, då vi kontinuerligt reflekterar kring skrivfärdigheter och skrivutveckling i ämnet.

Självvärderingar har konkretiserats i undervisningsgruppernas arbete med portföljmetodiken, som vi i alla årskurser har arbetat medvetet med hela läsåret. Eleverna har samlat allt arbetsmaterial i arbetsmappar. Vid läsårets slut har materialet i arbetsmappen sedan omarbetats till portföljer, då sekvenser utvärderats och egna arbeten har renskrivits och utvärderats. I samband med portföljarbetet har eleverna dessutom kontinuerligt loggat i loggböcker. Eleven funderar då bland annat på sitt arbete och beskriver vad de lärt sig på lektionerna och i de olika sekvenserna.

Ett tyngdpunktsområde har i år varit utvecklandet av elevstödet i ämnet. Samarbetet med speciallärarna, skolgångshandledarna och resursläraren har varit centralt, och tillsammans och på egen hand har vi arbetat

med och vässat våra didaktiska hjälpmedel och metoder för att elevgrupper och alla enskilda elever kunna lyckas bättre i sitt arbete.

Ett exempel på insatser som satts in för att stödet till elevgrupperna ska öka är våra skrivstugor. Skrivstugor har satts in på schemat för de olika årskurserna och regelbundet ordnats för elever i åk 7–9. På skrivstugorna har eleverna fått stöd i olika uppgifter, med fokus på skrivande. Detta stöd har varit uppskattat av såväl elever som lärare.

Grupp 8B fick celebret besök i oktober, då språkvetaren och författaren Patrik Hadenius från Stockholm besökte vår skola. Lärare Johanna Söderholm hade bjudit in Hadenius, och hans möte med eleverna innefattade en energisk och överraskande inventering av de språk som våra elever behärskar eller möter i vardagen. Patrik Hadenius beskrev senare sitt möte med våra finlandssvenska skolungdomar på ett mycket positivt sätt i sitt nyhetsbrev Språkbrevet den 3 oktober med titeln "Nelly slog rekordet med 25 språk".

Elever i årskurs 9 deltog i Österbottens försvarsgilles årligt återkommande skrivtävling. Tre av skolans elever placerade sig glädjande nog på prispallen med sina utmärkta essäer. Signe Olme (9B) segrade med sin text "Mera vapen = mera krig?", och såg med sin vinst till så att vandringspokalen returnerades till skolan. Även Klara Staffans (9A) med texten "Ung mitt i krisen – hur klarar jag mig?" och William Borgmästars (9B) med essän "Finland vore ingenting utan statsskuld och krigstrauma" mottog, tillsammans med Signe och övriga pristagare i skrivtävlingen, fina priser vid Försvarsgilletts fest i Vasa stadshus i januari.

Årskurs 7 har i maj deltagit i novellskrivtävlingen "Vad händer?" arrangerad av Svenska modersmålsläraryöreningen Smlf r.f. och Lisi Wahls stiftelse. Tävlingen riktar sig till finlandssvenska elever i 7–9 och är i skrivande stund inte avgjord. Årets tema är mod.

Framgångsrika elever i Österbottens försvarsgilles skrivtävling 2025: Klara Staffans, Signe Olme och William Borgmästars. Fotograf: Johanna Söderholm

I samband med Österbottens bokmessa i april besökte författaren Ellen Strömberg Vasa övningsskola 7-9 och grupperna 7B och 9B fick delta i hennes skrivverkstäder. Eleverna lyssnade uppmärksamt och fick pröva på några skrivövningar.

Ett litteraturprojekt som delvis är digitalt, och som öppnar nya textvärldar, är projektet Lästambassadörerna som är ett samarbete mellan klasslärare Jenny Teir på Vasa övningsskola f-6 och modersmåls lärare Sandra Bernas på 7-9. Elever i årskurs 4A har träffat eleverna i 8C och samtalat om läserfarenheter, läst kapitelböcker och skapat presentationstexter tillsammans. Målet är att ge ökad inspiration och uppmuntran till ett framtida, hållbart läsande.

Vi är glada för det bokpaket vi i höstas erhöll från Läsrörelsen och Lisi Wahls stiftelse. De skönlitterära verken kommer under kommande läsår att komma till upprepad användning i vårt klassrum. Det gläder oss också att

vi även detta läsår har haft förmånen att under torsdagsförmiddagar ha skolfarmor Britt-Marie Herrgård på vissa lektioner. En klok farmor i klassrummet ger oss trygghet och en familjär känsla som vi värdesätter.

Eleverna i 7B och 9B träffade författarinnan Ellen Strömberg, som besökte skolan i april och höll skrivverkstäder. Fotograf: Ida Ekman

Grupp 8B möter Patrik Hadenius och inventerar språk i vardagen. Fotograf: Johanna Söderholm

Finska

Under läsåret har vi jobbat mycket med projektänk med åk 9, både i modersmålsinriktad finska och finska. Ett aktuellt tema för åk 9 är framtiden, alla grupper har jobbat med olika uppgifter kring arbetslivet och yrkesval samt gjort någon form av arbetsintervju.

På höstterminen jobbade alla finskgrupper med en gemensam klasstidning. Vi inledde med ett besök från Ilkka-Pohjalainen, för att få en inblick i en tidnings uppbyggnad och en journalists arbete. Eleverna fick sedan skriva egna artiklar till tidningen som kom att heta Ysimedia. Eleverna skrev bland annat artiklar, reportage, insändare, gallupar och intervjuer om aktuella teman eller sådant som intresserade dem. Tidningen publicerades digitalt och finns nu att läsas på <https://oma.koululehtikone.fi/vos-ysimedia>

Både i åk 8 och 9 uppmärksammades PRAO-veckan med olika uppgifter i anknytning till den.

Åk 8 har också nosat på lite projektänk i och med ett första hjälpen-paket i modersmålsinriktad finska och mat-tema i en grupp i finska. Även åk 7 har haft ett projekt kring sagor i modersmålsinriktad finska.

I finskan har vi även i år haft samarbete med Jyväskylä normaalikoulu i form av e-klasstandem i åk 8 och åk 9. Samarbetet har skett virtuellt via Zoom där eleverna fört videosamtal med sin tandepartner samtidigt som de diskuterat och löst uppgifter, turvis på svenska och turvis på finska.

Engelska

I A-engelskan har undervisningen präglats av olika teman samt flera delar av den engelskspråkiga världen. I årskurs 7 har vi utgått från sådant som ligger nära elevernas egen vardag, såsom hem och boende, skolans vardagsliv, skolsystemet samt resor. Kulturmässigt har fokus legat på USA.

I årskurs 8 har vi fördjupat oss i Storbritannien och Irland, samtidigt som vi har arbetat

med teman som mode, väder och yrkesliv. Eleverna i årskurs 9 har fått lära sig mer om Samväldet och länder som Australien, Nya Zeeland, Kanada och Sydafrika. Därutöver har undervisningen behandlat teman som miljö, sociala medier och globalisering.

Tyngdpunkten har legat på en allsidig språkutveckling där både korrekt språkbruk och muntlig kommunikativ förmåga har betonats. Eleverna har haft möjlighet att öva och visa sina språkkunskaper genom bland annat diskussioner, debatter, presentationer, projektarbeten och skrivuppgifter.

I arbetet med presentationer och skriftliga uppgifter har vi använt oss av modellering, där eleverna har fått ta del av exempel på väl genomförda prestationer som stöd i sitt eget arbete.

Tillvalsspråk i 7-9: tyska och franska

I tyska och franska fortsätter vi att bygga upp ett ordförråd och lära sig förstå innehåll i lätta vardagliga kommunikationssituationer, delta i korta samtal på målspråket, kunna vanligaste turistfraserna eller till exempel hur man beställer på ett café. Målet är att eleverna ska kunna använda sitt språk om de till exempel reser. Språket och kulturen där språket pratas är de stora viktiga bitarna i tyska och franska som tillval. Lärandet sker genom praktiska övningar där till exempel spel, lekar och drama spelar en viktig roll.

Några elever från tyska- och franskggruppen i åk 9 hade under höstterminen möjlighet att åka till Idar-Oberstein i Tyskland för att bekanta sig med kulturen där. De lärde sig mycket om skillnaderna mellan Finland och länder i Centraleuropa gällande skola, historia, typiska djurarter och bara det att bo en vecka i en värdfamilj var en helt ny upplevelse för eleverna. Besöket i Tyskland möjliggjordes av Erasmus +.

Under vårterminen hade 11 elever i tyska- och franskggruppen i åk 8 och en elev i franskggruppen i åk 9 besök av 12 elever från

Idar-Oberstein. Gästeleverna följde med på lektioner vid Vasa övningskola och de besökte även Kvarkens världs naturarv tillsammans. Sista kvällen stod bastu och bad i havet på programmet. Eleverna bjöds på fisksoppa till middag, vilket också fungerade som en inblick i finsk kultur.

Enligt tradition höll vi gemensamt julprogram där vi lärde varandra franska eller tyska. Vi skrev juldikter på målspråken, dekorerade pepparkakor och hade musikquiz. I slutet av vårterminen blev det mera gemensamt program och vi bakade tillsammans Flammkuchen och Madeleine med båda grupperna i undervisningsköket.

I franska åk 8 besökte vi Café Othello på Brändö och fick beställa vid bordet av den franske ägaren Christophe. Vi fick även en guidad rundtur av köket på franska. Miam miam!

I franska åk 9 gjorde vi våra egna väderleksrapporter från den fransktalande världen och eleverna visade än en gång tecken på stor kreativitet och språklig kompetens.

Mollie och Cassandra berättar om vädret i Schweiz. Screenshot: Moa Kola

Eleverna dekorerade pepparkakor med franska och tyska ord. Foto: Moa Kola

Matematik

Under läsåret har matematikundervisningen fokuserat på att stärka elevernas grundläggande kunskaper, deras studieteknik och deras förmåga att arbeta både självständigt och tillsammans. Vi har fortsatt att värna om en trygg och inkluderande lärmiljö där elevernas välmående och delaktighet ses som en förutsättning för goda studieresultat. Ett viktigt mål har varit att ge alla elever en stabil grund för fortsatta studier, oavsett framtida studieinriktning.

Ett av målen för matematikundervisningen i år var språkmedveten undervisning. I alla årskurser har vi arbetat med att synliggöra och förklara matematiska ord och begrepp samt andra ord som är typiska i matematiska sammanhang. Vi hade också planerat att skapa ordlistor med ämnesspecifika termer under läsåret, men det arbetet har vi fortfarande framför oss.

Vi håller successivt på att övergå till det nya läromedlet Infinit. Liksom ifjol har samtliga elever i årskurs 7 använt Infinit 7 medan större delen av eleverna på årskurs 8 har tagit i bruk Infinit 8. Resten av årskurs 8 och eleverna på årskurs 9 har använt olika läromedel och lärarnas egna material och nästa år är planen att samtliga elever på årskurs 7-9 använder Infinit. Undervisningen har varierats med praktiska aktiviteter såsom fysiska och digitala laborativa material och matematikspel. I årskurs 9 har eleverna gjort egna statistiska undersökningar och klasserna i årskurs 8 har sedan tidigare deltagit i tävlingen Mat-Cup.

I årskurs 9 har vi fortsatt med intresseindelade grupper, men till skillnad från tidigare år började vi med den nya indelningen redan i period 2. De intresseindelade grupperna har fungerat mycket bra och gett eleverna möjlighet att arbeta på en nivå som motsvarar deras mål och intresse. I årskurserna 7 och 8 har en del elever i olika konstellationer kunnat ta del

av matematikundervisningen i mindre grupper tillsammans med speciallärare, men någon övrig flexibel gruppindelning har vi inte kunnat genomföra under detta läsår.

Biologi och geografi

Under läsåret har vi arbetat målmedvetet för att skapa en lugn, trygg och stödjande lärmiljö. Vi har strävat efter att både elever och lärarstuderande ska känna sig respekterade och delaktiga, samtidigt som de ges möjlighet till studiero och individuell utveckling. Genom ett positivt bemötande och ett aktivt, relationsskapande arbete mellan lärare, studerande och elever har vi försökt stärka motivation, välmående och inläring i klassrummet. Vi har månat om att stärka elevernas vi-känsla genom att välja arbetsmetoder som främjar samarbete. När eleverna bereds möjlighet att arbeta tillsammans gynnas inte bara deras kunskaper i ämnet utan också förmågan att samarbeta, kommunicera och gemensamt lösa problem. Samhörighet och omsorg om andra är nära sammanlänkade.

Inom biologiundervisningen har vi använt oss av många olika källor för att väcka intresse och visa hur biologiska kunskaper tillämpas i dagens samhälle. Nyheter, vetenskapliga artiklar, filmer, animationer och poddar har integrerats i undervisningen och hjälpt eleverna att förstå såväl utvecklingen inom modern forskning som kopplingarna till deras egen vardag. Eleverna har utfört öppna undersökningar och studerat teman som anknyter till det egna intresset. Forskningsarbetena i åk 7 biologi har bland annat fokuserat på dinosaurier och på tillväxtfaktorernas inverkan på grodd och tillväxt av vitlök. Eleverna har också lärt sig hantera mikroskop och studerat både växtceller, jästceller, mögel och ögondjur. Som en del av skogens biologi i åk 8 har eleverna forskat om finländska däggdjur. Därtill har eleverna jobbat praktiskt under lektionerna genom att dissekera fiskar och olika organ, samt studerat ögats uppbyggnad och funkt-

ion. Vi har även, i mån av möjlighet, försökt prioritera uteundervisning och olika former av upplevelser i närmiljön.

Under läsåret har eleverna också bekantat sig med olika digitala verktyg och material, t. ex. interaktiva simuleringar av mutationer och naturligt urval. Eija och Jouko Lehmuskallios projekt "Naturgate" var även detta läsår i flitig användning under höstterminen när eleverna i åk 8 arbetade med identifiering av organismer och färdigställde sina digitala herbarier.

Inom geografiundervisningen har eleverna granskat och presenterat aktuella geografiska nyheter, forskat om tätt befolkade kustområden, risker och aktuella konsekvenser som följd av den pågående klimatförändringen, extremväder samt bekantat sig med fenomen och formationer kopplade till vattenerosion. Vi har bekantat oss med karttjänster och satellitbildprogram för att förtydliga och bättre förstå konsekvenserna av klimatförändringen samt använt oss av bildanalys för att illustrera begreppet geomedia. Syftet har varit att utveckla kritiskt tänkande samt förmågan att se helheter tillsammans. Under året deltog lärarna även i Skolresurs utbildningsdag kring satellitdata och klimatavtryck, vilket direkt stärkte undervisningen i geografi. I april månad deltog även samtliga ämneslärare i gemensamma utbildningsdagar för biologilärare, anordnat via Academill, på temat botanik. I den värmande vårsolen var bland annat Filip Högnabbas lavpromenad ett uppskattat inslag.

Skolans status som Unesco-skola har poängterats i undervisningen, liksom flera av Agenda 2030 målsättningarna. Rent vatten, biodiversitet, energi, hållbarhet samt bekämpning av klimatförändringen är några av temaområdena som stått i fokus under läsåret. Vi har behandlat eutrofieringen av Östersjön, mikroplaster i våra vattendrag samt olika typer av miljögifter som rinner ut i vattnet och anrikas i organismerna. Till följd av den pågående klimatförändringen diskuterar vi i undervisningen också kring fenomen som marina värmeböljor, förändrade vädermönster samt för-

surningen av våra hav. Den pågående skövlingen av planetens ännu orörda ekosystem är likaså något som ständigt lyfts fram. Vi hoppas kunna öka kunskapen om de här fenomenen bland eleverna och framför allt om möjliga konsekvenser. Vår förhoppning är att våra elever i framtiden skall ha såväl mångsidig, tvärvetenskaplig kunskap som de rätta argumenten för att agera och gemensamt verka för en ekologiskt hållbar framtid.

Under läsåret har vi också diskuterat och vidareutvecklat våra strategier för stöd i undervisningen och samtliga ämneslärare på 7-9 har deltagit i utbildningar kopplade till den nya stödreformen.

Sammantaget har läsåret präglats av aktivt lärande, lokala och globala perspektiv samt en strävan efter att förena trygghet med nyfikenhet. Genom varierad undervisning, fältstudier och utbildning har vi fortsatt att utveckla både ämnesundervisningen och vår pedagogiska kompetens för att ge studerande de bästa möjliga förutsättningarna.

Lavpromenad på utbildningsdag. Foto: Heidi Håkans

Et exempel på en laboration i kemi. Eleverna i åk 7 har separerat ämnena (sand, koksalt, järn) med hjälp av metoder de lärt sig under lektionerna. Foto: Carina Forsdahl

Fysik och kemi

Under läsåret har eleverna i fysik och kemi kommit i kontakt med många nya begrepp, som måste förstås och kunna användas när olika fenomen förklaras. I årskurs 7 har eleverna exempelvis fått fundera på skillnaden mellan begreppen smälta och lösa sig. I fysiken i årskurs 8 har eleverna lärt sig skillnaden mellan ett föremåls massa och tyngd. I årskurs 9 har eleverna fördjupat sig i den elektrokemiska spänningsserien och elektromagnetisk induktion.

Vi har fokuserat på språkmedveten undervisning genom att visa åt eleverna hur de använder läromedlet på ett ändamålsenligt sätt. Vi har också använt oss av stödjande frågor som har hjälpt eleverna att ta till sig texterna de läst och identifiera svåra begrepp.

Under lektionerna har eleverna fått öva på begrepp med hjälp av bokens faktarutor, anteckningar i häftet, övningsuppgifter samt repetitionsuppgifter inför större prov. Laborationstillfällena har gett eleverna möjlighet att arbeta på olika nivåer, från mycket styrda

laborationer till mer öppna uppgifter. Även här har eleverna haft möjlighet att visa sina kunskaper i användningen av nya begrepp. Lärarledda demonstrationer har bidragit till inläringen genom dialog mellan elever och lärare. Digitala simuleringar har också varit en viktig pusselbit när eleverna har undersökt och analyserat olika fenomen.

Samtliga ovanstående inlärningsmöjligheter har gett eleverna en god grund för framtiden.

Under hösten ordnades tävlingen 7-kampen av TekNatur. Alla tre klasser i årskurs 7 deltog genom att svara på frågor inom teknik och naturvetenskap. Ingen klass kvalificerade sig till finalen detta år. I april deltog två lärare i en föreläsning med Ulf Ellervik. Ellervik är professor i bioorganisk kemi och föreläste om sömnens kemi. Under våren har nio ämneslärarstuderande med fysik och/eller kemi som undervisningsämne både auskulterat och undervisat elevgrupper.

Religion och livsåskådningskunskap

Läsårstemat "Omsorg om mig själv, andra och världen" har beaktats i religionsundervisningen på följande sätt: Eleverna i årskurserna 7-9 har tillsammans med läraren kommit överens om antalet prov, deras omfattning och typ (traditionella prov, flervalssprov, digitala prov, materialbaserade prov, hemmaprov) samt antalet och karaktären av inlämningsuppgifter (filmanalys, etisk essä) och grupp- och pararbeten (presentera en biblisk eller kyrkohistorisk person, tidsepok, religiös eller kulturell minoritet, ett etiskt dilemma etc.). Vi har försökt sprida på prestationerna så att de inte hopar sig i periodslut. Elever med annat modersmål än svenska har fått stöd i form av förenklade sammanfattningar av stoffet vid behov. Arbetsätten under lektionerna har innehållit visuellt stöd, samt inslag av andra språk än svenska i de grupper det har varit motiverat.

De årskursvisa betoningarna har varit följande:

Årskurs 7: Religiositet och irreligiositet, världsreligionerna. Livsåskådnings eleverna har varit integrerade i klassens religionsundervisning eftersom stoffet är gemensamt för åk 7. Omsorgen som ett inslag i både religiositet och irreligiositet har lyfts fram.

Årskurs 8: Religion och kultur i Europa och i Finland. Under läsåret 2025–2026 har livsåskådnings eleverna studerat i en sammansatt grupp med åk 9 eleverna. Gruppen har bestått av 5 elever från åk 8 och 7 från åk 9. De har studerat åk 9 växelkurs Etikens grunder, mänskliga rättigheter och en hållbar framtid. Läromedlet Unik 2 och 3 har varit i bruk.

Årskurs 9: Etik och moral. Bibelns inflytande på det finländska samhället. Centrala bibliska personer. Särskilt förvaltaretiken och den hållbara utvecklingen har ingått i årstemat. Åk 9 åskådnings eleverna deltog i

den nationella utvärderingen 28.4.

Påskrummet har arrangerats i Stilla veckan i auditoriet.

Inom åk 1-6 Har det funnits flera livsåskådningsgrupper - en grupp livsåskådnings elever i åk 1- 2, en i åk 3-4 och en i åk 5-6. Det har även funnits en grupp för ortodox religionsundervisning (åk 1-6) som undervisats av gymnasieläraren Terese Söderman.

Hälsokunskap

Inom läsårstemat "Omsorg om mig själv, andra och omvärlden" har vi arbetat på flera olika sätt i hälsokunskapen. Eleverna har fått möjlighet att utveckla omsorg om sig själv genom att tillägna sig kunskaper om hur de kan ta hand om sin egen hälsa och sitt välmående. Samtidigt har denna kunskap även bidragit till att stärka deras förmåga att ta hand om andra i sin omgivning.

Eleverna har haft möjlighet att påverka hur de blir bedömda genom att anonymt rösta på om de föredrar fler mindre föreläsningar eller några större prov under läsåret. På så sätt fattas beslutet gemensamt och på ett demokratiskt sätt inom undervisningsgruppen.

Samarbete har varit en central del av undervisningen. Eleverna har fått diskutera och arbeta i olika gruppkonstellationer, samtidigt som de har tränat på att uttrycka sina åsikter både i mindre och större grupper.

Lärplattformen itslearning har använts regelbundet som en materialbank för årskurserna 7–9. Där har allt undervisningsmaterial samlats, och plattformen har även fungerat som verktyg för inlämning av uppgifter och läxor.

I hälsokunskap har vi även arbetat med språkmedveten undervisning genom att skapa ordlistor med ämnesspecifika

begrepp som stöd för elevernas lärande. Dessa har fungerat som ett verktyg för att stärka förståelsen av centrala termer inom hälsokunskapen.

Under lektionerna har vi ofta inkluderat olika former av rörelse för att bryta stillasittandet. Detta har till exempel skett genom påståendeövningar med rörelseinslag eller genom att följa rörelser i videor. Dessa pauser från stillasittande har bidragit till ökad energi, bättre fokus och ett positivare humör hos många elever. Även lärarstudier från Åbo Akademi har under sin avslutande praktik undervisat i hälsokunskap och varit mycket engagerade i att integrera rörelse i undervisningen. De har introducerat fler varierande och uppskattade övningar där eleverna har fått vara aktiva.

Historia

Läsårstemat "Omsorg om mig själv, andra och världen" har genomsytrat undervisningen i historia på flera olika sätt. Vi har jobbat för en trygg lärmiljö med ett respektfullt diskussionsklimat och gott samarbete där alla inkluderas. I en föränderlig värld har vi under lektionerna skapat utrymme för gemensamma diskussioner om aktuella händelser, konflikter och samhällsfrågor

I historieundervisningen har vi undersökt det förflutna för att bättre förstå vår samtid och det som sker i världen just nu. Vi har betonat vikten av inkludering och respekt till exempel genom att studera konsekvenserna av diskriminering och rasism för individer och samhällen ur ett historiskt perspektiv. Eleverna har fått insikt i hur människor genom tiderna kämpat för mänskliga rättigheter och demokrati, samt betydelsen av att leva i ett samhälle där dessa ideal råder. Vi har behandlat välfärdssamhällets framväxt och dess roll för jämlikhet och välmående. Eleverna har fått träna kritiskt tänkande och informationshantering för att lägga grunden till ett livslångt lärande.

Vi har implementerat den nya stödreformen i undervisningen. Vi har använt varierande undervisningsmetoder som gett eleverna möjlighet att visa sitt kunnande på olika sätt. Vi har fokuserat på en språkmedveten undervisning och tränat lässtrategier samt studieteknik. Vi har samarbetat med speciallärare och skolgångshandledare för både allmänt och elevspecifikt stöd.

Undervisande lärare har under läsåret fortbildat sig inom aktuella teman, bland annat genom deltagande i en föreläsning om konflikten i Mellanöstern och fortbildningen Mediekompassen med fokus på framtidens mediekunskaper och AI inom undervisningen.

Samhällslära

I samhällslära fokuserar vi på hur delaktighet och samverkan kan påverka samhället. Vi har jobbat med demokratifostran, inkludering, jämlikhet och aktivt medborgarskap. Vi har följt med aktuella händelser och diskuterat dem i klassen. Eleverna har fått träna ekonomiskt tänkande ur ett hållbart perspektiv för individ, samhälle och miljö, samt fått grundläggande kunskaper i vardagsjuridik för att främja självständighet.

Vi har implementerat den nya stödreformen i undervisningen. Vi har använt varierande undervisningsmetoder som gett eleverna möjlighet att visa sitt kunnande på olika sätt. Vi har fokuserat på en språkmedveten undervisning och tränat lässtrategier samt studieteknik. Vi har samarbetat med speciallärare och skolgångshandledare för både allmänt och elevspecifikt stöd.

Under vårterminen deltog årskurs nio i konceptet Företagsbyn i samarbete med ämnet elevhandledning. Projektet inkluderade flera samplanerade lektioner och ett besök till Företagsbyn i april. Undervisande lärare har också deltagit i fortbildning för lärare som Företagsbyn har ordnat. Under kompetensveckan fördjupade hade elever möjlighet att fördjupa sina kunskaper om företagsamhet

och entreprenörskap i temagruppen Shark Tank, i linje med läsårets tema.

Musik

Tillbaka till ett mera normalt verksamhetsår för musiken. I och med de stora basgrupperna på åk 7 (24-25 elever) har undervisningen varit i behov av extern hjälp i form av ytterligare någon vuxen. Här har samarbetet och dialogen med i första hand speciallärarna varit till stor hjälp under året.

Ett glädjeämne som vi gärna lyfter fram är att vi för första gången haft en klasslärarstuderande som även genomförde ämnespraktik tillsammans med åk 9 musiktillvalsgruppen.

Besta vänner (elevarbeten). Foto: Johan Vikström

Bildkonst

Läsårstemat "Omsorg om mig själv, andra och världen" lyftes fram i bildkonstundervisningen redan från läsårets inledning. I augusti och september arbetade eleverna med övningar och uppgifter som behandlar temat "Modigare tillsammans och att hjälpa varandra". Inspiration och innehåll för temat hämtas från konstutställningen "Inkeri Julkunen och andra naivister", på Österbottens museum, som bildkonstämnet samtliga elevgrupper besökte och bearbetade. I augusti deltog eleverna också delta i Terranova-rundguidningar med tema Östersjöveckan och naturveckan. Under besöket reflekteras över den gångna

sommaren och hur naturen börjar förbereda sig för hösten. I Terranovas pedagogiska rum fick eleverna måla egna havsmotiv och i auditoriet fick eleverna uppleva kortfilmen "Havet som försvann". Läsårstemat "Omsorg om mej själv och världen" konkretiserades när eleverna byggde räddningsflottor med vilka de räddade människor och djur undan den stora översvämningen som drabbade vår planet (se foto).

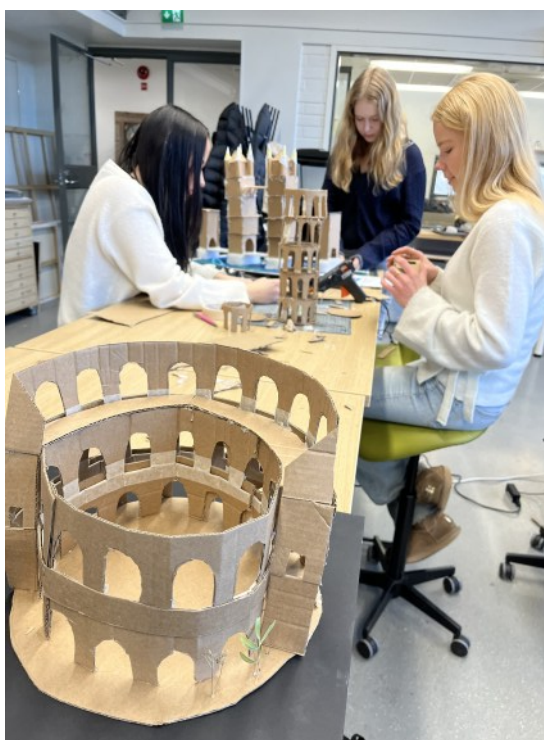
Under vårterminen konkretiseras läsårstemat då eleverna fick arbeta med teman kopplade till den pedagogiska konstutställningen "Jag är inte rädd" som hölls på Tikanojas konsthem. Elevernas studier kring utställningen ingår i ämnesövergripande arbeten inom bildkonst samt modersmål och litteratur vilka fokuserar på elevernas utveckling av skrift- och verbalspråk samt bildspråk. Utställningen "Jag är inte rädd" handlade om förhållandet mellan bild och ord i seriekonst av framstående nutida serietecknare som framställer temat att växa som människa. Målgruppen var främst elever i årskurs 7, vars kulturfostran betonar museibesök, men även elever i årskurs 8 och 9 fick delta. Under läsåret betonades även De globala målen för hållbar utveckling (ur UNESCO Agenda 2030) och vi uppmärksammade och deltog i evenemang kring Österbottniska Konstrundan, Hållbarhetsveckan, Må bättreveckan, Skolornas filmvecka, Kulturkarnevalen, FN:s Barnkonventionsdag och Mänskliga rättigheters dag samt Världsvattendagen.

Bildkonstlärarna deltog i Mediakompassens fortbildning gällande konstämnetns skaparintegritet och intertextuella logaritmer i digitala miljöer inom Mediakompass-projektets satsning kring AI och mediakunskap i skolan. I september deltog en lärare i ett seminarium om utveckling av lärarutbildningen inom bildämnet som hölls vid Umeå universitet. Under läsåret medverkade bildkonstlärarna i flera fortbildningstillfällen inom finlands-svenska skolnätverket Bravo vars uppdrag är att utveckla undervisningen i bildkonst och musik i grundläggande utbildningen. Lärarna

deltog i bildkonstlärarfortbildningen Bildstorm som arrangeras av stiftelsen Pro Artibus, samt deltog i bildkonstämnets nätverksmöten och lärarfortbildning under Kasvatustieteen päivät vid Lapin yliopisto 5-7 november samt vid Ämnesdidaktiska Symposiet som hölls vid Helsingfors universitet 12-13 februari.

Omsorg om varandra (elevarbeten). Foto: Johan Vikström

Arkitektur med åk 9. Foto: Lisette Smedlund

Vi räddar varandra (elevarbeten). Foto: Johan Vikström

Besök till Österbottens museum. Foto: Lisette Smedlund

Slöjd

Skaparglädje, hantverkskunnande och hållbara val i slöjden under läsåret 2025–2026

Slöjdverksamheten under läsåret 2025–2026 har präglats av nyfikenhet, kreativitet och ett tydligt fokus på materialekonomi hållbara arbetssätt. Eleverna har fått kombinera traditionella hantverksmetoder med moderna digitala verktyg, samtidigt som de har övat på problemlösning, materialförståelse och att ta ansvar för sina val. Året har bjudit på en bredd av projekt där fantasi, teknik och kulturarv mötts i både stora och små arbeten.

De yngsta eleverna i årskurs 1–2 har fortsatt att utforska grundläggande hantverkstekniker. Under året har de knutit, flätat, tovat, vävt och sytt små figurer av filt, och steg för steg blivit tryggare i att hantera nål och tråd. Träslöjden har introducerats med enkla mät-, såg- och slipövningar som gett eleverna en första känsla för verktyg och trämaterial. Genom konkreta och lekfulla uppgifter har eleverna fått utveckla både finmotorik, kreativitet och uthållighet.

I årskurs 3–4 har fokuset legat på att bredda färdigheterna och prova mer avancerade tekniker. Eleverna har lärt sig att använda symaskinen och virka, knutit egna makraméarbeten och skapat elektriska spel och lyktor där grundläggande kunskaper om strömkretsar och komponenter ingått. Eleverna har fortsatt att dokumentera sina processer i Seesaw, vilket gjort deras utveckling synlig steg för steg.

I årskurs 5–6 har eleverna fördjupat sina textila färdigheter genom arbeten i maskinsömnad, broderi, batikfärgning, garnteknologi och mönsterkonstruktion. Parallellt har de fått pröva tekniker som tenngjutning, svetsning, koppardrivning, laserskärning och digital 3D-modellering. Genom att kombinera analoga och digitala verktyg har de fått uppleva hur idéer kan ta form från skiss till färdig produkt.

I årskurs 7 har eleverna studerat finländsk design och inspirerats av välkända formgivare. De har parvis utvecklat egna produkter genom att tolka olika formspråk och tänka kring funktion, estetik och funktionalitet. Sjuorna har även planerat och tillverkat bluetooth-högtalare, sytt pyjamasbyxor och bekantat sig med vinylskärare. En tydlig trend bland eleverna i årskurs 7–9 har varit intresset för att reparera och förändra befintliga kläder—ett arbetssätt som både sparar resurser och stärker den personliga stilen. Detta syns till exempel genom att den korta tillvalskursen, "Skrot och skräp blir nytt och fint", också detta år hade många intresserade deltagare.

I skolans tillvalsämne har elever från flera årskurser kunnat fördjupa sig ytterligare i olika hantverk. De har sytt egna plagg, vävt, tuftat, svetsat, smidit, arbetat i trä och tillverkat knivar och knivskaft. Intresset för digital slöjd har fortsatt att vara stort, och eleverna har använt vinylskärare och utforskat formpressning av trä. För årskurs 8–9 har en kortkurs i silversmide erbjudits, där eleverna fått pröva på att forma, löda och bearbeta silver och koppar. Samtliga deltagare har tillverkat en egen ring i sterlingsilver. Eleverna har också återanvänt ledningstråd och vattenrör i koppar för att skapa vackra armband.

Slöjdåret 2025–2026 har på många sätt visat hur mycket skapande som ryms i skolvardagen: tekniskt tänkande, kreativt mod och ett växande intresse för hållbarhet. Eleverna har arbetat målmedvetet, vågat prova nytt och fått uppleva glädjen i att skapa något med egna händer.

Elever i åk 5-6 har batikfärgat tyg och sytt väskor.
Foto: Maria Fjällström.

Gymnastik

Höstterminen började med utomhusaktiviteter som vanligt. För många av eleverna på högstadiet är det enda gången under dagen som elever vistas utomhus.

Vi poängterade rörelseglädje, betonade vikten av att röra på oss samt inkluderande av alla och fair play. Gemenskap, allas lika värde samt att hjälpa och uppmuntra varandra.

Nytt för i år är den uppdaterade sandplanen på Kaserntorget som nu är en inhägnad basket och innebandy plan med ordentligt underlag. Många fina matcher spelades där.

Vi provade på att simma pojkar och flickor skilt på hösten. Feedbacken var att det uppskattades av vissa klasser, mest i åk. 8. Några grupper ville helst simma med egen klass och många elever hade ingen skillnad. Bortfall från simningen var lika stort som tidigare med blandgrupper. Vi tog beslutet att återgå till blandgrupper i simningen på våren.

Enligt skolans tradition deltog årets nior i Självständighetsbalen i Stadshuset. Finklädde dansade våra elever och lyckades med bravur. Man kunde konstatera att eleverna växte med uppgiften trots en viss nervositet innan.

Före jul dansade vi med alla gymnastik grupper. Målet är att alla som vill skall kunna delta i den stora traditionella juldansen i högstadiets sal. Fint att se elever från alla årskurser i både högstadiet och gymnasiet dansa tillsammans.

Det blev en snöfattig vinter även i år. Skridskoåkningen gick bra menskidåkningen gick det sämre med. Knappt en gång i skidspåret med grupperna.

I maj ordnas nior as vårbal som vanligt. I skrivandets stund har vi hittills hunnit öva en gång med alla grupper. Det blir ett fint minne från deras högstadietid.

Våra elever deltog i innebandy i skolmäster-

skapen. Där kom både flickor och pojkar på fjärde plats.

I skolmästerskapen gjorde flickorna ett historiskt avtryck genom att ta den första guldmedaljen någonsin i fotboll. Stort Grat-tis. Pojkarna kom på fjärde plats i fotboll.

nas grässtafettlag tog hem en bronsmedalj.

I maj deltog vi i Stafettkarnevalen. Pojkar-

Flickorna tog guldmedalj i skolfotboll. Foto: Sonja Deniel

Huslig ekonomi

Läsårstemat "Omsorg om mig själv, andra och världen" har under hela läsåret lyfts fram på olika sätt i huslig ekonomi. Genom att tillreda hälsosam mat från grunden, baserad på främst finländska råvaror och med god hygien i åtanke jobbar vi med hela läsårstemat. I huslig ekonomi övar eleverna hela tiden på att sortera det producerade avfallet rätt. Att ta vara på matrester, minska matavfallet, äta mer vegetabilier övar eleverna på vid så gott som alla lärandetillfällen. Dessa exempel blir allt viktigare med tanke på att jordens förnybara resurser minskar i snabb takt. Eleverna lär sig på å sätt att ha omsorg om världen.

Åk 7

Elever i åk 7 får för första gången i grundskolan under ett helt läsår, varje vecka, undervisning i huslig ekonomi. Syftet med läroämnet är att utveckla elevernas praktiska färdigheter, kunskaper och attityder för att hantera vardagen i hemmet och främja en hållbar livsstil.

Under läsåret har eleverna i årskurs 7 fått lära sig grundläggande matlagningsmetoder som skala, finfördela, koka, steka, reda, grilla samt baka både med bakpulver och jäst. Att hålla ordning och reda samt upprätthålla en hög hygienisk standard i köket har prioriterats. Målet är att eleverna ska kunna tillreda billiga och hälsosamma måltider främst baserad på inhemska råvaror med en bärkraftig utveckling i åtanke. Eleverna har fått lära sig för livet. Eleverna har blivit vana vid att avsluta lektionen med att skjuta in stolen och tacka för maten – fina vanor som de har nytta av hela livet.

Under året har eleverna dokumenterat alla lektioner med hjälp av BookCreator. Eleverna har skapat fyra böcker med olika teman. Före julen jobbade eleverna mest med grundläggande matlagningsmetoder och kökshygien och de två böckerna eleverna skapade heter Kökets ABC och Kökets DEF. Efter jul har eleverna fått lära sig lite konsumentkunskap och

om näringen i maten. Böckerna som skapats efter jul har titlarna Konsumentens ABC samt Mat och näring. I böckerna ingår förutom teori och recept även reflektioner om matupplevelsen i samband med måltiderna de tillrett.

Eleverna har genom olika praktiska och teoretiska test, förhör och prov fått visa sitt kunskande. I ett praktiskt sluttest har eleverna parvis fått uppvisa att de kan grunderna i finfördelning, kokning, stekning, redning och kökshygien.

Ett uppskatta inslag i undervisningen var utematlagningen en kall vintervecka i samband med den nationella beredskapsdagen 7.2. Eleverna fick först utomhus lära sig att tända en eld i en bålpanna och sen inomhus fylla ett aluminiumfolieark med rotsaker, grönsaker, fisk och kryddor. Allt packades ihop till ett paket och eleverna fick tillreda sin skattkista på den varma bålpannan. Medan skattkistan låg på glöden fick eleverna gå på en tipsrunda och svara på bland annat frågor om hur man ska klara sig utan el under 72 timmar. Eleverna fick också tillreda den magiska mjukglasen med snö och salt som kylmedium. Spännande!

Tack alla elever i åk 7 för många fina undervisningstillfällen som ni varit med och skapat.

Tillval åk 8 och 9

I åk 8 och 9 är huslig ekonomi ett valbart ämne där syftet är att fördjupa sin praktiska kunskaper relaterade till vardagen i hushållet. Eleverna kan välja ämnet som ett långt eller kort tillval. I det långa tillvalet undervisas

Elever njuter av sin varma "skattkista" i en utetemperatur på ca -10 °C. Foto: Gun Åbacka.

eleverna i ämnet 4 av 5 perioder och i det korta 2 av 5 perioder.

Långt tillval åk 8

Det långa tillvalet i åk 8 inleddes med en fördjupning i Finlands matkultur och vi tillredde bland annat karelska piroger, laxsoppa och vispgröt. Vi fortsatte sedan med att lära känna matkulturen i de övriga nordiska länderna genom att göra kroppkakor, krumkaker, smørrebrød och plockfiskur. Den nordiska matresan avslutades med en äppeltestning under hållbarhetsveckan. Följande tema i det långa tillvalet var Europa och där inleddes helheten med en brittisk afternoon tea. Eleverna fick sedan gruppvis välja ett europeiskt land som de fördjupade sig i och presenterade för resten av gruppen. Eleverna fick även komma med förslag på rätter som skulle tillagas. Vi testade till exempel den virala kebabben, pommefrites, borsjtjsoppa, paella och pasta.

Övriga teman som behandlats under det långa tillvalet är exotiska frukter, kryddor och dieter. Eleverna fick pröva på att laga mat och baka utan mjölk och ägg, glutenfritt och vegetariskt. Vårterminen avslutades festligt med tårtor och smörgåstårter.

Kort tillval åk 8

I det korta tillvalet Den hållbara matresan har vi "rest runt" i Finland, Norden och Europa. Eleverna har genom ledtrådar fått lista ut destinationen för varje tillfälle, precis som i tv-programmet "På spåret". Vi inledde med en ordentlig fördjupning i finsk matkultur genom att "resa" till platser så som Åland, Björneborg, Villmanstrand, Kuopio och Rovaniemi. Eleverna fick pröva på bland annat böckling, renskav, siksoppa och havtornskräms.

I den andra delen av kursen fortsatte vår resa genom Umeå och Göteborg till Köpenhamn och därifrån vidare till Tyskland. Vi provade också på raclette från Schweiz och spanska

tapas. Vi tog även en avstickare till Ryssland för att pröva på blinier och jämföra fiskrom med tångkaviar. I slutet av kursen avslöjades elevernas poäng under resans gång och en vinnare korades.

Tapas i Hållbara matresan med åk 8. Foto: Charlotta Böhlström

Långt tillval åk 9

I det långa tillvalet i huslig ekonomi har kurserna haft följande teman: Kortrest mat, Jordan runt i en kastrull och Att flytta hemifrån. I kursen Kortrest mat fick eleverna fördjupa sitt kunnande om höstens billiga säsongprodukter som bär, tomat, squash, äpple och potatis.

Jorden runt i en kastrull är den kurs där eleverna mentalt reser jorden runt och landar i länder långt bort från Finland och bekantar sig med mer ovanliga och intressanta matkulturer. Eleverna tar reda på fakta och gör presentationer om typiska livsmedel och traditionella maträtter från ett självvalt land utanför Europa. Eleverna har detta läsår gjort fina presentationer och tillrett mat från Brasilien,

Kina, Etiopien, Malaysien, Sydkorea, Turkiet, Thailand, Indien och Vietnam. I tillägg har studerande undervisat om mat och matkultur i Japan och Somalien. Eleverna har tillrett och smakat på rätter som pao de queijo, wok, injera med mesir wat, apam balik, bibimbap, vårrullar, turkiska ägg, butter chicken, goi ga bap cai, okonomiyaki, barris iskukaris samt många andra smakfulla rätter. Många spännande dofter har spritt sig i undervisningsköket under dessa lärandetillfällen.

I kursen Att flytta hemifrån har fokus varit billig mat som passar en studerandes budget och hur rester från frysen kan användas kreativt. Tankar om vilka köksmaskiner som passar i en studielya samt kunskap om vilka städredskap och städmedel som kan vara bra att ha i en liten första studielägenhet har eleverna också fått ta del av i denna kurs. Kursen avslutades med en budgetsnål fest.

Vi firar att eleverna fått intyg på avklarad hygienpass samt det fysiska hygienpasset. Foto: Gun Åbacka

Kort tillval åk 9

Elever i åk 9 har detta läsår också haft möjlighet att avlägga hygienpasset och intresset var stort. Sammanlagt 28 elever har avlagt hygienpasset. Kursen har bestått av två delar, en teoretisk och en praktisk. I den teoretiska delen gick vi igenom grunderna i kökshygien och övade på olika uppgifter som kan ingå i hygienpasset. Att ha ett hygienpass kan resultera i ett sommarjobb där det finns krav på att den anställda ska ha kunskaper om livsmedelshandtering. Eleverna skrev sitt hygienpasstest i slutet av period 1 och i december firade vi en kort stund då eleverna fick sina intyg och hygienpass. I den praktiska delen har eleverna fått öva på praktisk matlagning där de fått visa sitt teoretiska kunnande i praktiken när det gäller känsliga råvaror och hanteringen av dem i ett kök. Tack till Vasa övningsskola som sponsorerat hygienpasset för dessa elever.

Elevhandledning

Målen för elevhandledningen i årskurs 7–9 är att stärka elevernas förståelse för sina studier, öka elevernas självkännetdom samt hjälpa dem att identifiera sina styrkor och förmågor. Handleddningen ska även synliggöra och stödja elevernas individuella studieframgång samt förbereda dem för framtida studie- och karriärval. En central del är arbetet med övergångarna mellan lågstadiet och högstadiet, och senare mellan högstadiet och andra stadiet. Elevens roll i samhället – både nu och i framtiden – är också ett viktigt tema. På Vasa övningskola arbetar vi årskursvis med samtliga dessa områden.

Årskurs 7

För eleverna i årskurs 7 är elevhandledning ett nytt ämne. Under läsårets två första perioder hade eleverna en lektion i veckan, där fokus var självkännetdom, målsättning och tidsplanering. En del av undervisningen ägnades även åt minnes- och studietekniker. Eleverna introducerades dessutom till skolans tillvalsämnen och gjorde sina val i januari. I januari hölls även ett tillvalsinfotillfälle för vårdnadshavare i skolans auditorium.

Elever från åk 8 på praο. Foto: Joanna Kraft-Nappari

Årskurs 8

Elevhandledningen fortsatte under vårterminen i årskurs 8, med två huvudsakliga teman: praktisk arbetslivsorientering (praο) samt yrkesbranscher & utbildningsområden. Eleverna fick en bred inblick i arbetsmarknadens olika sektorer och vilka kompetenser som efterfrågas i framtiden. Den obligatoriska praο-perioden genomfördes under vårvintern och pågick under vecka 12 (16-20 mars), då varje elev bekantade sig med arbetslivet på en arbetsplats.

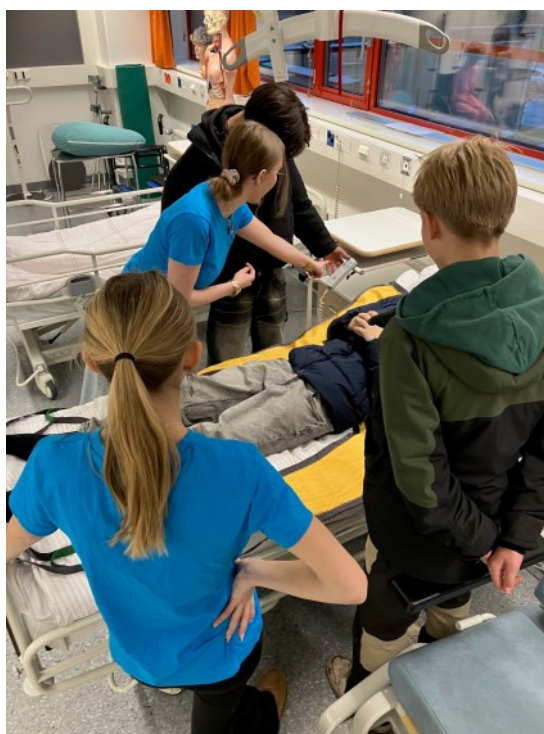
Inför praοn tränade eleverna praktiska färdigheter såsom att kontakta arbetsgivare, genomföra en arbetsintervju och reflektera kring sina yrkesrelaterade intressen. Efter praοn utvärderade eleverna sina erfarenheter och vad de lärt sig om arbetslivet – något som ofta väcker tankar inför framtida studie- och yrkesval.

I årskurs 8 ingick även individuella samtal med elevhandledaren. Under dessa samtal diskuterade eleverna sitt lärande, sin studieteknik samt eventuella planer för framtiden. Samtalen genomfördes under läsårets sista period i april-maj.

Årskurs 9

Elevhandledningen intensifieras under årskurs 9. Eleverna i åk 9 hade en veckolektion tillsammans med elevhandledaren under fyra perioder. Läsåret inleddes med en praο-period under en vecka på hösten, vecka 37. Därefter riktades fokus mot utbildningar på andra stadiet. Under hösten och vintern 2025-2026 gjorde eleverna studiebesök både till yrkesutbildningar och gymnasier, och flera utbildningsanordnare besökte även skolan. De elever som ville fick dessutom individuellt pröva på olika yrkesutbildningar under en dag. I undervisningen behandlades antagningskriterier, individuella målsättningar samt betyg i relation till utbildningsvägar på andra stadiet.

Utöver studiebesöken genomfördes individuella handledningssamtal med samtliga niondeklassare. Under november–december

Åk 9 besökte Yrkesakademin och fick testa på olika yrken under en dag. Foton: Joanna Kraft-Nappari

hade skolan även tre studiehandledningsstuderande på praktik, som höll egna samtal och lektioner med eleverna. För de elever som behövde extra stöd erbjöds uppföljningssamtal under vintern och våren.

I november ordnades ett gemensamt infotillfälle och utbildningsmessa för vårdnadshavare tillsammans med studiehandledarna vid Vasa övningsskola, Borgaregatans skola och Korsholms högstadium. Infomässan hölls i Academill i Vasa och var välbesökt av både vårdnadshavare och representanter för andra stadiets utbildningar i nejden.

Elevhandledningen i årskurs 9 kulminerade i den gemensamma elevansökan som ägde rum mellan 17.2 och 17.3. Eleverna gjorde sina ansökningar i smågrupper tillsammans med elevhandledaren och förberedde sig genom att öva både digital ansökan och pappersblanketter.

Detta läsår genomfördes företagsfostran i samarbete med samhällslära och elevhandledning. Eleverna i åk 9 genomförde fem lektioner inom företagsamhet och gjorde i april

2026 ett besök till Företagsbyn. I företagsbyn deltog och tävlade eleverna i ett företagsamhetsspel och fick på så sätt bekanta sig med företagsamhet och ekonomi.

Eleverna i åk 9 fick bekanta sig med andra stadiets utbildningar och besökte bland annat Yrkesakademin vid Kungsgården i Vasa under niornas dag.

I april besökte åk 9 Företagsbyn för högklasserna. Eleverna jobbade med ekonomi och företagsamhet och lärde sig på ett interaktivt sätt att driva ett företag.

Gemensam elevansökan info- och utbildningsmessa ordnades i Academill för vårdnadshavare till elever i åk 9. Utbildare för andra stadiets utbildningsanordnare var på plats och berättade om sina utbildningar.

Företagsbyn åk 9 – ämnesöverskridande samarbete

Årskurs 9 deltog för första gången i Företagsbyn för högklasserna under vårterminen, ett undervisningskoncept som ger en konkret och verklighetsnära inblick i hur företagande och arbetsliv fungerar. Företagsbyn genomfördes som ett ämnesöverskridande samarbete med samhällsläran och elevhandledning- en med samtliga elever i åk 9.

Arbetet inleddes med en lärarfortbildning eftersom Företagsbyn undervisas digitalt. Eleverna förberedde besöket till Företagsbyn i klassrummet under fem lektioner, där eleverna steg för steg fick bygga upp den kunskap som krävs för att kunna delta aktivt i spelet i Företagsbyn för högklasserna.

Efter förberedelserna besökte eleverna Företagsbyn, där de deltog i ett interaktivt spel. Eleverna delades in i grupper och drev var sitt företag i en simulerad företagsmiljö. Under spelets gång ställdes grupperna inför olika utmaningar och beslut som rör produktion, ekonomi och samarbete. Målet var att tillsammans fatta genomtänkta beslut för att få företaget att utvecklas på bästa möjliga sätt.

Spelet avslutades med en sammanställning där grupperna jämför sina resultat och ser vilket företag som har klarat sig bäst. Besöket i Företagsbyn gav eleverna en ökad förståelse för entreprenörskap, arbetslivets krav och vikten av samarbete, samtidigt som lärandet sker på ett engagerande och inspirerande sätt.

Åk 9 besökte Företagsbyn. Foto: Joanna Kraft-Nappari

Lärare Jennie Barck och elevhandledare Joanna Kraft-Nappari på besök i Företagsbyn. Foto: Joanna Kraft-Nappari

GYMNASIET

STÖD FÖR FRAMGÅNG

Läsåret 2025–2026 har varit ett innehållsrikt och utvecklingspräglat år för Vasa övningsskolas gymnasium. I vårt hus har nästan 400 studerande och cirka 50 vuxna i personalen dagligen bidragit till en levande, trygg och inspirerande skolgemenskap. Det är med stolthet jag som rektor konstaterar att våra studerande inte bara trivs hos oss, utan också representerar skolan på ett föredömligt sätt – både i och utanför klassrummen. Våren 2026 dimitterar vi 100 nya studenter med studentresultat som heter duga. I höst får vi ytterligare dimittera våra IB-studerande som under maj månad skrivit sina Final Exams.

Årets gemensamma läsårstema "Omsorg om mig själv, andra och världen" har genomsyrat verksamheten på många plan. Temat har varit närvarande i bland annat planering av innehållet i undervisningen, i studerandevårdens möten och inte minst i vår vardagliga dialog. Vi har aktivt arbetat för att stärka välmående, empati och ansvarstagande – värden som är grundläggande för både lärande och ett hållbart samhälle.

Ett särskilt fokusområde under året har varit den lagförändring gällande stöd för lärande, som trädde i kraft den 1 augusti 2025. Vi har lagt ner ett omfattande arbete på att analysera, diskutera och utveckla våra arbetsätt för att ännu bättre kunna stöda varje studerandes lärande och utveckling. Nya tankar har vuxit fram kring hur vi systematiskt och flexibelt kan erbjuda stöd som främjar både kunskapsutveckling och välmående. Våra studerande uttrycker att de upplever att de har fått stöd för sin framgång. Utvecklingsarbetet med stöd för lärande fortsätter även inkommande läsår då vi tillsammans med de andra övningsskolorna i landet jobbar med att hitta fram olika hållbara arbetsätt som främjar inlärning.

Världen är i förändring men även gymnasieutbildningen. Under året har vi diskuterat de nya studentproven i konst- och färdighetsämnen som ordnas i bildkonst, musik och gymnastik från och med examen hösten 2029.

Läsårsöppning. Foto: Moja Ladvelin.

Under våra utvecklingsdiskussioner har vi också ventilerat kring hur bedömning kan utformas så att även den främjar studerandes välmående och motivation. Vi kan konstatera att vi har *"heimani i skick"* på många plan redan men att vi alltid också kan bli bättre.

Utvärderingarna visar att våra studerande trivs i skolan, något som även bekräftas av resultaten i Hälsa i skolan-enkäten. Särskilt uppskattat är satsningen Övis i rörelse, som uppmuntrar till fysisk aktivitet under skoldagen. Många studerande har lyft fram önskemål om ännu mer pausgymnastik under lektionerna – en viktig signal som vi tar med oss i det fortsatta utvecklingsarbetet. Inkommande läsår infaller en tydlig förändring i vår dagliga verksamhet då vår undervisning bedrivs både på Skolhusgatan och på Aca-demill.

Vi kommer att promenera många nyttiga steg mellan byggnaderna – garanterat en hälsofrämjande insats.

Under kompetensveckan i april präglades verksamheten av kreativitet och nyfikenhet. Tillsammans fördjupade vi vår förståelse för de mångsidiga kompetenser som lyfts fram i läroplanen. Vi påmindes om att utbildning inte enbart handlar om ämneskunskap, utan också om att rusta studerande för livet genom att utveckla kreativitet, kritiskt tänkande, samarbetsförmåga och ansvar.

Bänkskuddardagen. Foto: Moja Ladvelin.

En av våra styrkor är vår kunniga och engagerade personal. Som ny rektor har jag haft förmånen att få stöd av kompetenta, generösa och professionella medarbetare som med trygg hand vägleder både studerande och varandra. Den kollegiala kulturen präglas av vilja att utvecklas tillsammans och att sätta studerandes bästa i centrum.

Inför det kommande läsåret har skolans ledningsgrupp arbetat fram en ny strategi som vilar på den gemensamma strategin för landets övningsskolor. Som övningsskola har vi ett särskilt uppdrag och i nära samarbete med Åbo Akademi ansvarar vi för handledd praktik för lärarstuderande. Samtidigt är vi en aktiv del av forsknings-, försöks- och utvecklingsverksamhet, både lokalt, regionalt och nationellt. Genom nätverket eNorssi samarbetar vi med andra övningsskolor i landet och bidrar till utvecklingen av utbildning på bred front.

Strategin betonar ett starkt kvalitetstänk som ska genomsyra såväl den dagliga verksamheten som den långsiktiga utvecklingen. Målet är, och ska vara, att säkerställa en hög kvalitet i undervisning, handledning och skolutveckling.

Ett ord som har funnits i rektorns tankar under året är det japanska ordet *omotenashi* – en livsfilosofi som handlar om att visa omtanke genom att alltid bry sig om detaljerna, i varje möte och i allt man gör. Det är ett förhållningssätt som inspirerar till närvaro, respekt och strävan efter kvalitet i både det stora och det lilla. Som ny rektor är jag den första att erkänna att jag säkert inte alltid har lyckats leva fullt ut enligt *omotenashi*'s anda, men jag vågar ändå säga att jag har strävat till att göra mitt bästa och försökt lära mig av allt snubblande längs vägen. *Omotenashi* erbjuder en tydlig riktning i en komplex och ibland överväldigande vardag. När allt inte ännu sitter i rutiner och besluten är många, blir *omotenashi* ett slags kompass: att i varje situation sträva efter

att se helheten, men också att uppmärksamma detaljerna som påverkar människors upplevelse av skolan. Det kan handla om hur man möter studerande i korridoren, hur man formulerar ett mejl till personalen, eller hur man skapar strukturer som underlättar vardagen för andra.

Med årets erfarenheter i bagaget står vi nu redo att tillsammans möta de nya utmaningar och äventyr som läsåret 2026–2027 kommer att föra med sig. Men innan dess hoppas jag att vi alla tar oss tid att stanna upp, andas ut och njuta av sommarens välförtjänta fröjder.

Moja Ladvelin, tf gymnasierector

Samling inför advent. Foto: Moja Ladvelin.

IB-PROGRAMME

International Baccalaureate Diploma Programme

International Baccalaureate is an international upper secondary education offered in more than 140 countries. Our IB students follow the same curriculum as all other IB schools worldwide. In the IB programme at Vasa övningsskola the language of instruction is English.

This academic year started with 32 students in the preparatory pre-DP class, 29 students in the first Diploma year and 30 students in the second and last Diploma year.

The IB schools in Finland have a very good cooperation. An annual national meeting for heads, coordinators and guidance counsellors is arranged every January. This year we hosted the event 29-30 January with approximately 50 participants. Many important common issues were discussed and the meeting was visited by a representative from the Ministry of Education and Culture in person and Mrs Katrin Fox from the IB organisation through link.

Glada IB-opot på studiebesök vid Umeå universitet. Photo: Pia Lustig.

Other special events during the year:

- IB graduation, Diploma Ceremony, was held 22 August for 18 new diploma graduates
- Biology students from both Diploma classes were on a field trip 18-19 September
- IB dinner was arranged as a CAS project 4 December. IB students prepared food from different countries, and this way collected money for charity
- Three IB open house events for ninth graders and an information evening for their parents were arranged in January
- The third-year students participated in the last day of school together with the national line students 5 February with costumes, program for the younger students and a tour in town on trucks
- Most of the students in DP 1 participated in the dance of the eldest 6 February
- Collaborative science project for DP 1 in Turku 3 March
- Opening of the Visual Arts exhibition 27 March
- Last day of school for DP 2, ByeB, was celebrated 31 March. The day started with a hotel breakfast for students and teachers followed by a highly appreciated program for the students and teachers
- The final exams take place 27 April– 20 May. The results from the exams are published 6 July

Henrik Lindgrén, IB-Coordinator

CSP2. Photo: Markus Norrby.

IB projects

Collaborative science project

In the beginning of march all the students in 2E and 3E that study the natural sciences visited Åbo Akademi in Turku. We visited the science buildings of Åbo akademi university which includes Aurum and Biocity.

Different science workshops in chemistry, physics and biology were organized here.

Three groups did laborations in Aurum and one group at Biocity. All the workshops were designed to include parts of physics, chemistry and biology. As an example, the group of students that visited the laboratories in Biocity got to perform gel electrophoresis to examine lengths of DNA molecules and do microscopy to see different characteristics in fruit flies. Gel electrophoresis is a common technique used in crime scene investigations, and the common fruit fly is a model organism that has been used to study many different diseases.

CanSat competition 2026

A team from 2E once again represented the school at the Finnish CanSat competition organized by ESERO Finland and Heureka. The team name was Fly Little Pony. This time the competition was held mainly at Academill, with rocket operations as usual at Söderfjärden.

The mission the team chose this year was to measure CO₂ and particle emissions from rocket launches, by having a sensor on board the CanSat for atmospheric measurements and a special ground station at the launch site to measure and compare ground level pollutants. The team also built and tested several special antennas to help with data transmission.

The competition was the biggest so far with 15 teams competing, and this year the winning team was from Turku. But the Fly Little Pony team put together a great project and succeeded in most aspects of their mission. A lot of hours went into the project, but the whole team learned a lot about space, satellites and rockets, while having a lot of fun at the same time.

The rocket team installing the motor just before launch, supervised by team member Ivan. Photo: Markus Norrby.

Anton Voziyan will represent Finland in the international physics olympiad in Colombia 4-12.7.2026
Photo: Markus Norrby.

Physics olympiad

The final year IB student Anton Voziyan was selected to be a part of the Finnish national physics olympiad team for 2026.

The first stage was to compete in the Nordic-Baltic physics olympiad in Tallinn 24-26.4, where teams from about 10 other invited countries participated, in addition to Nordic and Baltic countries. Anton scored highest in the Finnish team, placing him on the overall silver medal category.

The next step is to represent Finland in the international physics olympiad, this year held in Colombia in July.

Markus Norrby

STUDERANDEKÅREN

Styrelsemedlemmar 2025-2026:

Max Svarvars (ordförande), William Pada (ekonomiansvarig), Moa Gammelgård (viceordförande), Tiki Torrkulla (sekreterare), Tuva Bergman (someansvarig), Alexander Säll, Felicia Tigerstedt, Madeleine Holm, Alfred Grönlund, Ilmari Telaranta, Moa Torrkulla, Sami Menani

Efter årsmötet 20.1.2026:

Moa Gammelgård (ordförande), Alfred Grönlund (viceordförande), Ilmari Telaranta (ekonomiansvarig), Tuva Bergman (someansvarig), Moa Torrkulla (sekreterare), Alexander Säll, Felicia Tigerstedt, Madeleine Holm, Axel Öst

Handledande lärare: Nikke Palmberg och Moa Kola

SKS verksamhet 2025-2026

Stormöte 4.9.2025

SKS ordnar i början på varje skolår ett stormöte där de nya representanterna från årskurs 1 väljs in till styrelsen. Höstens stormöte hölls i vanlig ordning precis som de tidigare åren. De som ställde upp inför valet fick berätta kort om sig själva samt om varför de var intresserade av att vara med i styrelsen.

De nya invalda representanterna blev: Alfred Grönlund, Ilmari Telaranta, Moa Torrkulla, Sami Menani och från åk 2 Madeleine Holm.

SKS bjöd på bullar

I samband med friluftsdagen efter period ett bjöd SKS på bullar som grattis för att ha klarat period 1 med bravur.

Tema: "Ursäkta jag kom fel". Foto: Tuva Bergman.

Temadagar

SKS ordnar temadagar för att pigga upp skolvardagen. SKS har bland annat ordnat temadagar som "klä ut sig till något som börjar på samma bokstav som du själv", "Ursäkta, jag kom fel", pyjamas-tema och alla hjärtans dag-tema.

Sociala medier

SKS har varit mycket aktiva på sina sociala medier under detta läsår. Det har gjorts tiktoks med lärare och instagraminlägg. Nästan varje onsdag publicerade SKS en meme på Instagram. Memesen och tiktoksen var mycket omtyckta och bidrog till att lätta på stämningen under skoldagarna.

Innebandyturneringen 17—18.12.2025

Varje år ordnar SKS en innebandyturnering mellan klasserna i skolan. Även detta läsår var den mycket uppskattad och vi fick se både fina prestationer och utklädningar.

Stämningen under årets innebandyturnering var exceptionellt bra och skolandan och gemenskapen stärktes. Studerande från alla årskurser deltar och presterar både kreativt och flitigt.

2B med tema Sean Banan. Foto: Moa Kola.

Förstapris för bästa kostym gick till 3B och deras Hogwarts-tema. Vinsten för flest vunna matcher gick till 3D.

Elev- och studerandekårsdagarna 14—15.1.2026

Moa G, Tuva, Alfred och Ilmari var tillsammans med handledare Moa Kola på elev- och studerandekårsdagarna i Uleåborg. Där fick de tal del av diskussioner, aktiviteter och nätverkande med de andra Övningskolorna i Finland. Vi fick även inspiration inför läsåret 2026—2027 då elev- och studerandekårsdagarna ska hållas i Vasa och Vasa övningskola är då arrangör.

PR för årskurs 9, 13—14.1.2026

SKS presenterade sig och berättade om verksamheten för årskurs 9 från olika skolor som kom på rundvandring till gymnasiet. Presentationen ägde rum i biblioteket och gjordes i ett samarbete med tutorerna

SKS middag, 3.2.2026

SKS bjöd alla styrelsemedlemmar på middag vid Niska Vasa.

Välgörenhetsgalan 5.3.2026

Den årliga välgörenhetsgalan ordnades i mars. SKS hade hand om kaffeserveringen och även den frivilliga pengasamlingen, som detta år gick till Project Liv. Välgörenhetsgalan var som vanligt i samarbete med musiklinjen som stod för musiken. Det bjöds på allt från Kent till filmmusik. Musiklinjen och SKS briljerade och tillsammans samlade de in 1111€ som donerades.

Vändagsprogram 13.2.2026

På vändagen ordnade SKS program i G-byggnadens aula. Där fick man skriva en vändagshälsning på en stor skärm, delta i en "kraminsamling" för att vinna en chokladplatta och gissa antalet godisar i en godisburk fylld.

Donation till Project Liv. Foto: Alexander Säll.

Pingisturnering och schackturnering, februari 2026

I år ordnades en pingis- och en schackturnering. I samband med turneringen införskaffades två schackbräden som får användas på rasterna. Sammanlagt deltog ca 40 studerande i turneringarna och vinnarna fick presentkort.

Hygienpass

Med hjälp av Folkhälsan ordnade SKS en möjlighet att skaffa hygienpass. SKS erbjuder passet för 20 €. Hygienpassen är väldigt uppskattade bland studerande och är mycket praktiska att använda då man bland annat söker sommarjobb.

Öviströjor

SKS säljer liksom tidigare år en tröja med Övis-logon på. I år såldes den i många olika färger. Mycket uppskattat av både studerande och lärare.

Äggjakt

I samband med påsken ordnade SKS en äggjakt på skolan. Studerande fick leta ägg hela dagen. En stämningshöjare och en liten morot för att orka genom veckan.

@sksovis

Stämningen under välgörenhetsgalan. Foto: Moa Torrkulla/Ilmari Teleranta.

Välgörenhetsgalan. Foto:DCB.

TUTORERNA

Tutorverksamheten

Tutorerna har aktivt jobbat för att de nya ettorna skall känna sig välkomna och inkluderade i vår skolverksamhet. De inledde sitt verksamhetsår med gemensam planeringsförmiddag innan skolstarten. Redan första skoldagen fick ettorna träffa tutorerna för "lära känna varandra" övningar i basgrupperna.

Tutorgruppen ansvarade för planeringen och genomförandet av friluftsförmiddagen som ingick i ettornas SH01 kurs.

I oktober hölls ett arbetsmöte med utvärdering av verksamheten samt planering framöver. Som diskussionsunderlag användes Folkhälsans material.

I december samlades basgrupperna för traditionellt julpyntande och dekoration av peparkakshus.

I april arrangerades en gemensam eftermiddag för samtliga ettor där de studerande samverkade i blandade lag mellan basgrupperna för att stärka samhörigheten inom årskursen.

Aktivitetseftermiddag för åk 1. Foto: DCB.

Tutorerna har medverkat vid flertal PR-tillfällen för åk 9.

Tutorteamet har på ett föredömligt sätt jobbat och samverkat för skolans bästa.

Ett glädjande stort antal studerande i årskurs 1 anmälde i april 2026 sitt intresse för att fungera som tutorer under läsåret 2026-27. Av dessa utsågs 20 studerande som fick delta i tutorutbildningen under tre tillfällen i maj. Maria Lingonblad, sakkunnig från Folkhälsan, fungerade som ledare för en utbildningsdag.

De erfarna tutorerna gav över stafettpippen till det nya teamet under en gemensam träff.

Tutorer 2025-2026:

Agnes Klockars, Alva Rönnberg, Aviva Widell, Ebba Forsberg, Eliel Yap, Elizabeth Borgmästars,

Elyn Rönnberg, Erika Palmujoki, Kasyap Putluru, Lina Lassus, Linnéa Berg, Lotta Granqvist, Lukas Forsén, Maija Rönn, Mante Ivanovaite, Maria Vasileva, Moa Wulff, Niklas Nyholm, Nora Maskulin, Ronja Katajalehto, Selma Bertula, Signe Rönnlund

Tutorhandledare: Diane-Christine Blusi, Åsa Löf och Camilla Rogaszewska

Sandödagen för åk 1. Foto: DCB.

GRUPPHANDLEDNA

Årskurs 1

Under läsåret 2025–2026 har arbetet inom årskurs 1 präglats av ett starkt fokus på att bygga upp en trygg och inkluderande gemenskap. Vårt mål har varit att varje studerande ska känna sig välkommen, sedd och som en naturlig del av skolans vardag. Vi har strävat efter att skapa en miljö där eleverna vågar uttrycka sig, känner glädje i att komma till skolan och upplever att deras styrkor och erfarenheter bidrar till gruppen.

För att stärka sammanhållningen i årskursen har vi under året arbetat aktivt med att bygga relationer både i klassrummen och i de informella mötena i korridorerna.

Grupphandledarnas regelbundna basgrupps-träffar har spelat en viktig roll i att stödja tryggheten och ge utrymme för diskussioner, frågor och gemensam reflektion. Därtill har varje studerande fått individuella samtal med sin grupphandledare, vilket bidragit till att skapa en personlig kontakt och tidigt fånga upp eventuella behov.

Gemensamma aktiviteter har varit viktiga inslag i årskursens gemenskapsbyggande. Sandö-eftermiddagen i september, som tutorerna arrangerade, gav en positiv start på läsåret och hjälpte studerandena att snabbt lära känna varandra. Under friluftseftermiddagen fick eleverna samarbeta i nya grupper och uppleva skolgemenskapen utanför klassrummets ramar.

De fem tematräffarna som genomförts under året har bidragit till att stärka värdegrundsarbete och dialog kring frågor som berör studieliv, välmående och ansvar.

Vid varje periodbyte har grupphandledarna följt upp studerandes utveckling och studiesituation. Korta studerandesamtal har hållits när det funnits behov, och vi har samarbetat nära med ämneslärare och speciallärare för att uppmärksamma och åtgärda eventuella stödbehov i ett tidigt skede.

Vi har haft som utgångspunkt att varje studerande ska få det stöd hen behöver för att trivas och nå sin fulla potential.

Sammanfattningsvis har läsåret präglats av ett aktivt arbete för att skapa trygghet, gemenskap och struktur för våra nya studerande.

Arbetet fortsätter men vi ser redan att många studerande funnit sin plats, utvecklats i sina studier och tagit steg mot att känna sig hemma i sin nya skolmiljö.

Terese Söderman (1A), Solveig Wallin (1B), Åsa Löf (1C), Joachim Hofman (1D), Mikael Lax (1E)

Klass 1D med sitt sandslott under friluftseftermiddagen på Sandö. Foto: Joachim Hofman.

Årskurs 2

Årskurs 2 har ett händelserikt år bakom sig och tillsammans har vi betonat omsorg om varandra och allas trivsel i skolan.

Under året har studerandena planerat och genomfört två stora evenemang: Lucia och de äldstes dans.

Äldstes dans. Foto DCB.

Planeringsgrupperna för evenemangen har arbetat självständigt och målmedvetet. Vi är tacksamma över handledning och stöd de har fått av Jani Jansson, Thomas Friman och Sonja Deniel.

I mörkaste december deltog hela årskursen i genomförandet av en stämningsfull luciamorgon där studerande, personal och inbjudna föräldrar fick njuta av ett fint program med musikinslag och diktläsning. Morgonen avslutades med värmande glögg och pepparkakor i matsalen.

I början av februari bjöd deltagarna i kursen Äldstes dans på en sprakande fin dansuppvisning i Estradan.

Efter att ha betat av flera klassiker i salongsdans kulminerade uppvisningen i den egna dansen som var både rolig och kreativ.

Läsårstemat "Omsorg om mig själv, andra och världen" har varit i fokus när vi har jobbat tillsammans i och utanför skolan.

Äldstes dans. Foto DCB.

I undervisningen betonar vi inte enbart inhämtandet av ämneskunskaper utan varje lektion erbjuder möjligheter att träna samarbete och interaktion med varandra.

Genom par- och grupparbeten, diskussioner och presentationer strävar vi efter att etablera en inkluderande och kreativ miljö för alla.

I modersmålet har studerandena jobbat med processkrivande när de har undersökt olika genrer och provat skriva till exempel recensioner.

I slutet av mars var en liten grupp IB-studerande med och representerade skolan i tävlingen CanSat som avgjordes ute på Söderfjärden i Sundom. Tävlingen går ut på att planera och bygga en minisatellit som skjuts upp för samla in vetenskapliga observationsdata. Det blev ingen vinst i år men vi är väldigt stolta över deras insats.

Med alla de här erfarenheterna i ryggsäcken ser vi fram emot årskurs 3.

Johanna Bonäs (2A), Johanna Söderholm (2B), Ann-Charlotte Söderman och Frida Crotts (2C), Caroline Ingo (2D), Hillevi Lasén (2E)

Första skoldagen. Foto: Caroline Ingo.

Årskurs 3-4

Under läsåret har betoning satts på delaktighet och samverkan. Abikommittén gjorde ett gediget arbete inför bänkskuddardagen och flertal träffar med grupphandledarteamet ordnades för att diskutera arrangemangen. 70 studerande var inkluderade i någon form för att göra abivideon. Polismyndigheten sände ut nya rekommendationer gällande penkis i ett sent skede och rektorerna för gymnasierna i Vasa gick samman för att säkerställa körningen med lastbilsflak. Skolorna bekostade ordningsvakter för varje flak och sände in anhållan om offentlig tillställning. Lastbilarna inspekterades innan körningen. Abikommittén skötte kontakterna till lastbilsföretaget och de formulär som behövdes för företaget. Bänkskuddardagen blev lyckad och publiken bestående av studerande, lärarstuderande, föräldrar och personal charmerades av en välnövad catwalk. Programmet var välplanerat och vänligt. Grupphandledarna hade all anledning att vara stolta över sina studerande.

Individuella samtal har hållits med samtliga studeranden där studeranden fått blicka tillbaka på sin studietid i gymnasiet, men även rikta blicken framåt mot tiden efter gymnasiet.

Under läsåret har tematräffar ordnats. Första oktober spenderades eftermiddagen vid Öjberget med olika aktiviteter, med fokus på välmående. Den andra träffen i november fick vi ta del av en paneldiskussion om jämställdhet och likabehandling med inbjudna gäster (Tim Wallin, Linn Ljung och Frans Villanen). I januari bjöd vi in tidigare studerande Hannes Hartvik och William Dahl som delade sina erfarenheter gällande militärtjänstgöring, studieval och Vasa som studiestad.

I april konstituerades gruppen av blivande årskurs 4 med 11 studerande. Kristina Skjäl fungerar som deras grupphandledare nästa läsår.

ETT VARMT TACK TILL ALLA STUDERANDE OCH FÖRÄLDRAR FÖR ETT GOTT SAMARBETE UNDER GYMNASIETIDEN!

Kristina Skjäl (3A), Diane-Christine Blusi (3B), Thomas Friman (3C), Lisette Smedlund (3D), Margita Nylund (3E), Moa Kola (4A)

Åk 3-4 på Sandö. Foto: DCB.

Innebandy, åk 3B och deras Hogwarts tema.

ÄMNESVIS VERKSAMHET

Bokmässan med Ann-Luise Bertell. Foto: Kristina Skjäl.

Svenska och litteratur

Läsårets tema, "Omsorg om mig själv, andra och världen", har varit vägledande för undervisningen i ämnet. Studerande har fått uppleva att läsning och skrivande är utvecklande

Wilma Möller på besök. Foto: Kristina Skjäl.

på ett individuellt plan. Vi har också betonat hur den kommunikativa kompetensen har stor betydelse på ett samhällsligt plan. I många studieavsnitt har fokus legat på kreativa skrivövningar och muntliga presentationer som hjälper skribenterna att upptäcka sin egen röst och stil. I år har vi till deltagit i olika skrivtävlingar där studerande skrivit kreativa texter och en del har vunnit fina priser.

Under läsåret har vi fått besök av flera olika författare. Petter Sandelin besökte oss under hälsomässan och berättade om sin roman "Skott". Under Vasa Littfest kom Malin Kivelä och talade om sin essäbok "Naturhaverierna" och Marcus Rosenlund intervjuades av ettor och tvåor i Dramasalen på Vasa stadsbibliotek. Samtalet rörde sig kring ämnen som klimatförändring, AI och global ojämlikhet.

Barn- och ungdomsförfattaren Wilma Möller besökte oss också på hösten och berättade om

sin väg till författarskapet. Läscentrum har försett oss med recensionsexemplar av ungdomsromaner av både finlandssvenska och rikssvenska författare och gymnasisterna har skrivit recensioner av böckerna för webbtidningen Läsglans.

Under hösten deltog en grupp tvåor i Prata bok-projektet och skrev reportage om tre olika författarsamtal på Helsingfors bokmässa. I samband med bokmässan såg vi pjäsen Ronja Rövardotter på Svenska Teatern. Hela årskurs 1 såg också pjäsen "A Ghost Story 02:22" på Wasa Teater. Teaterbesöket sponsorerades av Svenska kulturfonden. En grupp tvåor deltog i Yle Nyhetsskolan och skrev nyhetsartiklar och reportage under handledning av journalisten Heidi Finnilä och ämnesläraren.

Flera undervisningsgrupper deltog i Ord-konstseminariet 17.4 på Academill där de fick ta del av ett samtal om fantasyromanen "Anaché - Myter från Akkade" av Maria Turtshaniöff.

FN:s läskunnighetsdag 8.9 uppmärksammades i gymnasiet genom att alla i skolan läste skönlitteratur under en halvtimme och studerande gjorde en film om varför det är viktigt med läsning. Liksom ifjol uppmärksammades dessutom den internationella modersmålsdagen och internationella poesidagen med olika aktiviteter, evenemang och utställningar i skolan.

Under läsåret har stöd erbjudits inom ämnet i form av tematiska skrivstugor där ämneslärare handlett studerande i deras textproduktion.

I oktober besökte 11 lärare i svenska och litteratur från gymnasiet Lundellska skolan i Uppsala Vasa övningsskola och följde med undervisningen. Vi har en stående inbjudan att besöka deras skola för att fortsätta samarbetet.

Studerande intervjuar Marcus Rosenlund. Foto: Kristina Skjäl.

SPRÅKGRUPPEN

Finska, engelska, tyska, franska

I vår skola har vi flitiga språkstudenter i alla ämnen och språkkännerna stöder varandra såväl direkt som indirekt. I de första studieavsnitten fokuserade vi på att bygga en trygg gemenskap där alla kan jobba med alla och där varje röst får utrymme att höras, detta för att förstärka de studerandes sociala kompetens. På begäran av studenter har vi fortsatt med sittordningar som läraren gjort, vilket ger studenter möjligheten att lära känna sina medstudenter bättre. De lär sig hjälpa varandra men även ta ansvar för sitt eget arbete – kompetenser som är viktiga resten av livet!

Mobilfria lektioner gynnar inlärningen och datorn används endast när den behövs. I de korta tillvalsspråken, tyska och franska, jobbede vi med tryckt bok och stor fokus på att anteckna för hand i häftet för att uppmuntra studenter att uttrycka sig med de medel de

har till hands och tänka själva innan man söker svaret på en översättningstjänst. Vi övar också på muntliga presentationer i smågrupper för att stärka det språkliga självförtroendet.

Under läsåret besökte de studenter som läser modersmålsinriktad finska och franska i åk 2 Vaasan kaupunginteatteri och såg pjäsen om Edith Piaf – Je ne regrette rien/En kadu mitään, vilket uppskattades av både lärare och studenter. Pjäsen kompletterades med för- och efterarbete i respektive språkgrupper.

I finskan har tandemsamarbetet med Jyväskylän normaalikoulu och Vaasan lyseon lukio fortsatt. Tandempedagogiken bygger på att språket lärs i ömsesidigt samarbete med den andra språkgruppen, via autentisk interaktion med modersmålsanvänn-

Muntliga prestationer i smågrupper. Foto: Frida Crotts.

R

Piaf—En kadu mitään / Je ne regrette. rien.

dare. Samarbetet har stärkt de studerandes förmåga till självstyrning, dvs. att man parallellt med språklärandet också lär sig att planera, styra och utvärdera den egna lärandeprocessen.

Språklärarteamet har träffats regelbundet för uppföljning av studerande och för att kartlägga behov av stöd för lärande samt utveckla metoder och verktyg för stöd och differentiering. Vi har delat med oss av nya insikter från fortbildningar. Johanna Söderholm sitter med i styrelsen för SUKOL, det nationella språkläraryrkesförbundet, vilket innebär att vi uppdateras på aktualiteter. Vi deltog i april i en inspirerande föreläsning om AI-tillämpningar inom språkundervisningen: idéer för att ta fram läromedel och utveckla elevernas reflektionsförmåga. Språklärarna inom Vi7 har ett gott samarbete och träffades senast i april för lunchmöte och Österbottens bokmessa.

I år har vi haft lärarstuderande i alla främmande språk och finska, efter ett avbrott under föregående läsår.

I handledningen av våra ämneslärarstuderande i språk sätter vi stort fokus på att de ska förstå och kunna implementera de värderingar som genomsyrar vårt arbete och som vi långsiktigt jobbat fram, som att värna om en trygg lärgemenskap, ändamålsenlig användning av digitala verktyg samt fokus på sociala kompetenser.

VÅR KOLLEGA FRIDA CROTTIS, LEKTOR I FRANSKA, HAR TILDELATS FINSKA VETENSKAPS-SOCIETETENS LÄRARPRIS PÅ 5000 EURO + 2000 EURO FÖR UTVECKLING AV ÄMNET.

VI GRATULERAR FRIDA!

Historieläraren Johanna Bonäs guidar studerande genom stadens historiska miljöer med fokus på förryskningsperioden och inbördeskriget.

Historia

Under läsåret har undervisningen i historia utvecklats i enlighet med läroplanen och med utgångspunkt i läsårstemat Omsorg om mig själv, andra och världen. I undervisningen har särskild vikt lagts vid demokratifostran, inkludering, jämlikhet och antirasism. Under läsåret har vi aktivt arbetat med att utveckla stödet för lärande i enlighet med den nya reformen. Detta har inneburit att vi i högre grad differentierat undervisningen, anpassat uppgifter och erbjudit handledning för våra studerande utifrån individuella behov.

Studiebesök har varit en central del av undervisningen. Inom studieavsnittet Hi5 genomfördes exkursioner till Gamla Vasa i samarbete med Kulturösterbotten. I flera studieavsnitt har studerande besökt muséer, utställningar och lokala arkiv. I kursen Historia 3 har studerande deltagit i guidade stadsvandringar i Vasa.

Undervisningen har ytterligare berikats genom gästföreläsningar och expertbesök, både på plats och via digitala lösningar.

Inom IB-undervisningen har studerandeautonomi betonats, särskilt vid val av essäteman, och arbetet med en mer dynamisk och individualiserad bedömning har fortsatt.

Lärarna har deltagit i fortbildningar för att stärka sina ämneskunskaper och utveckla undervisningen. Under året har fortbildning bland annat skett genom deltagande i arrangemang ordnade av Forum för levande historia, Svenska bildningsförbundet, samt genom en studieresa till Europaparlamentet i Bryssel och deltagande i bokmässan i Göteborg. Samarbetet med kollegor inom Vi7 har också fortsatt. I april höll docent Svante Lundgren från Lunds universitet en uppskattad föreläsning på gymnasiet för ämneslärare och lärarstuderande i historia, samhällslära, filosofi, religion och psykologi om Israel-Palestina konflikten.

Vårt mål är alltid att erbjuda en högkvalitativ undervisning som stärker studerandes förståelse för historiska sammanhang, kulturkännedom och respekt för mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar.

Samhällslära

Under läsåret har undervisningen i samhällslära utvecklats i linje med läroplanen och läsarstemat Omsorg om mig själv och andra. Fokus har legat på demokratifostran, inkludering och jämlikhet, samt på att stärka studerandes aktiva medborgarskap.

En del av undervisningen har skett utanför klassrummet genom olika studiebesök. Studerande har besökt kommunfullmäktige, domstolar, riksdagen i Helsingfors och andra centrala beslutsfattande institutioner. Dessutom har kontakter med beslutsfattare, samhällspåverkare och forskare på olika nivåer möjliggjorts både genom fysiska besök och digitala möten. Dessa möten har gett våra studerande en konkret inblick i hur samhället fungerar. Studerande har uppmuntrats att aktivt ta ställning i samhällsfrågor och utveckla sin förståelse för hur de själva kan påverka beslutsprocesser.

Europa och ägarstyrimningsminister Joakim Strand förklarar för Övisstuderande under ett besök i riksdagen varför det är viktigt att förbättra infrastrukturen mellan Österbotten och Narvik. Kort efteråt handlade en av frågorna i höstens studentskrivningar i samhällslära om att presentera ekonomiska och säkerhetspolitiska argument för en järnvägslinje mellan Torneå och Narvik.

Alfred Grönlund, Atle Birell, Elizabeth Borgmästars och Aviva Widell representerade Vasa övningskola i FSS:s och SU:s debattfinal i Helsingfors i februari.

Vi deltog med ett lag i den debattävling som Finlands Svenska Skolungdomsförbund (FSS) ordnade i samarbete med Svensk Ungdom (SU). Inför tävlingen fick våra studerande möjlighet att utveckla sina argumentationsfärdigheter och sin retoriska förmåga. Våra studerande tog sig vidare från de regionala uttagningarna i Österbotten till finalen i Helsingfors där fyra skolor tävlade mot varandra. Årets vinst gick till Gymnasiet Lärkan. De frågor som debatterades under tävlingen var aktuella samhällsfrågor.

Under läsåret har vi även arbetat målmedvetet med att utveckla stödet för lärande i enlighet med den nya reformen. Genom differentiering, tydligare strukturer, varierade arbetssätt och ökad tillgång till handledning har vi strävat efter att möta studerandes olika behov.

Filosofi

Undervisningen i filosofi har präglats av en betoning på värdefrågor, i enlighet med läsårstemat Omsorg om mig själv och andra. Detta har tagit sig uttryck i tydligare inslag av exempelvis demokratiföstran, jämlikhet och inkludering. Gemensamma fortbildningar med ämnesgruppen historia och samhällslära har bidragit till synergieffekter på nämnda områden.

Bland de lärare som undervisar filosofi gjorde Anders Fransén och Ann-Charlotte Söderman ett besök till Europeiska kommissionen i augusti. Under höstterminen besökte studerande från skolans IB-linje Mattlidens gymnasium. Under två dagar samarbetade man kring teman som vävde samman History och Theory of Knowledge, vilket bland annat innefattade ett besök på Sveaborg.

I april ordnades ett gemensamt Vi7-tillfälle när den docent Svante Lundgren från Lunds universitet presenterade Israel-Palestina-konflikten i ett samtida ljus.

Inom IB-undervisningen har studerandeautonomi betonats, särskilt vid val av essätema, och arbetet med en mer dynamisk och individualiserad bedömning har fortsatt. Fokus på differentiering och stödformer har präglat planeringen av årets verksamhet och intresset för ämnet har hållits på en stabil nivå. Det senare nämnda syns i antalet anmälda till fördjupade studieavsnitt tillsammans med antalet skribenter i studentexamensprovet i ämnet.

Projektdag vid Sveaborg för studerande från VÖS gymnasium och Mattlidens gymnasium.

Religion

Läsårstemat Omsorg om mig själv, andra och världen behandlas naturligt inom ämnet religion i gymnasiet i och med att den etiska dimensionen i religioner berör just dessa teman med omsorg och medmänsklighet. Vi lever i en värld som skakas av oroligheter av olika slag och i ämnet religion behandlar vi teman där religion blandas in i dessa oroligheter, men även hur man från religionens sida betonar ett ansvarstagande, dialog och medmänsklighet.

Under läsåret har ekumenik fått lite större betoning inom studieavsnitt två i religion i och med att det första ekumeniska kyrkomötet hölls för 1700 år sedan i Nicaea. Detta har uppmärksammats runtom den kristna världen år 2025 och vi har i undervisningen noterat hur man betonat detta inom media. Katolska kyrkan fick en ny påve under 2025 och därmed har det även varit aktuellt att följa med den nya påvens uppgifter i sitt ämbete.

Under höstterminen genomfördes för första gången studieavsnittet Psykologi 9 som är ämnesöverskridande mellan religion och psykologi. Temat för studieavsnittet är Från hat till kärlek. Studieavsnittet gav studeranden möjlighet till en djupare förståelse av komplexa teman. Här behandlades temat omsorg som en del av innehållet i studieavsnittet. I detta studieavsnitt tog studeranden del av Forum för levande historias utställning "Plundring" via VR-glasögon. Även i Religion 7 där studeranden förberedde sig inför student-skrivningarna fick de ta del av utställningen via VR-glasögonen.

Under hösten 2025 gjordes en fortbildningsresa till Stockholm inom Vi7-ämnesgruppen för religion och psykologi.

Förutom att vi deltog i Hjärndagen, så gjorde vi även studiebesök med guidning till Stockholms stora synagoga och moskén på Södermalm. Ytterligare gjordes spontanbesök till Equmeniakyrkan och katolska kapellet. Fortbildningsresan var mycket givande och gav ett mervärde för undervisningen.

Under våren har tre ämneslärarstuderanden haft sin praktik i religion som huvudämne och en studerande har haft praktik i religion som biämne.

Psykologi

Följande teman och tyngdpunkter har kännetecknat ämnet psykologi under läsåret.

Skolfreden som betonat allas rätt till en psykisk/fysisk/socialt trygg skoldag samt att jobba för en bra gemenskap och ett gott klimat på skolan har utgjort centrala byggstenar i psykologin.

Inklusion & antirasism liksom antimobbningsarbete har varit betydelsefulla för demokratifostran och belysts bl a under Solidaritetsveckan i kamp mot rasism och rasdiskriminering slutet av mars.

Fred och mänskliga rättigheter har uppmärksammats under FN-dagen 24.10.2024.

Ämnesövergripande fortbildning för kompetensveckan (Stress Less) har styrkt lärarnas ämnesöverskridande kompetenser.

Studiebesök och gäster har ingått i undervisningen under läsåret som en naturlig del av undervisningen. En omstrukturering av bedömningskomponenterna i de fördjupade studieavsnitten har ägt rum som resultat av tidigare erfarenheter.

Program och applikationer för skolans IR-utrustning har testats som stöd för undervisningen.

SYNAPS inom Vi7 har fortsatt med obligatoriskt deltagande för de studerande som läser fördjupade studieavsnitt i psykologi.

Hälsokunskap

Inom hälsokunskapsundervisningen har vi fokuserat på att utveckla studerandes hälso-kompetens, det vill säga deras kunskaper, färdigheter, kritiska tänkande, etiska ansvar och självkänedom. I det första avsnittet fortsatte vi med hälsoprojektet, där studerande fick arbeta med olika hälsobeteenden.

Inom hälsokunskapen har vi betonat vikten av att granska olika teman ur flera synvinklar, eftersom hälsa är ett mångfacetterat fenomen. Läsårstemat "omsorg om mig själv, andra och världen" har behandlats kontinuerligt i undervisningen.

Studerande har fått möjlighet att utveckla omsorg om sig själv genom att tillägna sig kunskaper om hur de kan ta hand om sin egen hälsa och sitt välmående. Samtidigt har denna kunskap även bidragit till att stärka deras förmåga att ta hand om andra i sin omgivning. Vi har också lyft fram hur omgivningens hälsa påverkar folkhälsan både i Finland och globalt.

Studerande har även haft möjlighet att påverka hur de blir bedömda genom att anonymt rösta om hur stor del av bedömningen som ska utgöras av tentamen. På så sätt har beslutet fattats gemensamt och på ett demokratiskt sätt inom undervisningsgruppen.

Lärplattformen itslearning har använts regelbundet som materialbank för gymnasiestuderande. Där har allt undervisningsmaterial samlats, och plattformen har även fungerat som verktyg för inlämning av uppgifter och läxor.

Under läsåret har vi uppmuntrat till rörelse i vardagen, bland annat genom pausgymnastik och andra fysiskt aktiverande undervisningsmetoder. Studerande har även haft möjlighet att påverka hur rörelsepauserna genomförs, då de turvis har ansvarat för dem enskilt eller i par och grupp.

Foto: Thomas Friman.

Gymnastik

Gymnastikundervisningen i gymnasiet syftar till att stärka studerandes helhetsmässiga funktionsförmåga och välbefinnande genom mångsidiga rörelseupplevelser, kunskaper och praktiska färdigheter. Vi har idkat undervisning inomhus, utomhus och i vatten.

Läsårstemat omsorg om mig själv, andra och världen passar väldigt bra in när det gäller målen för gymnastikundervisningen. Genom mångsidigt utbud av aktiviteter har vi under året strävat mot dessa mål som berör läsårstemat.

Omsorg om mig själv

Undervisningen ska ge studerande kunskap och verktyg för:

- att utveckla sin fysiska kapacitet, kroppskänedom och motorik

- att förstå och tillämpa principer för välbefinnande, återhämtning och skadeförebyggande
- att etablera hållbara motionsvanor som främjar livslång hälsa
- att värdera balans mellan studier, aktivitet och vila

Omsorg om andra

Gymnastiken ska stödja:

- ett positivt och inkluderande gruppklimat
- utveckling av sociala färdigheter och förmåga att samarbeta i olika roller
- kommunikation, respekt och ansvarstagande i gemensamma aktiviteter
- tryggt och hänsynsfullt beteende i olika rörelsemiljöer

Omsorg om världen

I enlighet med gymnasiets värdegrund ska undervisningen också främja:

- naturkontakt och förståelse för naturens betydelse för hälsa
- ett hållbart och ansvarsfullt förhållningssätt till rörelse i olika miljöer
- medvetna val kring material, utrustning och resursanvändning
- rörelseformer som kan utövas långsiktigt med låg miljöpåverkan

Studierande har under året deltagit i skolidrottstävlingar i fotboll och innebandy. Flickorna tog hem en fin bronsmedalj i fotboll från finalturneringen som spelades i Pedersöre.

Vi kommer också att delta i stafettkarnevalen på Olympiastadion i Helsingfors den 23 Maj. Thomas deltog i gymnastiklärardagarna i Jyväskylä 5-6.9.2026. Där fick vi information om hur planeringen går framåt med att göra gymnastiken till ett av ämnena som kan skrivas i studentskrivningarna hösten 2029. Klart är att det blir ett praktiskt prov och ett teoriprov. Det kommer också någon form av läromedel som skall vara som stöd åt gymnastiklärarna. Det finns många frågetecken ännu men det blir spännande att följa med utvecklingen och börja testa med studerandegrupper hur det kan gå till.

Kasernområdet öppnade på hösten nya planer för korgboll och innebandy utomhus vilket gjorde att utbudet på aktiviteter i närområdet förbättrades. Det var väldigt många deltagare i julfestdanserna även i år.

I studieavsnittet äldstes dans blev det igen nytt deltagarrekorde med etthundratrettiofyra dansare. Under våren har vi studerande under ÄDPT2 som testar på elevcentrerade undervisningsmodeller som Sport education,

Teaching games for understanding och cooperative learning. Samarbetet med projektet Övis i rörelse och rörelsecoacherna har varit lyckat under läsåret och vi jobbar vidare med att försöka få tillstånd en mera fysiskt aktiv verksamhetskultur.

Foto: Thomas Friman.

Matematik

Förståelse för matematik och matematiska samband är en förutsättning för all naturvetenskaplig forskning, men också för statistiska undersökningar inom alla vetenskapsgrenar. I den korta matematiken ligger fokus på allmän matematisk grundfärdighet medan den långa matematiken lägger grunden för vidare studier inom matematik och naturvetenskap.

I matematikinlärning är god studieteknik och självkänsla mycket viktiga för framgång. Att skapa en inkluderande och trygg lärmiljö där positiv psykologi och goda baskunskaper lägger grunden för ett långsiktigt lärande är ett av ämnesgruppens kontinuerliga mål.

I långa matematiken fortsatte vi med de två extra modulerna: MAA15 (1sp) och MAA16 (1sp). MAA15 (1sp) bildade ett längre studieavsnitt tillsammans med MAA2 (3sp) och MAA16 (1sp) bildade ett längre studieavsnitt med MAA6 (3sp). I MAA15 låg tyngdpunkten på att lära sig grunderna i användning av tekniska hjälpmedel medan man i MAA16 utvecklade och fördjupade kunskapen.

I korta matematiken fortsatte vi också med en extra modul: MAB12 (2sp). Den bildade ett längre studieavsnitt tillsammans med MAB2 (2sp). I MAB12 fanns två tyngdpunkter.

Den första var att utgående från en individuell kartläggning stärka varje studerandes grundfärdigheter, självinsikt och självförtroende i matematik. Den andra tyngdpunkten var att studerande skulle lära sig använda matematisk programvara på ett ändamålsenligt sätt.

Ämnesgruppen deltog aktivt i de två projekten KvAllitet och StödaStyrka, samt ett projekt om AI i matematikundervisningen.

Under läsåret fortsatte vi att vid behov ge 1 block räknestuga per studiepoäng (samma moduler hade gemensamma räknestugor). En ny trend i matematik var att långa matematiker skrev kort matematik på hösten. Till dessa erbjöd vi några preptillfällen inför skrivningarna.

Studiebesök och satsningar under läsåret i matematik:

- Preptillfällen för åk 3 inför skrivningarna
- Räknestugor i matematik
- MatteTäpplan – åk 3 i Helsingfors

Lärofortbildning:

- Finlands Kleindagar 2 ordnades i november 2025 i Vasa tillsammans med Skolresurs.fi.
- Matematikbiennalen i Göteborg 29–30.1.2026. Camilla deltog.

Under abinas fysikresa till München hann vi även med lite matematik. Här har abina byggt en mycket snygg Leonardo-kupol genom att följa Leonardo da Vincis princip.

Kemisternas besök till Mirka i april 2026., Foto: Jessica Vikar.

Kemi

Undervisningen i kemi stödjer den studerande att utveckla ett naturvetenskapligt tänkande och en modern världsbild som en del av en mångsidig allmän bildning. Det gröna tänket och en hållbar livsstil kommer allt starkare in i alla studieavsnitt.

Läsårets två största händelser för kemistuderande i årskurs 2 skedde under samma vecka i april. Vi inledde veckan med att besöka Karleby storindustri där vi fick en presentation om de företag som finns på området och hur de samverkar samt en djupare introduktion till kemin som utförs på företaget Boliden. Dagen avslutades med ett besök till Mirka i Nykarleby där vi fick besöka både deras labb och produktionen för att ta del av kemin i sandpapper. I det stora hela var studerande samt lärare mycket nöjda med det intensiva programmet.

Samma vecka fick skolan besök av kemiprofessor Ulf Ellervik från Lunds universitet som föreläste om sömnens kemi. Övriga Vi7 skolor var också inbjudna till tillfället.

Ritprogrammet Ketcher har helt och hållit ersatt MarvinSketch. Övergången har gått förvånansvärt bra och studerande har haft lätt att ta programmet till sig. Även övergången från räknaprogrammet SpeedCrunch till Abicus har gått mer eller mindre smärtfritt.

2E (DP1) besökte även detta läsår Åbo Akademi, FNT, inom ramen för deras tvärvetenskapliga projekt "collaborative science project". De studerande löste en "mordgåta" samtidigt som de bekantade sig med olika studieinriktningar via dels praktiskt laborationsarbete och föreläsningar.

Under abi-fysikernas resa till München i december fick de bland annat besöka DLR (Deutsches Zentrum für Luft und Raumfahrt), där de bland annat fick prova på att starta och landa ett flyg i en simulator (som också används av riktiga piloter Foto; Nikke Palmberg.

Fysik

Hållbar energi är ett stort fokusområde i gymnasiets fysik. I vår strävan att nå insikt om hållbara energisystem behandlar vi fysikbegrepp och samband i sammanhang och tar upp utmaningar och lösningar för framtiden.

För att nå förståelse kring framtidens lösningar på utmaningar vi står inför idag, i de sammanhang vi befinner oss med samhällets nuvarande drivkrafter och värderingar, så krävs kunskaper i grundläggande fysik.

Övergången från den digitala mätutrustningen Pasco/Capstone till motsvarande Vernier/LoggerPro fortsatte. Utrustningen kompletterades och byggdes ut efterhand. Intern och eventuellt extern fortbildning behövdes inom kollegiet.

Studiebesök och satsningar under läsåret i MaFyKe:

- Fy åk 3 – München 9–14.12.2025
- Wasa Energy Week 16–19.3.2026
- CanSat 26–29.3.2026 i Vasa
- Preptillfällen för åk 3 inför skrivningarna
- DI-dagen – åk 2 och 3 i Åbo
- Nikke besökte ITER och Euro Space Center i september i hopp om att skapa ett resmål för fysikerna i kompetensveckan
- Collaborative Sciences project (CSP) planerades för 2E som ett endags studiebesök till naturvetenskaperna vid Åbo Akademi i Åbo under våren.

Lärofortbildning

- Finlands Kleindagar 2 ordnades i november 2025 i Vasa tillsammans med Skolresurs.fi Integraldagarna i fysik i Helsingfors. Nikke deltog.
- B-workshop för kemisterna och fysikerna.

Biologi och geografi

Under läsåret har vi arbetat målmedvetet för att skapa en trygg, lugn och stödjande lärmiljö i både biologi och geografi. Ett centralt fokus har varit att ge studerande möjlighet till studiero och individuell utveckling. Genom ett positivt bemötande och ett aktivt relationskapande arbete mellan lärare och elever har vi strävat efter att stärka motivation, välmående och inläring i klassrummet. Under läsåret har vi också tänkt igenom och utvecklat våra strategier för stöd i undervisningen.

I biologin har vi under året använt ett brett urval av aktuella källor för att väcka intresse och visa hur biologiska kunskaper tillämpas i dagens samhälle. Nyheter, vetenskapliga artiklar, filmer, animationer och poddar har integrerats i undervisningen och hjälpt studerande att förstå både utvecklingen inom modern forskning och kopplingar till deras egen vardag.

Även i geografin har vi arbetat aktivt med att knyta undervisningen till aktuella nyheter. Vi har granskat olika fenomen och hur de ser ut från både ett globalt och ett lokalt perspektiv. Med hjälp av olika digitala resurser har vi konkretiserat begrepp och åskådliggjort hur människans verksamhet påverkar omgivningen. Ett fokusområde har varit att utveckla kritiskt tänkande och att utveckla förmågan att se helheter tillsammans.

För IB-programmets del genomfördes en uppskattad fältkurs vid Klippan i Monäs i september, där studerande utförde sina obligatoriska fältarbeten som krävs för IB-examen.

Under året deltog lärarna även i Skolresurs fortbildningsdag kring satellitdata och klimatavtryck, vilket direkt stärkte undervisningen i geografi. Biologilärarna förkovrade också sin kunskaper i dissektion av djurorgan under dissektionsdagarna i Uppsala som ordnades i september. Som kursarrangör fungerade Bioresurs vid Uppsala universitet.

I november ordnades ett gemensamt studiebesök till Umeå universitet tillsammans med regionens övriga gymnasier. Intresserade studerande fick där möjlighet att bekanta sig med utbildningar inom biologi, vilket gav värdefulla inblickar inför framtida studieval.

Sammantaget har läsåret präglats av aktivt lärande, lokala och globala perspektiv samt en strävan efter att förena trygghet med nyfikenhet. Genom varierad undervisning, fältstudier och fortbildning har vi fortsatt att utveckla både ämnesundervisningen och vår pedagogiska kompetens för att ge studerande de bästa möjliga förutsättningarna.

The students of 2E preparing for the biology field work at Klippan in Nykarleby. Foto: Joachim Hofman.

Studiehandledning

Under läsåret har Nina Kallio fungerat som studiehandledare för 1A, 1B, 2A, 2B, 3A, 3B, 3C och 4A, medan Pia Lustig har fungerat som studiehandledare för 1C, 1D, 1E, 2C, 2D, 2E, 3D och 3E.

Studiehandledningen bildar en helhet som omfattar hela tiden i gymnasiet och innefattar förutom två obligatoriska studieavsnitt, även individuell handledning under varje studieår, smågruppshandledning och deltagande i studiebesök och inspirationstillfällen.

Första årets studerande hade studieavsnittet Studiehandledning 1 i period 1. Studieavsnittet introducerade de studerande till gymnasiestudierna och genomfördes i samarbete med grupphandledarna, skolcoachen, specialläraren, IT-personalen och studerandevårdsteamet.

Andra årets studerande inledde studieavsnittet Studiehandledning 2 i period 4. Studierna fortsätter under nästa läsår och inbegriper studiebesök och inspiration. Målsättning är att studerande utvecklar sin självkänedom och sin förmåga att planera och ha kontroll över sitt liv. Studerande bekantade sig med olika alternativ till studier och arbete efter gymnasiet, deltog i Barn- och ungdomsstiftelsens framtidsvecka och fick prep inför abifåret. Future Business Day ordnades i maj i samarbete med Vi7 gymnasierna, där de studerande fick bekanta sig med olika branscher och företag som de själva valt. Andra och tredje årets studerande hade möjlighet att delta i UniYH i Åbo. Vi hade ett bra deltagarantal.

Tredje årets studerande fortsatte studieavsnittet Studiehandledning 2 i period 2 med ekonomikunskap, inspiration, företagsamhet samt vägkost för livet efter gymnasiet.

Lsåret inleddes för abiturienterna med Vi7 samarbetet Karriär vid Novias utrymmen i Vasa, där studerande inspirerades av 20-talet olika inspiratörer. Abiturienterna hade även möjlighet att delta i Högskoledagen i Helsing-

fors, DIA-helgen i Åbo, CAMPUS-dagen i Vasa samt i Åbo Akademis och Novias UNIYH-dag i Vasa och i Åbo. Studerande deltog även i Umeå universitets Öppet Hus och i samarbete med biologi-ämnet och Vi7 ett matematisk-naturvetenskapligt besök till Umeå universitet. Därtill har under läsåret ordnats ett antal inspirations- och pop uptillfällen (POLAMK, Umeå universitet, Åbo Akademi (olika utbildningar), Lärkkulla) och kortare studiebesök bland annat Open House vid Hanken.

Vi nätverkade genom att delta i YA's och VAMIA's dagar för studiehandledare. IB-national conference hölls i Vasa och studiehandledarna hade en lyckad fortbildningsdag i Umeå med studiebesök vid Umeå universitet.

Niornas besök och kvällen för niornas vårdnadshavare var omtyckta och vi fick god respons från fältet. IB Open House lockade många. Bildkonst- och musikprogrammets Öppet Hus, som ordnades för första gången, fick bra respons.

SH02, presentation om militärtjänsten. Foto: Nina Kallio.

Specialundervisning

Läsåret 2025–2026 har ackompanjerats av den nya lagen om Stöd för lärande, vilken trädde i kraft i augusti 2025. I och för sig innehåller den inte några direkt revolutionerande förändringar, men arbetsordningen och ansvarsfrågorna har precisrats tydligare än tidigare. Förändringarna har delgetts ämneslärarna, vårdnadshavarna, lärarkandidaterna, elevhandledarna i regionens åk 7–9-skolor och naturligtvis även våra gymnasister.

I gymnasiet är ämneslärarna experter i sina respektive ämnen. Därmed är det också naturligt att ungdomar, som av olika orsaker (till exempel sjukdom, skoluppsdrag) har missat eller missförstått delar av studieavsnitt eller instruktioner, vänder sig till ämnesläraren för att få stöd för sitt lärande. Räcker inte den insatsen, eller om problematiken främst handlar om rent studietekniska tillkortakommanden eller svårigheter med en fungerande veckoplanering, hänvisas de vidare till specialläraren.

Eftersom ett av gymnasiets uppdrag är att förbereda en stor del av ungdomarna för det tredje utbildningsstadiet, vilket sannolikt är ännu mer akademiskt, teoretiskt inriktat, lägger den nya lagen stor vikt vid ungdomarnas förmåga till självständighet och eget ansvarstagande. Det innebär att ungdomarna själva uppmuntras att ta kontakt med ämnes- eller med speciallärare, ifall de behöver stöd för sitt lärande.

I vissa gymnasier sker undervisningen alltid i fasta basgrupper, medan vår övningsskola fungerar som ett årskurslöst gymnasium. Speciallärare kan, ifall systemet ger utrymme, fungera som samundervisare i vissa avsnitt där stödbehovet gäller många i gruppen. Det här läsåret har vi kunnat ordna parallellundervisning i ett par av de obligatoriska MaB-avsnitten och specialläraren har då haft komplementär samundervisning i den ena av grupperna. I ett par andra MaB- och MoL-avsnitt har specialläraren mer haft rollen som assisterande samundervisare.

Vi7:s Spec-nätverk har som tidigare utgjort ett stabilt stöd i fråga om det specialpedagogiska utvecklingsarbetet. Bland annat har vi diskuterat gemensamma riktlinjer i arbetsvardagen och framfört önskemål om en utbildning i Svenska som andraspråk (S2). En sådan startar faktiskt inkommande höst för bland annat speciallärare i Svenskfinland.

Vi har också gjort en filmsnutt om Stöd för lärande på gymnasiet, vilken är riktad till elever i årskurs 9, deras studiehandledare och vårdnadshavare. Likaså har distansmöten för det nationella SpecGym-nätverket kontinuerligt ordnats under läsåret, liksom motsvarande för ib-lukioiden erityisopettajat.

Specialläraren har, liksom några kollegor inom Vi7, deltagit i en komparativ studie vid Linköpings universitet. Det gäller en jämförelse mellan den finlandssvenska respektive den sverigesvenska reformen inom specialundervisningen. Även vårt västra grannland har nämligen en lagändring på gång. Det rör således fortsatt på sig inom det specialpedagogiska området.

Projekt med årskurs 2.. Foto: Lisette Smedlund.

Bildkonst

Under läsåret har studieavsnitten i bildkonst gett studerande möjlighet att reflektera över det bildflöde de möter i sin vardag, samtidigt som de har fått utveckla sin egen kreativitet och problemlösningsförmåga. Arbetet har omfattat både två- och tredimensionella uttrycksformer samt olika medietekniker. Bildkonstämnetns mål är att studerande ska ta del av konst på flera plan, utforska olika tekniker och hitta egna sätt att uttrycka sig genom bildspråket.

Som en del av undervisningen har vi besökt flera utställningar i Vasa, bland annat Naivism och Lay of the Land på Österbottens museum, samt utställningar på Tikanojas konsthem och Vasa Konsthall.

I början av höstterminen deltog musikprogrammets studerande i årskurs 3 i en lägerskola i Alskat, medan bildkonststuderande

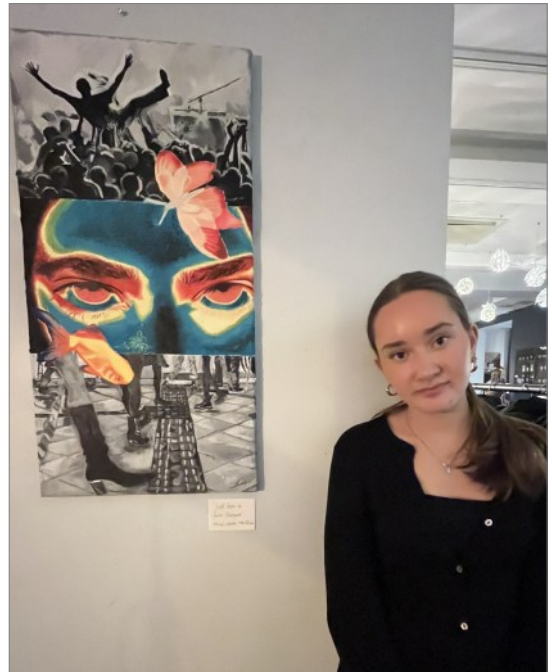
gjorde en inspirationsresa till Konstverkstaden Malakta i Malax.

Studerande i årskurs 1 inom bildkonstprogrammet visade även sina arbeten i samband med höstkonserten i oktober.

Den 27 januari arrangerades en vernissage i Pharmacy House Café and Bakery, där studerandes arbeten ställdes ut under tre veckor. En ny satsning under läsåret var Öppet hus för niondeklassister som är intresserade av att söka till bildkonst- eller musiklinjen. Tillfället fick mycket positiv respons, och vi planerar att fortsätta med detta även kommande läsår.

Utställning åk 1. Foto: Lisette Smedlund.

Slutprojekt av Sara Norrgård. Foto: Lisette Smedlund.

I början av maj reste bildkonst- och musikstuderande i årskurs 2 på en studieresa till Umeå, där vi besökte Bildmuseet, Arkitekt-högskolan och Umeå universitet. Det blev en inspirerande resa med många nya intryck och minnen att ta med sig vidare.

Under året deltog bildkonstprogrammet även i projektet Kultur i skolan, i samarbete med konstnärerna Patricia Rhodas och Johan Urrutia.

Lärarna inom bildkonst har under året också deltagit i fortbildning genom Mediakompassen.

Årets Visual Arts-studerande ställde ut sina verk i Culturum under några veckor i april, som en del av sitt prov inför IB-examen.

Vi vill rikta ett varmt **TACK** till understödsföreningen UFFBOM för ekonomiskt stöd och praktisk hjälp i samband med årets konst- och musikevenemang.

Musik

MUSIKUPPTRÄDANDEN OCH ÖVRIGA MUSIKAKTIVITETER UTANFÖR KLASS LÅSÅRET 2025–2026

11.8 Musikprogrammets treor sjunger vid gymnasiets skolstart i Estrada.

22.8 Studerande från musikprogrammet åk 2 uppträder på IB-dimission.

2-3.9 Musikprogrammets treor på lägerskola för planering av musikal.

30.9 Höstkoncert med musikprogrammets ettor, tvåor samt gymnasiekören.

20-21.11 Genrep inför publik med den egna av musiktreorna skrivna musikalen "The Golden Days".

28.11-4.12 Musikalen "The Golden Days" rullar på inför slutsålda föreställningar.

12.12 Åk2 anordnar lucia. Musikstuderande åk 2 ackompanjerar.

14.12 Musikstuderande uppträder på julfesten i varierande konstellationer.

19.12 Gymnasiekören uppträder i julkyrkan.

15.1 Några musikstuderande uppträder i samband med föräldrainfokväll för 9-ornas förädrar

5.2 Musiktvaor uppträder med sång i samband med äldstes dans.

6.3 Musikkettorna och tvåorna uppträder på den av SKS anordnade Vålgörenhetsgalan .

8.4 Gymnasiekören uppträder i stadshuset i samband med Nationell utbildningskonferens

17.4 Lämplighetsprov till musikprogrammet

29.5 Utekoncert med musikkettorna, tvåorna och grundutbildningen

30.5 Gymnasiekören uppträder på studentdimissionen

Höstkoncert åk 1. Foto:
Lisette Smedlund

Vuxna 25€ / Studerande 15€

PINJA ANTURANIEMI, TILDE ASPBÄCK, JENNA BACKMAN, NATALIE BJÖRKSTRAND, LIAM GÄDDA, WALTER GRÖNLUND, LIV HÄGGBLOM,
ARON KARAKAN, ISABELLA LE, KANUS LEVÄLAHTI, TILDA LINDVIK, TILDE LÅGLAND, JESSE MYLLYNIEMI, WILMA SAAR, EMELIE SAARELA,
ASTA SHARMA, TILDE SNYGG, IVAR STORBÄCK, TED TORRKULLA, ADAM WESTERÅKER

MUSIKALEN

THE GOLDEN DAYS

-VASA ÖVNINGSSKOLA-
Culturum, Skolhusgatan 31

28.11: kl.19
29.11: kl.15
1.12: kl.19
2.12: kl.19
3.12: kl.19

Penkkis 2026.

SKOLCOACHEN

Skolcoachen

Gymnasiets skolcoach jobbar hälsofrämjande och fungerar som en neutral och trygg vuxen studerande kan vända sig till under skoldagen. Coachen rör sig ute i korridorer under raster men har också ett rum dit studerande kan komma ex. under tomma block

Vid läsårstarten har skolcoachen varit extra närvarande för första årets gymnasiestuderande under lektionstid i studiehandledning kurs 1. För att skapa en trygg och välkomnande miljö för alla gymnasiets studerande samarbetar skolcoachen med gymnasiets tutorer, tutorhandledare och grupphandledare och ordnar tillsammans aktiviteter för de nya studerande.

Att öka trivseln och samvaron i skolan är ett av skolcoachens viktigaste uppdrag. Detta har synliggjorts bl.a. genom ordnandet av konstklubb i skolans bildkonstsal. Till klubben är alla studerande välkomna och ta del av olika teman så som keramik, pyssel, akvarellmålning, samt återbruk och upcykling av kläder m.m.

Workshop i Bygg en grön framtidsstad. Foto: CR.

Under läsåret 2025-2026 har studerande bl.a. provat på målning av stenar, halloweenpyssel, julpyssel och keramik

Utöver konstklubben ordnar skolcoachen evenemang och samarbeten med utomstående instanser som studerande kan ta del av, ex. genom ordnande av bowlingkvällar, filmkvällar och minigolf. Skolcoachen har även ordnat föreläsare från Folkhälsan, Care Together samt Pop Up tillfällen från olika organisationer utanför skolan. Bl.a. Folkhälsan, Föregångarna, Ung Mieli och Ärligt talat chatten har hört till dessa aktörer.

Skolcoachen är del av gymnasiets PR-grupp där marknadsföringen av gymnasiet för niondeklassister är en viktig del av arbetet. Skolcoachen medverkar aktivt på vårdnadshavarkvällar, i tutorverksamheten och samarbetar tätt med studerandevården.

VÖS samarbetar med UngMieli här i Wellness workshop. Foto CR:

ÖVIS I RÖRELSE

Läsåret 2025–2026 har varit ett bra år för Övis i rörelse. Vår årsklocka har fortsatt vara ett värdefullt verktyg för att planera och genomföra årets olika aktiviteter, och våra rörelse-

coacher har bidragit med både inspiration och nya initiativ. Som traditionen bjuder ville vi uppmuntra studerande att vara utomhus i början av skolåret. Delar av parkeringen stängdes därför av och förvandlades till aktivitetsytor för fotbollstennis, pickleball och frisbeegolfputtning.

Nytt för i år var fysiska utmaningar som vem t.ex. som hoppar högst.

Den årliga höstvandringen genomfördes den 1 oktober. Ettorna gick Bodvattnet runt, tvåorna vandrade längs Iskmo–Jungsund-leden, och treorna och fyrororna tog sig an naturstigen och olika aktiviteter vid Öjberget.

Volleybollturneringen fortsätter att växa och engagerade under hösten både deltagare och publik. I år blev det nytt rekord med 15 lag som deltog. Under två månader fylldes gymnastiksalen dagligen av hejande studerande, och sextio studerande deltog i turneringen

Rörelsecoacherna var som vanligt på plats och hjälpte till som domare.

Rörelsecoacher 2025-2026:

Fatime Zavari, Ellinora Reinlo, Agnia Zubareva, Kasyap Putluru, Elli Mickelson, Edit Wargén, Tilda Åberg, Linn Bäckman, Martin Rikala, Simon Finne, Marius Österberg, Edvin Lindroos

Under året höll Thomas både informationspass och pausgymnastik på flera föräldramöten. Inför studentskrivningarna ordnades en basket-frikasttävling, och efter skrivningarna följde den alltid lika uppskattade badmintonturneringen.

Vinnarna i volleyboll.

VI KÖR FULLT ÖS! SAMARBETSPROJEKT MELLAN VASA ÖVNINGSSKOLA OCH JYVÄSKYLÄN NORMAALIKOULU

Hallå! Vi kör fullt ös! är ett samarbetsprojekt mellan Vasa övningsskola och Jyväskylä normaalikoulu som finansieras av Svenska kulturfonden.

Projektets ändamål är att förstärka och utvidga det långvariga, lärarika och tvåspråkiga samarbetet som våra skolor har.

Inom ramarna för projektet har vi under vårterminen 2026 erbjudit gymnasielärare möjlighet till tvåspråkig samundervisning genom lärarutbyten. Samundervisningen har sett ut på olika sätt.

En del av våra fem deltagande lärare har samundervisat på två språk där båda talar sitt modersmål, medan en del av de gästande lärarna har undervisat på eget modersmål och en del på skolans språk och därmed utmanat sina egna språkfärdigheter med hjälp och stöd av sin ämneskollega.

Lärarna har vistats som gästande lärare i 3-5 dagar.

De studerande har i och med detta projekt fått möjligheten att språkbada i båda inhemska språken i flera olika ämnen - inte bara under lektionerna i finska/svenska.

Projektet har också erbjudit en unik möjlighet för lärare att få samundervisa och ha en kompanjonlärare som har ett annat modersmål än man själv. Samundervisningen har uppskattats av både lärare och studerande.

Fullt ös! projektet har även möjliggjort för 21 av skolans studerande att besöka Jyväskylä normaalikoulu och delta i en finsk skolvardag. Detta kan du läsa mera om under rubriken Kompetensdagarna våren 2026.

VASA ÖVNINGSSKOLA
GYMNASIET

Svenska
kulturfonden

PR I GYMNASIET

PR-gruppen i gymnasiet har under läsåret fortsatt sitt uppdrag att koordinera PR-arbetet i skolan med fokus på antagning av nya studerande. Målet är att Vasa övningskola ska kännas som ett bra och tryggt val för studier på andra stadiet. Arbetsgruppen som bestått av Pia Lustig, Nina Kallio, Lisette Smedlund, Camilla Rogaszewska och Andreas Sundstedt har planerat och ordnat flera besök i gymnasiet för elever och vårdnadshavare under läsåret, samt deltagit utbildningsmässor.

Vi fortsatte samarbetet med Vasa Gymnasium kring niornas besöksdagar. Info-frukostarna för elevhandedare hade en paus detta år och kommer i framtiden att ordnas vartannat år. Följande gång blir således hösten läsåret 2026-27. Nytt för i år var Öppet hus på musik- och bildkonstlinjen. Lisette hade huvudansvaret för dagen och uppslutningen var stor. Tutorerna har varit fantastiska och de samt deras handledare utgör en viktig kugge i PR-verksamheten. Även SKS och handledarna ska ha en eloge.

Under läsåret har svensk- och finskspråkiga nior flertalet gånger bjudits in för att bekanta sig med IB-linjen under IB- Open House och i januari arrangerades fyra tillfällen för nior från svenskspråkiga skolor på rundvandring och stationsundervisning i gymnasiets utrymmen. Även ett informationstillfälle för vårdnadshavare till nior har genomförts, både om studier på nationella gymnasiet samt på IB. Henrik Lindgrén, Anne Salovaara och studerande deltog i Vasa stads Yhteishaku-ilta för vårdnadshavare till finskspråkiga nior.

Henrik Lindgrén samt studerande deltog i studiemässan som ordnades för första gången i Mustasaaren Keskuskoulu.

I april bjöds finskspråkiga åttondeklassister in för att bekanta sig med IB. PR-verksamheten är viktig och vi är många som hjälps åt.

Utbildningsmessa vid Academill. Foto; Pia Lustig.

VR OCH XR I GYMNASIET

VR1: Under året har XR testats bland annat på studiehandledarstuderande i samband med praktik vid Övningsskolan.

Att utforska XR i gymnasieundervisning och lärarutbildning är ett tema som löpt genom flera olika projekt under året, främst inom FCLab, KvAllitet och NORMOS.

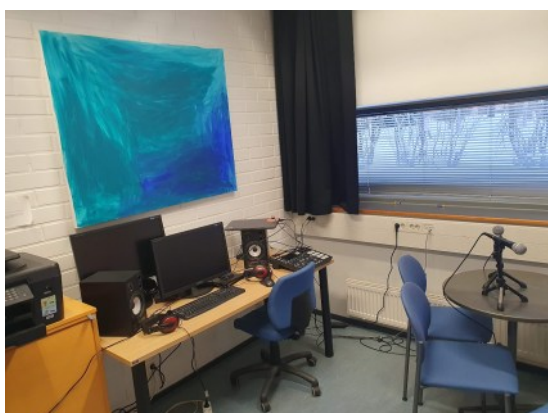
Vi har testat olika appar för skolbruk, och bland annat konstaterat att de intressantaste möjligheterna finns inom träning av social kompetens, demokratifostran och normmedvetenhet.

På samma sätt har Övningsskolan aktivt varit med och undersökt möjligheterna för XR inom lärarutbildningen.

En längre beskrivning har publicerats i eNorsis publikation "Oppimis- ja toimintaympäristöjen kehittäminen harjoittelukouluissa V". Under kompetensveckan gjordes också ett större test tillsammans med studerande inom NORMOS-gruppen.

FCLab

Under året har en mediastudio tagits i bruk för foto-, film- och ljudredigering. Foto: Markus Norrby.

Vasa övningsskolas gymnasium har under läsåret fortsatt samarbetet med de andra övningsskolorna inom det gemensamma FCLab-projektet. För Vasa övningsskolas del handlar det framför allt om att vidareutveckla vårt Makerspace, att fortsätta utforskandet av XR som verktyg i undervisning och handledning, samt att arbeta på gemensamma IT- och AI-riktlinjer inom eNorssi, som möjlig modell för andra skolor. Som dokumentation av projektet gjordes i slutet av läsåret en film i samarbete med Byroon. Under kompetensveckan testades ett mer omfattande programmerings- och designkoncept för undervisning med Makerspacegruppen.

KvAllitet

Det av UBS finansierade lärmiljöprojektet, som internt har fått namnen KvAllitet, handlar bland annat om att utveckla lärmiljöer som stöder kvalitativ gymnasieundervisning genom innovativa tekniska lösningar så som AI. Projektet har fått ett särskilt fokus på naturvetenskap och förverkligande av den nationella Luma-strategin, men innehåller också många komponenter som är generella för gymnasieundervisning.

Projektet har jobbat mångsidigt med bl.a. XR som ett verktyg, genom robotik och lärandeanalytik. Inom projektet har Markus Norrby bekantat sig med Heurekas utbud för skolor i samband med deras invigning av det nyrenoverade planetariet 27.1.2026, och Andreas Sundstedt och Markus Norrby deltog i SETT-mässan 13-14.4.2026.

Markus Norrby representerade skolan och svensk-språkig gymnasieutbildning överlag vid Heureka den 27.1.2026. Foto: Markus Norrby.

Robotik är ett tema som testas i samband med Makerspace. Foto: Markus Norrby.

ENERGY WEEK 2026

Genom samarbetet inom Vasas energistig deltog Vasa övningsskola i arrangemangen av elev- och lärarprogram under Energy Week 16-19.3.2026. Elevaktiviteter ordnades i en pop-up-lokal i köpcentret Espen under namnet Energy Week NextGen, och lärarprogram ordnades både i Espen och i Stadshuset.

Studerande från övningsskolans gymnasium deltog också Energy Week genom att besöka mässan i stadshuset samt en del seminarier.

Elevaktiviteter ordnades i Espens köpcentrum under Energy Week.

HITACHI

Den 9.4.2026 deltog tre lärare från Vasa övningsskolas gymnasium i ett studiebesök till Hitachi Energys (tidigare ABB Transformers) fabrik på Strömberg Park, tillsammans med andra lärare från Vasa.

Vi fick bekanta oss med Hitachis laboratorier och produktion, samt tillsammans söka kopplingar till den egna undervisningen.

Lärare i naturvetenskap från olika andra stadiets skolor i Vasa var inbjudna till Hitachi Energy för att bekanta sig med deras verksamhet.

NORDPLUS JUNIOR

”En framtid i Norden” är ett Nordplus Junior-projekt där Vasa övningsskolas gymnasium och Korsholms Gymnasium samarbetar med gymnasieskolor i Borås (Sverige), Hamar (Norge) och Köpenhamn (Danmark), under två läsår. Projektets syfte är att stärka ungas förståelse för nordiska språk och nordisk kultur samt att öka studerandes kunskap om möjligheter till studier och framtida liv i de nordiska länderna. Målet är att ge unga ett stärkt självförtroende i att kommunicera på nordiska språk och en tro på att de har en framtid i hela Norden.

Under läsåret har studerande från alla nordiska länder besökt Vasa för en avslutande träff. Studerande har bost i värdfamiljer, följt värdarnas skoldag och fått inblick i både gymnasieutbildning och vidare studier i landet. I varje värdland har en nordisk afton arrangerats där deltagarna genom tilltugg, presentationer och olika aktiviteter har fått lära känna varandras länder och kulturer. Som en gemensam del av utbytet har studerande i varje land producerat en film med fokus på att synliggöra likheter mellan elevernas vardag, språk och samhällen i de nordiska länderna.

I januari hölls ett projektmöte i Köpenhamn där representanter från samtliga deltagande skolor deltog. Under mötet utvärderades erfarenheterna från En framtid i Norden och samarbetet vidareutvecklades genom att en ny projektansökan utarbetades och skickades in.

ASIAANTUNTIJA-TET

Gymnasiet har inlett sin medverkan i Asiantuntija-TET-projektet, ett treårigt utvecklingsprojekt som drivs av Lasten ja nuorten säätiö med ESR-finansiering. Projektets mål är att utveckla fungerande modeller för hur expert- och kunskapsintensiva företag bättre kan erbjuda TET-platser för unga.

Under projektets gång har studerande i preDP bland annat deltagit i en enkät om arbetsliv och framtidsval, och en sakkunnig från Barn-

Promenad i Världsnaturarvet. Foto: Nina Kallio.

Under projektets gång har studerande i preDP bland annat deltagit i en enkät om arbetsliv och framtidsval, och en sakkunnig från Barn- och ungdomsstiftelsen har hållit en lektion för dem. Därtill erbjuds TET-praktik, företagsbesök samt strömmade evenemang som knyter undervisningen närmare arbetslivet.

Den nya projektansökan har temat ”Sammenhold i Norden – dannelse, kultur og sprog” och bygger vidare på den struktur, de kontakter och de pedagogiska erfarenheter som etablerats genom det tidigare projektet.

och ungdomsstiftelsen har hållit en lektion för dem. Därtill erbjuds TET-praktik, företagsbesök samt strömmade evenemang som knyter undervisningen närmare arbetslivet.

Vasa är en av projektets fokusstäder, och samarbetet ska utmynna i en särskild arbetslivsvecka under kompetensveckan våren 2027. Projektet ger våra studerande värdefulla insikter i arbetslivet och stöd inför framtida studie- och yrkesval.

UNESCO

Vår skola är en UNESCO-skola vilket innebär att vi tillhör ett internationellt och nationellt nätverk av skolor som strävar efter att synliggöra FN:s mål för hållbar utveckling i all undervisning. Hållbarhet handlar inte endast om naturen och klimatet, utan även hållbara samhällen, demokrati och att lära sig leva ett hållbart liv på individnivå.

Under hösten kunde vi med hjälp av UNESCO-medel ordna utflykter till världs naturarvet Kvarken och under våren har studerande från gymnasiet deltagit i ett webinarium tillsammans med studerande från andra skolor i Finland som ingår i ASPnet. Under webinariet diskuterades hållbarhet och återvinning och studerande fick diskutera vilka hållbarhetsaspekter som syns i skolvardagen och var det finns utrymme för förbättring. Under två dagar i mitten av maj deltog VÖS-studerande och -elever i UNESCO ASPnet:s vårdagar som ordnades i Vasa. Tillsammans med elever och studerande från hela Finland deltog vi i workshops och åkte också ut till Kvarken för att umgås i naturen, bada bastu, simma, spela spel och grilla.

SETT

I april 2026 deltog Markus Norrby och Andreas Sundstedt i SETT-dagarna i Kista, Sveriges största mötesplats för pedagogik, digitalisering och skolutveckling. Vi närvarade både vid mässan och vid flera av de föreläsningar och seminarier som erbjöds under dagarna.

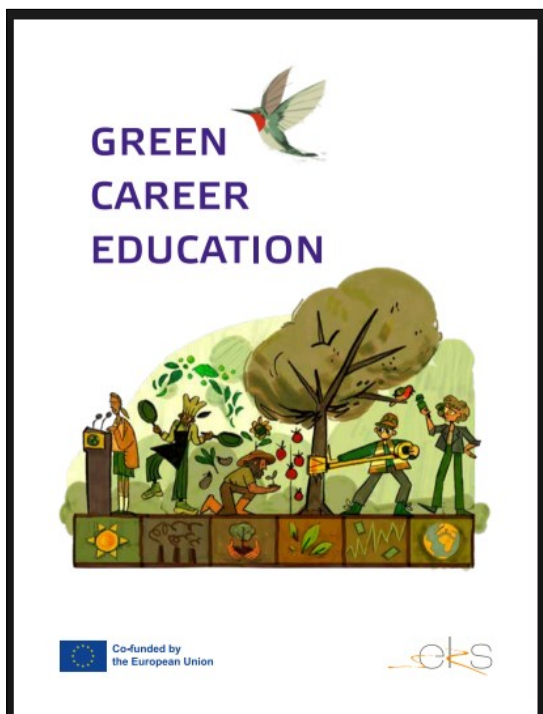
unesco

Member of
the Associated Schools
Network

Mässbesöket gav oss goda möjligheter att ta del av aktuella lösningar, digitala verktyg och pedagogiska idéer riktade mot skola och utbildning. Vi fick även möjlighet att föra dialog med olika aktörer inom edtech-området samt utbyta erfarenheter med kollegor. Ett särskilt fokusområde för oss under mässbesöket var att spana in nuvarande och kommande lösningar inom området presentationsteknik särskilt med tanke på gymnasiets nya skolbyggnad som är planerad att stå klar till höstterminens start 2028.

Föreläsningarna gav värdefulla perspektiv på pågående och framtida utveckling inom lärande, digital kompetens, undervisning och demokrati. Innehållet bidrog till ökad förståelse för hur teknik kan användas på ett genomtänkt och hållbart sätt i skolans vardag. SETT-dagarna gav både inspiration och konkreta idéer att ta med tillbaka till vår verksamhet vid Vasa övningskola.

GREEN CAREER EDUCATION

Att vägleda unga mot en hållbar framtid

Green Career Education är ett Erasmus+ projekt som genomförts i samarbete med projektparter i länderna Tjeckien, Slovenien, Slovakien och Finland. Vi som jobbat med projektet för VÖS gymnasium och Finlands del är Nina Kallio, Pia Lustig och Camilla Rogaszewska.

Projektet handlar om hur karriärutbildning kan förbereda elever och studerande för framväxande gröna jobb och branscher, hur vi kan främja miljömedvetenhet och systemtänkande, uppmuntra elever till innovativt tänkande och entreprenörskap inom hållbarhetsområdet samt hur vi kan utveckla traditionella sektorer för att kunna tillämpa hållbara metoder inom redan existerande arbeten. För att pedagoger och andra verksamma inom skolvärlden lätt ska kunna lära sig mer om ämnet har vi inom projektet utvecklat en handbok och arbetsblad på praktiska övningar som man på ett smidigt sätt kan ta in i undervisningen.

Rektorsdagarna . Foto: Moja Ladvelin.

I vår handbok bjuder vi in läsaren på en tidsresa genom karriärvägledningens utveckling – en resa som speglar samhällets förändrade behov genom historien. Vi tar avstamp i industrialiseringen och följer utvecklingen fram till idag, där vi står mitt i en ny omställning: den gröna.

Den gröna omställningen är inte något som väntar runt hörnet – den är redan här. Därför uppmanar vi våra läsare till handling. Det räcker inte längre att passivt vänta på förändring utan vi i behöver agera nu.

Vi vill bredda perspektivet på vad det innebär att vara pedagog idag. Vi har ett gemensamt ansvar att rusta våra barn och unga för framtiden – inte bara med kunskap, utan med hopp. En framtid där de både har en värld att leva i och en tro på att de kan påverka den. Ett steg i detta är att integrera grön karriärvägledning i vårt arbete.

Vad kan vi göra idag för våra ungdomar och för framtiden? I handboken utforskar vi hur vi kan hjälpa barn och unga att upptäcka sina styrkor och intressen – och hur dessa kan kopplas till hållbara yrken och gröna karriärvägar.

UNDERSTÖDSFÖRENINGEN FÖR BILDKONST- OCH MUSIKPROGRAMMET VID VASA ÖVNINGSSKOLA

UFFBOM, Understödsföreningen för Bildkonst- och musikprogrammet vid Vasa Övningskola, har som ändamål att ideellt och ekonomiskt stöda musik- och bildkonstprogrammet samt främja bildkonst- och musikutbildningen på orten.

För musiklinjen kan föreningen bidra med ekonomiskt stöd inför linjens årliga musikal för att anlita professionella koreografer, regissörer och ljud- och ljustekniker. För bildkonstlinjen kan föreningen understöda arrangemangen kring ordnandet av utställningar och olika studiebesök till konstskolor och museer. Föreningen kan också understöda specialkurser, föreläsningar, lägerskolor, studieresor och dela ut stipendier.

Verksamhetsåret 2025-2026 inleddes med ett inspirations- och musikalskrivarläger för musiklinjens treor på Alskat i början av september, medan ettorna och tvåorna på musik- och bildkonstprogrammet bjöd på både höstkonsert och vernissage i slutet av samma månad. Föreningen stod för serveringen under höstkonserten och vernissagen och marknadsförde i samband med evenemanget om understödsföreningens verksamhet och välkomnade nya medlemmar.

I november arrangerades sex välbesökta föreställningar av musiktreornas musikal. UFFBOM bistod med medel för rekvisita, ljus och ljudteknik och bjöd på glögg och pepparkakor i pausen. Efter premiären bjöds musikalartisterna på mat.

Bildkonstlinjens treor ordnade sin slutvernissage på Pharmacy House Café and Bakery i början av vårterminen och konstnärerna bjöds också på mat efter avslutad tillställning. I slutet på våren ordnades även en studieresa till Umeå för tvåorna på musik- och bildkonstlinjen. De besökte bland annat Arkitekthögskolan, Bildmuseet, Musikal akademien i Strömbäck och Estetiska programmen vid Umeå universitet. Föreningen bidrog med medel till studieresan.

UFFBOM har under läsåret aktivt ansökt om bidrag från fonder och stiftelser i syfte att erbjuda linjerna musik- och bildkonstaktiviteter utöver skolans verksamhet och skapa bättre möjligheter för studerande att synliggöra sin verksamhet. Av föreningens medel har anslag detta läsår främst använts för utgifter i samband med musikalen, bildkonsttreornas slutvernissage och studieresan till Umeå. Dessutom delar föreningen ut stipendier till samtliga årskurser inom bild- och musiklinjen i samband med skolans vårfest.

Tack vare lärarrepresentanterna Lisette Smedlund (bildkonstlinjen) och Jan Jansson (musiklinjen) har föreningen fått en god inblick i linjernas verksamhet och samarbetet med utbildningen har fungerat bra.

Styrelsen vill tacka alla familjer som bidragit med ekonomiskt stöd samt Svenska kulturfonden och Aktiastiftelsen i Vasa för deras bidrag.

KONST OCH MUSIK GER GLÄDJE ÅT ALLA!

Styrelsen för läsåret 2025-2026:

Ordförande Charlotta Risku, kassör Tommy Håkans, sekreterare Niklas Martois, Maria Håkans, Johanna Berts, Nina Granmo, Johanna Ström-Berglund, Lisette Smedlund (lärarmedlem) och Tilda Håkans (studerandemedlem). Suppleanter: Boris Granmo, Sanna Martois, Jan Jansson (lärarsuppleant) och Tilde Martois (studerandesuppleant).

KOMPETENSDAGARNA VÅREN 2026

Fullt ös deltagarna redo att nå skyarna. Foto: Åsa Löf.

Fullt ös! projektet är ett samarbetsprojekt mellan Vasa övningsskola och Jyväskylä normaalikoulu.

Sammanlagt deltog 21 studerande från VÖS och 20 studerande från Jyväskylä i årets projekt.

Vi tillbringade måndag och tisdag i Jyväskylä, där de studerande fick delta i skolverksamheten på finska, besöka Jyväskylän yliopisto och Alvar Aalto museet. Alla studerande bodde i finskspråkiga värdfamiljer.

Onsdag tillbringades i Tammerfors med besök vid Tampereen yliopisto och dess medicinska och tekniska fakultet.

I Vasa fick våra studerande stå värdar för sina tandempar och här fick vi besöka Åbo Akademi och lära oss mera om lärarutbildningen.

Fokus var även på välmående och vi tillbringade en hel kväll bland träden på Zip park.

Under veckan lärde vi oss att samarbeta med människor trots språkliga barriärer. De studerande tvingades ta ansvar för både sig själva och varandra.

Gemenskapens fjärilar.
Foto: Åsa Löf.

De studerande fick möjlighet att öva på många olika färdigheter och utvecklade sina språkkunskaper genom att gå utanför sina bekvämlighetszoner. De tränade öppenhet och mod samt stärkte sin självkänedom och sina kunskaper i det andra inhemska språket.

Besöken vid universiteten fick de studerande att inse hur många möjligheter och vägar som står öppna för dem.

Genom praktiska övningar fick de pröva på studierna och känna efter om detta kunde vara något för just dem. Det var också glädjande att märka att alla universitet värdesätter båda inhemska språken.

En universitetsprofessor sammanfattade språkens betydelse genom att konstatera att finska är nödvändigt för att klara sig på arbetsmarknaden i Finland, medan svenskan öppnar alla dörrar ut mot Norden!

VASA ÖVNINGSSKOLA
GYMNASIET

Fullt ös räddar liv. Foto: Åsa Löf.

Språkresa till Paris

Efter att ha pratat om och förberett resan och programmet i närmare två års tid (redan i årskurs 1 studerade vi sevärdheter och kulturella besöksmål i Paris och lärde oss hur metrosystemet fungerar), var det äntligen dags att ta tåget från Vasa till Helsingfors flygfält den 20 april. Redan då vi steg ombord på Air France flyg, kände vi att vi hade stigit in i en annan värld, och vi fick börja använda vår franska i form av *“Je voudrais un jus de pomme, s’il vous plaît !”*. Efter att vi landat vid Charles de Gaulle flygfält och fått lära oss vad som krävs för att reda ut varför bagagebandet inte fungerar (ungefär 5 personer och 15 minuter), var det äntligen dags att skaffa våra Passe Navigo och ta RER B-tåget till Gare du Nord i hjärtat av Paris. Därifrån var det endast var en kort promenad till vårt enkla, men underbart charmiga Hôtel du Square d’Anvers i hjärtat av Montmartre. Efter att vi fotat den hisnande vyn upp mot Sacré-Coeur, gick vi och lade oss, i väntan på att få börja utforska “Paris - la ville des lumières” följande dag.

Vi började med att träna oss i att åka metro i grupp och vår första destination var “Place du Trocadéro” som är det perfekta stället att se Eiffeltornet från. Det må vara en kliché, men det behöver upplevas på plats! Samma gäller känslan att sitta i gräset framför Eiffeltornet vid Champs de Mars och avnjuta en äkta fransk picknick sous le soleil. **LA VIE EST BELLE À PARIS !**

Första dagen gick vi också på en guidad rundtur med vår kunniga och roliga guide Alberto, som gav oss helt nya insikter i historia och alla möjliga spännande detaljer om allt från Notre Dames historia inklusive Napoleons kröning, Kung Henri IV och hans många älskare till hur Pont Neuf använts som “tandutdragningsplats” eller vad som egentligen gjorde Mona Lisa (La Joconde) så populär. Följande dag var det intressant att återse samma ställen och byggnader – men denna gång från en Bateau Parisien som tog oss på en kommenterad kryssning längs Seinefloden.

Devant le restaurant à Montmartre. Foto: Frida Crofts.

Under vår knappa vecka i Paris har vi fått oss en stor dos fransk kultur med bland annat impressionistisk konst vid Musée d’Orsay, ett besök i det enorma Palais du Louvre som innehåller mycket intressantare verk än La Joconde, Paris vackra arkitektur, samt otaliga fontäner, statyer, kyrkor och parker. En stor del av gruppen besökte även katakomberna, en underjordisk gravkammare med ben av hundratusentals Parisare.

Vi såg också en teaterföreställning på Théâtre des Nouveautés, där Olivier Giraud på sin charmiga Franglish lärde oss “How to become a Parisian in one hour”. We even learned how to smile like Parisian girls! Efter teatern hade vi bokat bord vid “Crêperie chez Suzette” där vi åt både traditionella salta galettes och söta crêpes - än en gång precis som i vår franska lärobok J’aime! Det blev lite bråttom från crêpes-restaurangen för att inte missa 10-slaget vid Trocadéro, där vi blev förtrollade av ett glittrande Eiffeltorn och musik. Inte att undra på att många i gruppen lockades till spontan dans och ville sjunga med artisterna som uppträdde med sång och musik!

Under vår sista dag i Paris, utforskade vi den vackra parken "Buttes-Chaumont", bongade "frieries" (= thrift shops) i le Marais och avslutade dagen med en traditionell trerättersmiddag vid Place du Tertre i Montmartre, ett stenkast från Sacré-Cœur. Restaurangen var en traditionell fransk pianobar, och flera ur vår grupp tog tillfället i akt att sjunga med och dansa tillsammans med kvällens sångare. Det var med vemodiga steg som vi tog trapporna ner en sista gång från Sacré-Cœur ner till vårt hotell vid foten av Montmartre kullen. På lördag morgon var det dags för våra sista croissanter och en sista promenad till Gare du Nord.

Vi har verkligen fått använda vår franska i många olika situationer, som att handla på matmarknad, beställa på restaurang, handla på "frieries" (loppis), tjuvlyssna på folk i metron, fråga om vägen, ... eller berätta för receptionisten att handtaget till WC-dörren har lossnat. Notre Dame var hisnande vacker och Louvren var överväldigande. Man kan knappast ha bättre hemkvarter än att bo i Montmartre nära Sacré-Cœur, dessutom med närmaste metrostation på 200 meters avstånd. Trots det har vi promenerat massor och samlat ihop

närmare 25 000 steg per dag! Äkta "Övis i rörelse"!

På vilket sätt har denna kompetensvecka gett något mer än det man lär sig i skolan? Förutom att träna sin franska i autentiska situationer och uppleva den franska kulturen inifrån, lärde sig deltagarna också mera om sig själv och hur de som individer fungerar i grupp. De har också fått träna sitt lokalsinne och stärka självförtroendet genom att röra sig i nya omgivningar utan att ha en vuxen som leder vägen. Även kunskaper om konst, religion och historia fördjupades och sammanflätades under bl.a. besöken på konstmuseer, i kyrkor och under den guidade turen.

Summa summarum, genomförde vi programmet som planerat, förutom att skolbesöket tyvärr uteblev denna gång, pga. alla skolor i Parisregionen hade skollov just då kompetensveckan inföll. En knapp vecka är på tok för kort för att hinna uppleva allt man vill i Paris, och det fanns många saker som deltagarna önskade att de ännu skulle ha hunnit med - därför började många redan planera in sitt följande besök i den franska huvudstaden. AU REVOIR, PARIS, ON VA RETOURNER!

Au marché de fromage. Foto: Frida Crofts.

Tillsammans uppe på Reichtagskuppel. Foto: Moa Kola.

Språk- och kulturreisa till Berlin 2026

BERLIN, ICK LEIBE DIR! Efter många lektioner om Berlins historia - med speciellt fokus på efterkrigstiden, murbygget, delning och återförening - så fick vi äntligen åka på vår resa. Under en vecka var vi med vår grupp på 27 studerande och två lärare i Tysklands huvudstad och vi deltog i guidningar (på tyska!) genom stadskärnan och lärde oss se spår av historien och vi spenderade en dag vid koncentrationslägret Sachsenhausen.

Stort tack till vår trogna guide Juliane Graf och hennes pappa Uwe Graf som även gav oss massor av insidertips för fritiden i Berlin.

Vi har ätit Currywurst, Mustafa's Gemüse Kebap, Spaghettieis och Prezel och besökt loppmarknader, riksdagskupolen, museer, parker och caféer. Det bästa var kanske upptäckten av Teufelsberg ("djävulsberget") som tidigare var en amerikansk radarstation under kalla kriget. Idag utgör platsen ett friluft-

område och byggnaderna är idag prydda av graffiti. Våra studerande hade picknick i det gröna och såg solen gå ner över Berlin. Traumhaft!

Studerande skapade nya vänskapsband eller förstärkte de som redan fanns, lärde sig ta ansvar och fick öva sin tyska. Dessutom fick de fördjupa

och tilllämpa sina kunskaper om tyska historia och kultur i en autentisk kontext. **ZUSAMMEN SCHAFFEN WIR DAS!**

Wir lieben Döner! Foto: Alexander Lehtonen.

ERASMUS+

VASA ÖVNINGSSKOLA
GYMNASIET

ERASMUS+ samarbetsprojekt

"Learning about different cultures, meeting and getting to know new people, being outside, collaborating and experiencing being a host"

"Getting to know new people from Övis and abroad. Comparing cultures. Learning more about Finland even though I live here. I realized that Vaasa is quite cool even though I didn't think that before. The hike, because we got to talk a lot with my pair and her friends"

"Friendship, getting to know new people, skiing, being together in a group, the projects we did"

"Learning about Finland, attending fun workshops, making new friends and practicing English"

Erasmus+ har som motto "främjar och berikar" och citaten ovan från utvärderingarna beskriver just detta. Förutsättningen är ett öppet och fördomsfritt sinne och att man kan uppskatta och respektera olikheter mellan kulturer och människor.

Vasa övningsskola har under vårterminen arrangerat utbytesprojekt med våra vänskolor i Belgien, Italien och Spanien. Den italienska gruppen anlände veckan efter sportlovet medan de belgiska och spanska grupperna gästade oss i medlet av februari. En del av programpunkterna var gemensamma, med workshop aktiviteter under temat "Habits for success". Ett uppskattat inslag var Aurora Borealis Show med fotograf Ove Lillas från Nykarleby.

Det var fint att uppleva samspelet mellan ungdomarna under en dramaworkshop ledd av dramainstruktör Lotta Ventus.

Det var en njutbar upplevelse att få stretcha och slappna av under proffsig handledning av yogainstruktör Åsa Båsk. Vandringen Bodvattnet runt i vackert snölandskap blev en unik upplevelse för våra gäster. Den första veckan fick deltagarna vara kreativa tillsammans med bildkonstlärare Maja. Vi hade äran att besöka Styrelsegården för en presentation om Vasa stad "Happiness and Green leaf". Under andra veckan höll skolcoach Milla en tankeväckande workshop med temat "Planning a green city". Dessutom ingick vinteraktiviteter som skidåkning och pulkåkning vid Öjberget, skridskoåkning och vinterbad i programmet. Veckan avslutades med gemensam middag.

Vasa, vandring Bodvattnet runt, Lilja, Agna och Elli med sina gäster från Belgien.

SPANIEN

Under kompetensveckan i april (18-26.4) åkte 11 studerande och två lärare till Spanien och regionen Murcia. Värdskolan IES José Luis Castillo-Puche med koordinerande lärare Begoña Castillo, hennes kollegor och alla värdfamiljer i Yecla välkomnade oss med stor generositet och värme. Vi fick bland annat vara med på en mottagning i stadshuset och lära oss om firandet av det lokala skyddshelgonet San Isidro.

Vi hade också förmånen att ta del av hur en grupp på 40 personer under flera månader jobbar fram ett ekipage för San Isidro festivalen som sker i maj. I nationalparken Monte Arabí, ett UNESCO världsarv med grottor och grottmålningar, vandrade vi en hel kväll med solnedgången som avslutning.

En höjdpunkt under veckan var dagsutfärden till Valencia och den guidade turen i den gamla stadsdelen med besök i La Lonja de la Seda, ett UNESCO världsarv.

Det här var centrum för stadens silkes- och råvaruhandel och byggnaden är ett mästerverk i gotisk arkitektur. Eftermiddagen spenderades på stranden och strandpromenaden innan vi besökte muséet för festivalen Las Fallas. Festivalen firas i mitten av mars och drar miljontals besökare till staden och är ett UNESCO immateriellt kulturarv. Stora figurer av papper-maché placeras ut i staden och bränns sedan upp den sista kvällen, förutom den bästa figuren som ställs ut i muséet. Utfärden avslutades med en vandring genom "Ciutat de les Artses i les Ciències" som finns i den gamla flodådran i Valentias centrum. Denna del av Valencia är mycket futuristisk och arkitekturen är helt unik.

Varmt välkomnande vid vår vänskola i Yecla. Foto: Joachim Hofman.

Under veckan tog vi del av workshops i sport, flamencodans samt flera olika tillfällen som behandlade utbytets tema "Habits for success". Resultatet av våra workshopar kring temat presenterades sedan för yngre elever i vår vänskola. Detta var mycket lyckat och fungerade på samma gång som informationstillfälle för de yngre eleverna om vad Erasmus+ programmet är.

Veckan avslutades på fredagskvällen med ett högtidligt tillfälle med utdelning av deltagarbevis samt med en gemensam middag som värdfamiljerna bidragit med mat till.

ITALIEN

Tolv studerande och 2 lärare besökte Merano i Italien under årets kompetensvecka. Skolan vi besökte heter Fachoberschule Marie Curie FOS. Italienarna var på besök hos oss 28.2-7.3.

Årets Erasmus tema Habits for success behandlades på ett mångsidigt sätt under båda veckorna. Erasmus är en bro mellan olika kulturer och man lär sig mycket om empati och samarbete. Det var väldigt intressant att få bekanta sig med deras skolsystem och deras kultur. Befolkningen i Merano i Sydtyrolen är i huvudsak tysktalande och hör därför till en minoritet som vi finlandssvenskar i Finland.

Vi fick ta del av ett mångsidigt program. Första dagen bekantade vi oss med skolan och studerandena fick även en guidad rundtur i staden. Till lunch gjorde vi Ragu, kokade pasta och gjorde en vegetarisk rätt med pesto. Vi åt tillsammans i skolans sal för huslig ekonomi.

På eftermiddagen fick vi besöka Castel of Trauttmansdorff och turistmuséet. Där fick vi lära oss om Sydtyrolens historia samt bekanta oss med den fantastiska botaniska trädgården.

Verona som är känd för sin arena som bland annat använts till gladiatorspel och riddarspel.

På kvällen gjorde vi knödel i skolans sal för huslig ekonomi och åt avskedsmiddag tillsammans .

På tisdagen åkte vi iväg med tåg till Aschbach. Där vi for upp med linbana till huset vi skulle övernatta i. När vi lämnat väskorna började vi dagens vandring som var 7km lång och ganska utmanande höjdmässigt. Då vi på eftermiddagen kom tillbaka till stugan hade vi en workshop i hur man lagar traditionellt bröd, tyrolsk marende. På bondgården där vi bakade brödet fick vi också hälsa på olika djur på gården. På kvällen åt vi typisk tyrolsk mat som späck, olika ostar, brödet vi bakat mm. Följande dag tog vi linbanan ner och tåget tillbaka till Merano där vi hade möten i nationella grupper för att stämma av hur studerandena hade det i sina värdfamiljer. På eftermiddagen fick studerandena vara med på lektioner på skolan och även vi lärare fick gå på lektioner i våra ämnen.

På torsdagen åkte vi med tåg till Verona som är känd för sin arena som bland annat använts till gladiatorspel och riddarspel. Idag används den mest för operakonsert. Verona kallas ofta för lilla Rom och är också känd som

kärlekens stad tack vare William Shakespeares Romeo och Julia. Vi besökte platsen för Julias balkong. De italienska studerandena guidade oss runt i staden i små grupper. Veronas gamla stad har funnits med på Unescos världsarvslista sen år 2000.

På fredagen tog vi tåget till Bolzano som bara ligger 45 minuter från Merano med tåg. Bolzano är 70% italienskt. De italienska studerandena guidade oss i staden och vi besökte Ötzi-muséet som beskriver om ett av nutidshistoriens mest spektakulära arkeologiska fynd. Ismannen Ötzi levde redan på bronsåldern och hittades utanför Bolzano 1991.

BELGIEN

12 studerande deltog i utbytet med Sint Paulus College Waregem i Flantern, Belgien.

Koordinatorn Fien Bostyn och hennes kollegor hade förberett ett fint program för oss och studerande från Malta och Estland. Vi lärde känna varandra genom "speed dating" (diskussionsövning) och sångstund i skolans kapell, samt genom namnlekar. De studerande jobbade i blandade grupper med temat mental hälsa ur olika perspektiv (bl.a.nätmobbing, livsstil, tidshantering och ensamhet). Vid presentationen på torsdagen visades prov på kreativitet och samspel i form av posters och videos, samt fördjupad analys av temat ur olika länders perspektiv.

Varje morgon inleddes med en hälsofrämjande aktivitet som andningsövning, Qigong i parken och dans. Vi gjorde en "mental walk" i smågrupper med uppgifter under vandringen ut på landsbygden. Det gällde att vara tyst i fem minuter, göra ett par samarbetsövningar och ge komplimanger till någon i gruppen (hemligt uppdrag). En lärare överraskade oss med belgiska våfflor under vandringen.

Belgien, gruppen av värdar och gäster.

De betande korna fick också mycket uppmärksamhet. Under temat "Habits for success" presenterade bergsklättraren och fysioterapeuten Annelis Vandewalle sina fysiska och mentala förberedelser för att bestiga Denali i Alaska (tidigare Mount McKinley, 6190 m).

Tisdageftermiddag tog vi tåget till Ghent och ungdomarna fick i mindre grupper göra uppgifter för att bekanta sig med stadens sevärdheter. I Sankt Bavokatedralen finns den berömda altartavlan Tillbedjan av det mystiska lammet, målad av bröderna van Eyck 1432. Ghent var en av Europas största städer på medeltiden tack vare sin tygtillverkning och handel. Klocktornet (Belfort, från 1380) och slottet Gravensteen från 1100-talet är kända landmärken. Numera är Ghent en viktig universitetsstad med över 50.000 studerande.

På fredagen åkte vi buss till Bryssel där vi fick besöka besökscentret Parlamentarium. Under den multimediala rundvandringen lärde vi oss mera om EU, dess historia och nutid samt hur Europaparlamentet fungerar, vilka ledamöter som representerar varje land och vilka prioriteringar som gäller. Under eftermiddagen gjorde grupper av studerande en guddad vandring i staden och såg de centrala sevärdheterna.

Det är många lärdomar och erfarenheter som görs under en vecka tillsammans med jämnåriga från andra länder och genom boende i familj. Ett stort varmt tack till alla värdfamiljer som ger studerande från våra vänskolor en unik möjlighet att lära känna Vasa och Finland.

TACK FÖR ER GÄSTVÄNLIGHET OCH GENEROSITET!

Diane-Christine Blusi, Henrik Lindgrén, Maja Røj Urrutia, Joachim Hofman, Thomas Friman, Nikke Palmberg

BREMEN

Under läsåret 2025—2026 fortsatte vi vårt utbyte med Hermann-Böse-Gymnasium i Bremen. I början av december åkte åtta studerande till Tyskland och stannade hos varsin värdfamilj i 10 dagar.

De fick uppleva en autentisk tysk skoldag och även uppleva adventstiden i den gamla Hansastaden. Studerande åkte på exkursioner, exempelvis till Hamburg och Bremerhaven och bakade julbakverk i hemmen enligt tradition.

I början av februari kom våra vänner från Bremen på svarsbesök till Vasa och stannade en vecka. Under veckans lopp hann vi med bastubad och gemensam middag vid restaurang Berny's på Replot, vi hade en stadsrundvandring som avslutades med varm kakao och kanelbullar med utsikt över den öppna isen och studerande ordnade bak- och spelkvällar tillsammans. Våra gäster besökte undervisningsgrupperna i tyska i såväl gymnasiet som i grundskolan och fick delta i många intensiva rundor av speed-dejtande.

WIR SEHEN UNS WIEDER, BREMEN!

Studerande från Bremen besöker tyskagrupperna i vårt gymnasium. Foto: Moa Kola .

SALON-DE-PROVENCE

Vårt Erasmus+ utbyte med skolan Adam de Craponne i Salon de Provence, i södra Frankrike ordnades för fjärde året i rad hösten 2026. 15 studerande som läser franska i årskurs två antog utmaningen att resa till Frankrike på egen hand (dock i grupp) för att träna sin franska, uppleva franskt vardagsliv och bekanta sig med franska ungdomars skolvardag samt fransk kultur överlag. Resan skedde under höstlovet för att minimera skolfrånvaro och den stress den kan orsaka.

Tåget hade knappt rullat iväg från Vasa tågstation då det började komma uppdateringar på Instagramkontot @fridasfranskisar, som är gruppens eget konto. Där kan man för övrigt se mer detaljer om resan. I 10 dagars tid fick gruppen bekanta sig med PACA-regionen (Provence-Alpes- Côte d'Azur) samt uppleva ett franskt gymnasium inifrån. Den finländska gruppen hade ett lite lättare skolprogram än de franska värdarna, ca 2-3 lektioner per dag, för att också hinna bekanta sig med den pittoreska sydfranska staden Salon de Provence med dess vindlande små gator, mysiga torg, boulangerier och caféer.

På kvällarna umgicks deltagarna främst med sina värdar och deras familjer, medan helgen bjöd på lite mer gemensamt program och utflykter i smågrupper.

Den franska gruppen gjorde sitt svarsbesök i december, under höstterminens 10 sista dagar, vilket betydde att de fick vara med om mycket specialprogram i skolan, såsom innebandyturnering, jullunch, julfest med tillhörande ringdanser, samt julgröt och julkyrka. Förutom specialprogrammet deltog gästerna i skolans undervisning enligt ett specialuppgjort schema, som innehöll mycket språk, konst och färdighetsämnen, samt IB-lektioner på engelska. Under den dryga veckan i Vasa, hann vi också med pepparkaksbak, hockey-match, bastu och vinterbad med efterföljande pizzakväll. De franska gästerna var helt begestrade i vår skola och vår skolkultur och många ville inte åka hem! Att ha gäster från ett annat land och en annan kultur gör också att man får upp ögonen för sin egen skola och stad samt sin egen kultur. Det behöver inte vara speciellt för oss för att vara exotiskt för franska gäster!

På väg till Salon de Provence. Foto: Frida Crofts.

Penkis 2026.

PERSONAL

ADMINISTRATION

Vasa övningsskola är en universitetsskola upprätthållen av Åbo Akademi. Administrativt lyder övningsskolan under Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier. Skolan är aktiv i en rad forsknings- och utvecklingsprojekt samt samarbetsnätverk på lokal, regional och nationell nivå. 2025-2026 fick 900 barn och unga sin utbildning vid skolan av ett team på ca 130 personer.

Vasa övningsskola

ledande rektor	Mats Borgmästars
prorektor	Moja Ladvelin
studiesekreterare	Maria Nisula
IT-support	Victoria Bäckström, Dan Grönberg, Lena Ståhl
IT-pedagog	Andreas Sundstedt

Grundläggande utbildning årskurserna 1-9

Kyrkoesplanaden 11-13

rektor	Emmi Herler-Westeråker
prorektor 1-6	Annika Lassus
prorektor 7-9	Jennica Haga (höstterminen 2025) Stina Ahlmark (vårterminen 2026)
byråsekreterare	Katariina Smulter, Carolina Svartsjö
expeditionsmästare	Patrik Backholm
biblioteksbiträde	Helena Svarvar
skolcoach	Eva Dahlström

Gymnasiet

Skolhusgatan 31

rektor	Moja Ladvelin
prorektor	Diane-Christine Blusi
IB-koordinator	Henrik Lindgrén
byråsekreterare	Lena Engsbo
IB-byråsekreterare	Sabina Sundvall
expeditionsmästare	Patrik Backholm
skolcoach	Camilla Rogaszewka

Samarbetspartners

skolhälsovård	grundskolan Johanna Rosendahl gymnasiet Gunilla Gref
elev- och studerandevård	skolkurator grundskolan Camilla Ahlroth, gymnasiet Heidi Jansson, Jimmy Sandbacka skolpsykolog grundskolan Emilia Kronqvist
bespisning	Compass Group FS Finland Ab
fastigheter	Finlands Universitetsfastigheter Ab
lokalvård	Lassila & Tikanoja Ab
fastighetsskötsel	Luotsi Kiinteistöpalvelut Oy
skolskjuts	Taxi Sjöman Ab

UNDERVISANDE PERSONAL

	Examen	Uppgifter
Ahlmark Stina	PeM	textilslöjd, prorektor åk 7-9 ht 2026
Alin Jan	PeM	klasslärare
Asplin Kirsi	FM	finska
Asplund Lisa	FK	matematik
Barck Jennie	FM	historia, samhällslära
Berg Anna-Karin	PeK	musik
Bernas Sandra	FM	svenska och litteratur
Blomqvist Katarina	FM	engelska
Blusi Diane-Christine	FM	engelska, prorektor gymnasiet
Bonäs Johanna	FD	historia, samhällslära
Borgman Christa	PeM	klasslärare
Broman Lars	PeM	teknisk slöjd, finska
Böhlström Charlotta	PeM	huslig ekonomi, finska
Collander Annika	PeM	klasslärare
Crotts Frida	FM	franska, engelska
Degerman Linda	PeD	klasslärare
Deniel Sonja	GyM	gymnastik
Domars-Brännkärr Katrina	FM	engelska, finska
Ekman Ida	PeM	svenska och litteratur
Fjällström Maria	PeM	textilslöjd
Forsdahl Carina	FM	biologi, kemi
Fransén Anders	FM	historia, samhällslära, filosofi
Friberg Henrik	PeM	klasslärare
Friman Thomas	GyM	gymnastik
Grahn-Söderström Lena	FM	speciallärare, s-koordinator
Granfors Mathias	PeM	klasslärare
Haga Jennica	FM	engelska, prorektor åk 7-9 vt 2025
Hansen Jens Drud	FM	economics (IB), samhällslära
Hiltunen Kasper	PeM	teknisk slöjd
Hofman Joachim	FM	biologi, geografi
Holmsten Fred	PeM	klasslärare
Håkans Heidi	FM	biologi, geografi
Ingo Caroline	DI	kemi, matematik
Ingves-Mangs Josefina	PeM	speciallärare
Jansson Jan	MuM, PeL	musik
Kalander Susann	PeM	specialundervisning
Kallio Nina	PeM	studiehandledning
Karlsson Sofia	FM	matematik
Karvonen Margaretha	PeM	specialundervisning
Kola Moa	FM	tyska, franska, UNESCO-koordinator
Kraft-Nappari Joanna	PeM	elevhandledning
Kronholm Ann-Marie	FM	fysik, kemi, matematik

Kull-West Gun-Britt	PeM	klasslärare
Ladvelin Moja	FM	svenska och litteratur, rektor gy
Lasén Hillevi	FM	engelska (IB)
Lassus Annika	PeM	finska, prorektor 1-6
Lattu Magnus		resurslärare
Lax Mikael	TM	psykologi
Liljeblad Tina	FM	finska
Lindgrén Henrik	FM	matematik, IB-koordinator
Lundin Maja	PeM	klasslärare, S2-språk åk 1-6
Lustig Pia	PeM	studiehandledning
Långgård Annika	PeM	klasslärare
Löf Åsa	FM	finska
Martin Kim	PeM	speciallärare
Norrback Anna	TD, SpL	religion, livsåskådningskunskap
Norrby Markus	FM	fysik
Norrgrann Linda	PeM	klasslärare
Norrgård Jenny	PeM	specialundervisning, s-koordinator
NylundMargita	FM	biologi, geografi
Palmberg Niklas	FD	matematik, fysik
Pelkkikangas Sebastian	PeM	klasslärare
Ragvals Johanna	PeM	klasslärare
Rimpilä Minna	PeM	klasslärare
Rotkirch Inci	PeM	klasslärare
Räihä-Jungar Johanna	PeM	klasslärare, k-koordinator
Røj Urrutia Maj-Louise	KoM	bildkonst
Saramo Tinja	PeM	klasslärare vt 2026
Sabel Lis-Marie	FM	kemi, fysik
Salovaara Anne	FM	äidinkieli (IB)
Sandsten Johnny	PeM	musik
Skjäl Kristina	FM	svenska och litteratur
Slotte Anna-Brita	PeM	klasslärare
Smedlund Lisette	KoK	bildkonst
Storgård Joel	FM	fysik, matematik
Sundman Jessica	FM	geografi
Sundstedt Maria	PeM	S2-språk, åk 7-9
Särs Pontus	FM	matematik, fysik
Söderback Camilla	FM	matematik
Söderholm Johanna	FM	engelska, svenska och litteratur
Söderman Ann-Charlotte	FM	filosofi, historia, samhällslära
Söderman Terese	TM	religion
Teir Jenny	PeM	klasslärare
Träsk Jannika	FM	hälsokunskap
Uppgård Anne	FM	specialundervisning

Valkeakari Pia	PeM	klasslärare, engelska
Vikström Johan	KoM	bildkonst
Vuorinen Erika	FM	finska, tyska
Wakene Daniel		resurslärare
Wallin Solveig	FM	matematik
Westerlund Anders	PeD	svenska och litteratur
Wilhelms Martina	PeM	klasslärare
Wulff Anna	PeM	klasslärare
Åbacka Gun	PeD	huslig ekonomi, prorektor 7-9
Åminne Hanna	PeM	klasslärare

SKOLGÅNGSHANDLEDARE

Berg Anna-Karin	Linman Sky
Berg Tanja	Ljungkvist Max
Björk Jeanette	Malm Ivar
Granlund Annette	Morgan Sabina
Gustafsson Anna	Möller Wilma
Heino Nanna	Omars Ann-Helen
Holm Jonathan	Saramo Tinja (höstterminen 2025)
Lindgård Sarah	Sundstedt Maria

MEDDELANDEN

Följande läsår inleds måndag 13 augusti 2026. Arbetsdagarna för 2026-2017 finns på skolans hemsida.

Eleverna i åk 1-6, Kyrkoesplanaden 11-13, börjar kl. 9.00 och välkomnas av lärarna på skolgården. Skolskjutsarna fungera fr.o.m. samma dags eftermiddag.

Eleverna i åk 7-9, Kyrkoesplanaden 11-13, samlas kl. 9.00 i matsal och klasser enligt skilda meddelanden i Wilma.

Gymnasiets studerande samlas i Estradan, Skolhusgatan 31, kl. 9.00.

Vänligen följ informationen i Wilma regelbundet från 6.8.2026 för eventuella uppdateringar i anslutning till skolstarten.

Vasa övningskola
Vasa 2026